

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► B ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 999/2001

z dnia 22 maja 2001 r.

ustanawiające zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych
► C1 pasażowalnych ◀ gąbczastych encefalopatii

(Dz.U. L 147 z 31.5.2001, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1248/2001 z dnia 22 czerwca 2001 r.	L 173	12	27.6.2001
► <u>M2</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1326/2001 z dnia 29 czerwca 2001 r.	L 177	60	30.6.2001
► <u>M3</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 270/2002 z dnia 14 lutego 2002 r.	L 45	4	15.2.2002
► <u>M4</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1494/2002 z dnia 21 sierpnia 2002 r.	L 225	3	22.8.2002
► <u>M5</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 260/2003 z dnia 12 lutego 2003 r.	L 37	7	13.2.2003
► <u>M6</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 650/2003 z dnia 10 kwietnia 2003 r.	L 95	15	11.4.2003
► <u>M7</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1053/2003 z dnia 19 czerwca 2003 r.	L 152	8	20.6.2003
► <u>M8</u>	Rozporządzenie (WE) nr 1128/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 czerwca 2003 r.	L 160	1	28.6.2003
► <u>M9</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1139/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r.	L 160	22	28.6.2003
► <u>M10</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1234/2003 z 10 lipca 2003 r.	L 173	6	11.7.2003
► <u>M11</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1809/2003 z 15 października 2002 r.	L 265	10	16.10.2003
► <u>M12</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1915/2003 z dnia 30 października 2003 r.	L 283	29	31.10.2003
► <u>M13</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2245/2003 z dnia 19 grudnia 2003 r.	L 333	28	20.12.2003
► <u>M14</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 876/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r.	L 162	52	30.4.2004
► <u>M15</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1471/2004 z dnia 18 sierpnia 2004 r.	L 271	24	19.8.2004
► <u>M16</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1492/2004 z dnia 23 sierpnia 2004 r.	L 274	3	24.8.2004
► <u>M17</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1993/2004 z dnia 19 listopada 2004 r.	L 344	12	20.11.2004
► <u>M18</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 36/2005 z dnia 12 stycznia 2005 r.	L 10	9	13.1.2005
► <u>M19</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 214/2005 z dnia 9 lutego 2005 r.	L 37	9	10.2.2005
► <u>M20</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 260/2005 z dnia 16 lutego 2005 r.	L 46	31	17.2.2005

► <u>M21</u>	Rozporządzenie (WE) nr 932/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2005 r.	L 163	1	23.6.2005
► <u>M22</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1292/2005 z dnia 5 sierpnia 2005 r.	L 205	3	6.8.2005
► <u>M23</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1974/2005 z dnia 2 grudnia 2005 r.	L 317	4	3.12.2005
► <u>M24</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 253/2006 z dnia 14 lutego 2006 r.	L 44	9	15.2.2006
► <u>M25</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 339/2006 z dnia 24 lutego 2006 r.	L 55	5	25.2.2006
► <u>M26</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 657/2006 z dnia 10 kwietnia 2006 r.	L 116	9	29.4.2006
► <u>M27</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 688/2006 z dnia 4 maja 2006 r.	L 120	10	5.5.2006
► <u>M28</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1041/2006 z dnia 7 lipca 2006 r.	L 187	10	8.7.2006
► <u>M29</u>	Rozporządzenie Rady WE nr 1791/2006 z dnia 20 listopada 2006 r.	L 363	1	20.12.2006
► <u>M30</u>	Rozporządzenie (WE) nr 1923/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r.	L 404	1	30.12.2006
► <u>M31</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 722/2007 z dnia 25 czerwca 2007 r.	L 164	7	26.6.2007
► <u>M32</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 727/2007 z 26 czerwca 2007 r.	L 165	8	27.6.2007
► <u>M33</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2007 z dnia 29 października 2007 r.	L 284	8	30.10.2007
► <u>M34</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1428/2007 z dnia 4 grudnia 2007 r.	L 317	61	5.12.2007
► <u>M35</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 21/2008 z dnia 11 stycznia 2008 r.	L 9	3	12.1.2008
► <u>M36</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 315/2008 z dnia 4 kwietnia 2008 r.	L 94	3	5.4.2008
► <u>M37</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 357/2008 z dnia 22 kwietnia 2008 r.	L 111	3	23.4.2008
► <u>M38</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 571/2008 z dnia 19 czerwca 2008 r.	L 161	4	20.6.2008
► <u>M39</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 746/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r.	L 202	11	31.7.2008
► <u>M40</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 956/2008 z dnia 29 września 2008 r.	L 260	8	30.9.2008
► <u>M41</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 103/2009 z dnia 3 lutego 2009 r.	L 34	11	4.2.2009
► <u>M42</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 162/2009 z dnia 26 lutego 2009 r.	L 55	11	27.2.2009
► <u>M43</u>	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 163/2009 z dnia 26 lutego 2009 r.	L 55	17	27.2.2009
► <u>M44</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 220/2009 z dnia 11 marca 2009 r.	L 87	155	31.3.2009
► <u>M45</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 956/2010 z dnia 22 października 2010 r.	L 279	10	23.10.2010
► <u>M46</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 189/2011 z dnia 25 lutego 2011 r.	L 53	56	26.2.2011
► <u>M47</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1064/2012 z dnia 13 listopada 2012 r.	L 314	13	14.11.2012
► <u>M48</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 56/2013 z dnia 16 stycznia 2013 r.	L 21	3	24.1.2013
► <u>M49</u>	Rozporządzenie Rady (UE) nr 517/2013 z dnia 13 maja 2013 r.	L 158	1	10.6.2013
► <u>M50</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 630/2013 z dnia 28 czerwca 2013 r.	L 179	60	29.6.2013
► <u>M51</u>	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1148/2014 z dnia 28 października 2014 r.	L 308	66	29.10.2014

► **M52** Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/728 z dnia 6 maja 2015 r. L 116 1 7.5.2015

zmienione przez:

► **A1** Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej L 236 33 23.9.2003

sprostowane przez:

- **C1** Sprostowanie, Wydanie specjalne 2001, rozdział 3, tom 42, s. 562 (999/2001)
- **C2** Sprostowanie, Dz.U. L 998 z 5.3.2004, s. 566 (270/2002)
- **C3** Sprostowanie, Wydanie specjalne 2004, rozdział 3, tom 42, s. 564 (1326/2001)
- **C4** Sprostowanie, Dz.U. L 120 z 5.5.2006, s. 27 (1974/2005)
- **C5** Sprostowanie, Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 46 (1292/2005)
- **C6** Sprostowanie, Dz.U. L 9 z 15.1.2013, s. 14 (722/2007)

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY (WE) NR 999/2001**

z dnia 22 maja 2001 r.

**ustanawiające zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania
niektórych ►C1 pasażowalnych ◄ gąbczastych encefalopatii**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 152 ust. 4 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

działając zgodnie z procedurą ustaloną w Artykule 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od wielu lat wiadomo, że pewna liczba odrębnych postaci przenośnych gąbczastych encefalopatii (TSE) występuje osobno u ludzi i u zwierząt. Gąbczastą encefalopatię bydła (BSE) po raz pierwszy stwierdzono u bydła w 1986 r., a w latach następnych stwierdzono, że występuje u innych gatunków zwierząt. W 1996 r. opisano nową odmianę choroby Creutzfeldta-Jakoba (CJD). Pojawia się coraz więcej dowodów na istnienie podobieństwa między zarazkiem wywołującym BSE a zarazkiem wywołującym wspomnianą nową odmianę choroby Creutzfeldta-Jakoba.
- (2) Od 1990 r. Wspólnota przyjęła wiele przepisów w celu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt przed zagrożeniem BSE. Przepisy te oparte są na postanowieniach zabezpieczających dyrektyw w sprawie środków dotyczących zdrowia zwierząt. Wobec skali zagrożenia, jakie stwarzają pewne odmiany TSE dla zdrowia ludzi i zwierząt, właściwe jest przyjęcie określonych przepisów zapobiegania, kontroli oraz zwalczania tych chorób.
- (3) Niniejsze rozporządzenie dotyczy bezpośrednio zdrowia publicznego oraz ma znaczenie dla działania rynku wewnętrznego. Obejmuje swym zakresem produkty wymienione w załączniku I do Traktatu, jak również produkty, które nie są tam uwzględnione. W konsekwencji właściwym rozwiązaniem jest wybór art. 152 ust. 4 lit. b) Traktatu jako podstawy prawnej.
- (4) Komisja uzyskała opinie naukowe, zwłaszcza od ►C1 Naukowy Komitet Sterujący ◄ oraz Naukowego Komitetu ds. Przepisów Weterynaryjnych Związanych ze Zdrowiem Publicznym, na temat kilku aspektów TSE. Opinie te obejmują rady na temat środków mających na celu zmniejszenie możliwego ryzyka dla ludzi i zwierząt wynikającego z kontaktu z produktami pochodzącymi z zarażonych zwierząt.

⁽¹⁾ Dz.U. C 45 z 19.2.1999, str. 2 oraz Dz.U. C 120 E z 24.4.2001, str. 89.

⁽²⁾ Dz.U. C 258 z 10.9.1999, str. 19.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 17 maja 2000 r. (Dz.U. C 59 z 23.2.2001, str. 93), Wspólne Stanowisko Rady z dnia 12 lutego 2001 r. (Dz.U. C 88 z 19.3.2001, str. 1) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 maja 2001 r.

▼ B

- (5) Przepisy niniejsze powinny mieć zastosowanie do produkcji oraz wprowadzania na rynek żywych zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego. Jednakże nie ma potrzeby, aby miały zastosowanie do produktów kosmetycznych oraz leczniczych, urządzeń medycznych lub materiałów wyjściowych, bądź też produktów pośrednich, do których zastosowanie mają inne określone przepisy, zwłaszcza dotyczące niestosowania określonych materiałów niebezpiecznych. Nie powinny również mieć zastosowania do produktów pochodzenia zwierzęcego, które nie stanowią niebezpieczeństwa dla zdrowia zwierząt i ludzi, gdyż są przeznaczone do celów innych niż wyrób żywności, karmy czy nawozów. Jest właściwym zapewnienie stanu, w którym produkty pochodzenia zwierzęcego wyłączone z zakresu niniejszego rozporządzenia przechowuje się oddzielnie od produktów objętych jej zakresem, chyba że spełniają one co najmniej takie same normy zdrowotne, co te drugie.
- (6) Należy spowodować podjęcie przez Komisję środków zabezpieczających w przypadkach, w których ryzyko płynące z TSE nie zostało potraktowane w sposób odpowiedni przez właściwe organy Państwa Członkowskiego lub państwa trzeciego.
- (7) Należy ustalić procedurę określania stanu epidemiologicznego danego Państwa Członkowskiego, państwa trzeciego i jednego z ich regionów, w dalszej części dokumentu zwanych „państwami lub regionami” w odniesieniu do BSE, w oparciu o rozprzestrzenianie się nowych zachorowań oraz ryzyko narażenia ludzi, z zastosowaniem dostępnych informacji. Państwa Członkowskie oraz państwa trzecie, które zdecydowały się nie ubiegać się o określenie ich stanu, powinny być zaklasyfikowane przez Komisję do danej kategorii na podstawie wszystkich dostępnych jej informacji.
- (8) Państwa Członkowskie powinny ustanowić programy edukacyjne dla osób i instytucji zaangażowanych w zapobieganie i kontrolę TSE, jak również dla weterynarzy, rolników oraz pracowników związanych z transportem, sprzedażą i ubojem zwierząt hodowlanych.

▼ M30

- (8a) Karmienie nieprzeżuwaczy niektórymi przetworzonymi białkami zwierzęcymi uzyskanymi z nieprzeżuwaczy powinno być dozwolone, z uwzględnieniem zakazu powtórnego przetwarzania wewnątrzgatunkowego, który ustanowiono w rozporządzeniu (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi⁽¹⁾ oraz aspektów kontrolnych związanych w szczególności z różnicowaniem przetworzonych białek zwierzęcych charakterystycznych dla niektórych gatunków, o których mowa w komunikacie w sprawie mapy drogowej dla TSE przyjętym przez Komisję w dniu 15 lipca 2005 r.

▼ B

- (9) Państwa Członkowskie powinny przeprowadzać coroczny program monitorowania BSE i *scrapie* jak również powinny informować Komisję i inne Państwa Członkowskie o jego wynikach oraz pojawieniu się nowej postaci TSE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 273 z 10.10.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 208/2006 (Dz.U. L 36 z 8.2.2006, str. 25).

▼ B

- (10) Pewne tkanki zwierząt przeżuujących należy uznać za określony materiał niebezpieczny w oparciu o patogenezę TSE oraz stan epidemiologiczny państwa bądź regionu pochodzenia lub przebywania danych zwierząt. Wspomniany określony materiał niebezpieczny należy usuwać i niszczyć w sposób pozwalający na uniknięcie ryzyka dla zdrowia ludzi i zwierząt. W szczególności nie powinno się wprowadzać go na rynek w celu zastosowania go do produkcji żywności, paszy czy nawozów. Jednakże należy zapewnić podobny poziom ochrony zdrowia za pomocą badania przesiewowego w kierunku TSE, przeprowadzanego u poszczególnych zwierząt, gdy tylko zostanie w pełni zatwierdzone do użytku. Nie należy dopuszczać stosowania technik uboju stwarzających ryzyko spowodowania skażenia innych tkanek materiałem z mózgu w krajach lub regionach innych niż kraje czy regiony o małym ryzyku wystąpienia BSE.
- (11) Należy podjąć środki mające na celu zapobieganie przeniesieniu TSE na ludzi lub zwierzęta poprzez zabronienie karmienia pewnymi kategoriami białka zwierzęcego pewnych kategorii zwierząt oraz poprzez zabronienie stosowania w żywności pewnych materiałów pochodzących od przeżuwaczy. Zakazy takie powinny być proporcjonalne do istniejącego ryzyka.

▼ M30

- (11a) W rezolucji z dnia 28 października 2004 r. ⁽¹⁾ Parlament Europejski wyraził obawy związane z karmieniem przeżuwaczy białkami zwierzęcymi, gdyż nie wchodzi one w skład naturalnego pożywienia dorosłego bydła. W związku z wystąpieniem kryzysu związanego z chorobą BSE oraz pryszczycą coraz powszechniej przyjmuje się, że najlepszą metodą zagwarantowania zdrowia ludzi i zwierząt jest hodowla i karmienie zwierząt w sposób uwzględniający szczególne cechy każdego gatunku. Dlatego zgodnie z zasadą ostrożności oraz w celu zapewnienia naturalnego odżywiania i warunków hodowli przeżuwaczy, konieczne jest utrzymanie zakazu karmienia przeżuwaczy białkami zwierzęcymi w formach niestanowiących zwykle elementu ich naturalnego pożywienia.
- (11b) Mięso oddzielone mechanicznie uzyskuje się poprzez odseparowanie mięsa od kości w taki sposób, że dochodzi do zniszczenia lub modyfikacji struktury włókien mięśniowych. Może ono zawierać elementy kości i okostnej. Dlatego mięso oddzielone mechanicznie nie jest porównywalne z mięsem zwykłym. W związku z tym powinien zostać dokonany przegląd jego wykorzystania w żywieniu ludzi.

▼ B

- (12) Podejrzenie obecności danego rodzaju TSE u zwierzęcia należy zgłosić odpowiednim organom, które powinny niezwłocznie podjąć wszelkie stosowne środki, w tym ograniczenie przemieszczania się podejrzanego zwierzęcia w okresie oczekiwania na wyniki badania bądź zabicie go pod nadzorem urzędowym. Jeśli odpowiednie organy nie są w stanie wykluczyć możliwości wystąpienia TSE, powinny zlecić wykonanie odpowiednich badań oraz przechować zwłoki zwierzęcia w warunkach nadzoru urzędowego do czasu postawienia diagnozy.

⁽¹⁾ Dz.U. C 174 E z 14.7.2005, str. 178.

▼B

- (13) W przypadku oficjalnego potwierdzenia obecności TSE odpowiednie organy powinny podjąć wszelkie konieczne środki, obejmujące zniszczenie zwłok, przeprowadzenie badań w celu identyfikacji wszystkich zagrożonych zwierząt oraz poddanie ograniczeniom przemieszczania się zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, uznanych za zagrożone. Właścicielom zwierząt należy w możliwie najkrótszym czasie zrekompensować stratę zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, zniszczonych zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.
- (14) Państwa Członkowskie powinny sporządzić plany pozwalające na realizację przepisów krajowych na wypadek wybuchu epidemii BSE. Plany takie powinny być zatwierdzone przez Komisję. Należy doprowadzić do rozszerzenia tego postanowienia na przypadki TSE inne niż BSE.
- (15) Należy ustalić przepisy dotyczące wprowadzanie na rynek pewnych zwierząt żywych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego; istniejące przepisy Wspólnoty w sprawie identyfikacji i rejestracji bydła ustalają wprowadzenie systemu pozwalającego na ustalenie pochodzenia zwierząt od danej matki i stada, zgodnie z normami międzynarodowymi. Podobne gwarancje należy stworzyć w odniesieniu do bydła przywożonego z państw trzecich. Zwierzętom oraz produktom pochodzenia zwierzęcego, objętym zakresem przepisów Wspólnoty, przemieszczającym się w ramach handlu wewnątrz Wspólnoty lub przywożonym z państw trzecich, powinny towarzyszyć świadectwa wymagane we wspomnianych przepisach, uzupełnione tam gdzie to konieczne, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (16) Należy zabronić wprowadzenia na rynek pewnych produktów pochodzenia zwierzęcego, uzyskanych z bydła pochodzącego z regionów o wysokim ryzyku. Jednakże zakaz ten nie powinien mieć zastosowania do pewnych produktów pochodzenia zwierzęcego wytworzonych w warunkach kontrolowanych ze zwierząt, w odniesieniu do których wykazano, że nie stanowią dużego ryzyka zakażenia TSE.
- (17) W celu zapewnienia przestrzegania przepisów dotyczących zapobiegania, kontroli i zwalczania TSE konieczne jest pobieranie próbek do badań laboratoryjnych według ustalonych procedur, które dałyby pełny obraz epidemiologiczny sytuacji dotyczącej TSE. W celu zapewnienia jednolitych procedur diagnostycznych oraz uzyskiwanych wyników powinno się ustalić krajowe oraz wspólnotowe laboratoria referencyjne oraz wiarygodne metody naukowe obejmujące szybkie testy ze swoistością w odniesieniu do TSE. Szybkie testy należy stosować w jak najszerszym zakresie.
- (18) W Państwach Członkowskich należy przeprowadzać kontrole na szczeblu Wspólnoty w celu zapewnienia jednolitego stosowania wymogów dotyczących zapobiegania, kontroli oraz zwalczania TSE oraz należy ustanowić przepisy dotyczące realizacji procedur kontrolnych. W celu zapewnienia wprowadzenia przez państwa trzecie gwarancji podobnych do gwarancji stosowanych przez Wspólnotę i dotyczących przywozu do Wspólnoty żywych zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, należy przeprowadzać wspólnotowe inspekcje przeprowadzane na miejscu oraz kontrole mające na celu sprawdzenie, czy eksportujące państwa trzecie spełniają warunki przywozu.

▼B

- (19) Przepisy handlowe dotyczące TSE powinny być oparte na międzynarodowych normach, wytycznych lub zaleceniach we wszystkich przypadkach, w których takowe istnieją. Jednakże można przyjąć mające naukowe uzasadnienie przepisy pozwalające na osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony zdrowia, jeśli przepisy oparte na odpowiednich międzynarodowych normach, wytycznych lub zaleceniach nie pozwalałyby na osiągnięcie odpowiedniego poziomu ochrony zdrowia.
- (20) Niniejsze rozporządzenia należy poddać ponownej analizie w miarę pojawiania się nowych danych naukowych.
- (21) Należy przyjąć, w ramach niniejszego rozporządzenia, niezbędne przepisy przejściowe dotyczące w szczególności regulacji stosowania określonych materiałów niebezpiecznych.
- (22) Przepisy konieczne do realizacji niniejszego rozporządzenia należy przyjąć zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustalającą procedurę realizacji uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽¹⁾.
- (23) W celu realizacji niniejszego rozporządzenia należy ustalić procedury ustanawiające ścisłą i skuteczną współpracę między Komisją a Państwami Członkowskimi w obrębie Stałego Komitetu Weterynaryjnego, Stałego Komitetu ds. Paszy oraz Stałego Komitetu ds. Artykułów Żywnościowych.
- (24) Biorąc pod uwagę, że przepisy dotyczące realizacji niniejszego rozporządzenia są ustaleniami ogólnymi w rozumieniu art. 2 decyzji 1999/468/WE, należy je przyjąć zgodnie z procedurą regulacyjną ustaloną w art. 5 wspomnianej decyzji,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie określa przepisy dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania przenośnych gąbczastych encefalopatii u zwierząt. Ma zastosowanie do produkcji oraz wprowadzania na rynek żywych zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego jak również, w pewnych określonych przypadkach, ich wywozu.
2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
  - a) produktów kosmetycznych i leczniczych lub urządzeń medycznych, bądź ich materiałów wyjściowych lub produktów pośrednich;
  - b) produktów, które nie są przeznaczone do stosowania w żywności dla ludzi, pożywienia dla zwierząt lub nawozów, bądź ich materiałów wyjściowych lub produktów pośrednich;

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

▼B

- c) produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do stosowania jako eksponaty, materiały dydaktyczne, do badań naukowych, do badań specjalnych lub do analizy, pod warunkiem, że produkty te nie zostaną ostatecznie spożyte lub zużyte przez ludzi bądź zwierzęta inne niż zwierzęta trzymane dla potrzeb odpowiednich programów badawczych;
- d) zwierząt żywych stosowanych w badaniach naukowych lub przeznaczonych do takich badań.

*Artykuł 2***Rozdzielanie żywych zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego**

W celu uniknięcia przypadków przeniesienia zakażenia lub zamiany mogących mieć miejsce wśród zwierząt żywych lub produktów pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w art. 1 ust. 1 oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), b) i c), lub żywych zwierząt, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. d), należy je trzymać osobno przez cały czas, chyba że takie żywe zwierzęta lub produkty pochodzenia zwierzęcego są wytwarzane przynajmniej w takich samych warunkach ochrony zdrowia w odniesieniu do TSE.

Należy przyjąć przepisy dotyczące realizacji przepisów niniejszego artykułu zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

*Artykuł 3***Definicje**

1. Do celów niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają wymienione poniżej definicje:
  - a) TSE: wszelkie ►**C1** pasażowalne ◀ gąbczaste encefalopatie z wyjątkiem postaci występujących u ludzi;
  - b) wprowadzenie na rynek: wszelkie działania mające na celu sprzedaż żywych zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego, objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, stronie trzeciej na obszarze Wspólnoty, lub wszelkie inne formy dostawy za zapłatą lub nieodpłatnie do takiej strony trzeciej, bądź przechowywanie ich z zamiarem dostawy do takiej strony trzeciej;
  - c) produkty pochodzenia zwierzęcego: wszelkie produkty uzyskane lub zawierające produkt uzyskany ze zwierzęcia, objęte przepisami dyrektywy 89/662/EWG ⁽¹⁾ lub dyrektywy 90/425/EWG ⁽²⁾;
  - d) materiały wyjściowe: surowce lub wszelkie inne produkty pochodzenia zwierzęcego, z których, lub za pomocą których wytwarza się produkty, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) i b);

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 89/662/EWG z dnia 11 grudnia 1989 r. dotycząca kontroli weterynaryjnych w handlu w obrębie Wspólnoty w celu wprowadzenia rynku wewnętrznego (Dz.U. L 395 z 30.12.1989, str. 13). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Rady 92/118/EWG (Dz.U. L 62 z 15.3.1993, str. 49).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 90/425/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. dotycząca kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych, mających zastosowanie w handlu w obrębie Wspólnoty pewnymi żywymi zwierzętami i produktami w celu wprowadzenia rynku wewnętrznego (Dz.U. L 224 z 18.8.1990, str. 29). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Rady 92/118/EWG.

▼ B

- e) właściwy organ: centralny organ Państwa Członkowskiego uprawniony do zapewnienia stosowania wymogów niniejszego rozporządzenia lub wszelki organ, któremu wspomniany organ centralny przekazał takie uprawnienia, w szczególności dotyczące kontroli paszy; tam, gdzie to właściwe, definicja obejmuje również odpowiedni organ państwa trzeciego;
- f) kategoria: jedna z kategorii klasyfikacji, o których mowa w rozdziale C załącznika II;
- g) określony materiał niebezpieczny: tkanki określone w załączniku V; o ile nie wskazano inaczej, definicja nie obejmuje produktów zawierających lub uzyskanych z tych tkanek;
- h) zwierzę podejrzane o zakażenie TSE: żywe, zabite lub martwe zwierzę, które wykazywało lub wykazywało zaburzenia neurologiczne lub zaburzenia zachowania bądź postępujące pogorszenie się stanu ogólnego związane z zaburzeniami ośrodkowego układu nerwowego, lub w stosunku do którego dane zgromadzone na podstawie badań klinicznych, odpowiedzi na leczenie, badania sekcyjnego czy też pośmiertnej analizy laboratoryjnej nie pozwalają na ustalenie innego rozpoznania. Gąbczaste encefalopatie bydła należy podejrzewać u bydła, które wykazało dodatni wynik szybkiego testu swoistego dla BSE;
- i) gospodarstwo: miejsce, w którym zwierzęta objęte zakresem niniejszego rozporządzenia są przechowywane, trzymane, hodowane, wykorzystywane w określonych celach lub pokazywane publiczności;
- j) pobieranie próbek: pobieranie próbek, zapewniające statystycznie prawidłową reprezentację, od zwierząt lub ich otoczenia, lub z produktów pochodzenia zwierzęcego, do celów ustalenia rozpoznania choroby, związków rodzinnych, nadzoru zdrowotnego lub kontroli braku czynników mikrobiologicznych lub pewnych materiałów w produktach pochodzenia zwierzęcego;
- k) nawozy: substancje zawierające produkty pochodzenia zwierzęcego zastosowane w glebie w celu zwiększenia wzrostu upraw; mogą obejmować pozostałości trawienia z produkcji biogazów lub kompostowania;

▼ M30

- l) szybkie testy: badania przesiewowe wymienione w załączniku X, których wyniki znane są w ciągu 24 godzin

▼ B

- m) test alternatywny: badania, o których mowa w art. 8 ust. 2, które są stosowane jako alternatywa w stosunku do uzyskania określonego materiału niebezpiecznego;

▼ M30

- n) mięso oddzielone mechanicznie lub „MOM”: produkt uzyskany przez usunięcie mięsa z tkanek przylegających do kości po odłączeniu od nich tuszy, za pomocą środków mechanicznych, skutkującej utratą lub modyfikacją struktury włókien mięśniowych;
- o) nadzór bierny: zgłaszanie wszystkich zwierząt podejrzanych o zakażenie TSE oraz — w przypadkach, gdy nie można wykluczyć TSE w drodze badań klinicznych — poddawanie takich zwierząt testom laboratoryjnym;
- p) nadzór czynny: poddawanie testom zwierząt niezgłoszonych jako podejrzanych o zakażenie TSE, takich jak zwierzęta poddane ubojowi interwencyjnemu, zwierzęta, które wykazały nietypowe objawy

▼ M30

podczas kontroli przedubojowych, zwierzęta padłe, zdrowe zwierzęta poddane ubojowi oraz zwierzęta ubite w związku z przypadkiem TSE, w szczególności w celu określenia rozwoju i liczby przypadków TSE w danym kraju lub w jego regionie.

▼ B

2. Zastosowanie mają również definicje szczególne podane w załączniku I.

3. W przypadkach, w których pojęcia zastosowane w niniejszym rozporządzeniu nie są określone w ust. 1 lub załączniku I, zastosowanie mają odpowiednie definicje podane w rozporządzeniu (WE) nr 1760/2000⁽¹⁾ oraz definicje podane lub zgodne z dyrektywą 64/432/EWG⁽²⁾, 89/662/EWG, 90/425/EWG oraz 91/68/EWG⁽³⁾, o ile jest w niniejszym tekście odniesienie do nich.

*Artykuł 4***Środki zabezpieczające**

1. W odniesieniu do realizacji przepisów zabezpieczających zastosowanie mają zasady i przepisy ustalone w art. 9 dyrektywy 89/662/EWG, art. 10 dyrektywy 90/425/EWG, art. 18 dyrektywy 91/496/EWG⁽⁴⁾ oraz art. 22 dyrektywy 97/78/WE⁽⁵⁾.

2. Przepisy zabezpieczające należy stosować zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2 oraz jednocześnie powiadamiać o nich Parlament Europejski, podając przyczyny.

ROZDZIAŁ II

OKREŚLENIE STATUSU BSE*Artykuł 5***Klasyfikacja****▼ M30**

1. Status BSE Państw Członkowskich, państw trzecich lub ich regionów (zwanych dalej „państwami lub regionami”) ustala się kwalifikując je do jednej z trzech poniższych kategorii:

— nieznaczne ryzyko występowania BSE zgodnie z definicją zawartą w załączniku II,

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła oraz dotyczące znakowania wołowiny i produktów z wołowiny, a także uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97 (Dz.U. L 204 z 11.8.2000, str. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt dotyczących handlu wewnątrz Wspólnoty bydłem i trzodą chlewną (Dz.U. L 121 z 29.7.1964, str. 1977/64). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/20/WE (Dz.U. L 163 z 4.7.2000, str. 35).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 91/68/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r. w sprawie wymogów zdrowotnych zwierząt regulujących handel wewnątrz Wspólnoty owcami i kozami (Dz.U. L 46 z 19.2.1991, str. 19). Dyrektywa ostatnio zmieniona decyzją Komisji 94/953/WE (Dz.U. L 371 z 31.12.1994, str. 14).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 91/496/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustalająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych zwierząt wwożonych na obszar Wspólnoty z państw trzecich oraz zmieniająca dyrektywę 89/662/EWG, 90/425/EWG i 90/675/EWG (Dz.U. L 268 z 24.9.1991, str. 56). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 96/43/WE (Dz.U. L 162 z 1.7.1996, str. 1).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustalająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych produktów wwożonych na obszar Wspólnoty z państw trzecich (Dz.U. L 24 z 30.1.1998, str. 9).

▼ M30

- kontrolowane ryzyko występowania BSE zgodnie z definicją zawartą w załączniku II,
- nieustalone ryzyko występowania BSE zgodnie z definicją zawartą w załączniku II.

Status BSE państw lub regionów może zostać określony wyłącznie na podstawie kryteriów wymienionych w załączniku II rozdział A. Kryteria te obejmują wyniki analizy ryzyka na podstawie wszystkich możliwych czynników występowania gąbczastej encefalopatii bydła określonych w załączniku II rozdział B oraz ich rozwoju w czasie, jak również kompleksowych środków aktywnego i biernego nadzoru uwzględniających kategorię ryzyka państwa lub regionu.

Państwa Członkowskie i państwa trzecie, które chcą pozostać na liście krajów trzecich dopuszczonych do wywozu do Wspólnoty żywych zwierząt lub produktów objętych niniejszym rozporządzeniem, przedkładają Komisji wnioski o określenie ich statusu BSE wraz z odpowiednią informacją na temat kryteriów wymienionych w załączniku II rozdział A oraz na temat potencjalnych czynników ryzyka wymienionych w załączniku II rozdział B, jak również o ich rozwoju w czasie.

▼ B

2. Decyzję w sprawie poszczególnych wniosków umieszczającą państwo Członkowskie lub państwo trzecie bądź region państwa Członkowskiego lub państwa trzeciego, które złożyły taki wniosek, w jednej z kategorii określonych w rozdziale C załącznika II, podejmowane są z uwzględnieniem kryteriów i potencjalnych czynników ryzyka ustalonych w ust. 1, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

Decyzję taką podejmuje się w terminie do sześciu miesięcy od złożenia wniosku oraz odpowiednich informacji, o których mowa w drugim akapicie ust. 1. Jeśli Komisja uzna, że przedstawione dowody nie obejmują informacji ustalonych w rozdziale A i B załącznika II, poprosi o dostarczenie dodatkowych informacji w określonym terminie. Ostateczną decyzję podejmuje się zatem w terminie do sześciu miesięcy od złożenia wszystkich informacji.

Po ustaleniu przez Międzynarodowy Urząd ds. Chorób Odzwierzęcych (OIE) procedury klasyfikacji państw według kategorii oraz jeśli urząd ten umieścił państwo składające wniosek w jednej z takich kategorii, może zapaść decyzja o dokonaniu ponownej oceny kategoryzacji wspólnotowej dotyczącej danego państwa zgodnie z pierwszym akapitem niniejszego ustępu, jeśli to stosowne, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

3. Jeśli Komisja uzna, że informacja przedłożona przez państwo Członkowskie lub państwo trzecie zgodnie z rozdziałem A i B załącznika II jest niewystarczająca lub niejasna, może, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2, określić status BSE tego państwa Członkowskiego lub Państwa trzeciego w oparciu o pełną analizę ryzyka.

Taka analiza ryzyka może obejmować miarodajny przegląd statystyczny sytuacji epidemiologicznej dotyczącej TSE w składającym wniosek Państwie Członkowskim czy państwie trzecim, w oparciu o zastosowanie szybkich testów w ramach procedury badania przesiewowego. Komisja weźmie pod uwagę kryteria klasyfikacyjne stosowane przez OIE.

▼ M44

W tym celu należy zatwierdzić szybkie testy zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 24 ust. 3, i umieścić je w wykazie ustalonym w rozdziale C pkt 4 załącznika X.

▼ B

Taką procedurę przesiewową mogą również zastosować Państwa Członkowskie oraz państwa trzecie, które chcą stosować klasyfikację, jaką przeprowadziły na tej podstawie, zatwierdzoną przez Komisję zgodnie z procedurą ustaloną w art. 24 ust. 2.

Koszty takiej procedury przesiewowej ponosi dane Państwo Członkowskie lub państwo trzecie.

▼ M30

4. Państwa Członkowskie oraz państwa trzecie, które nie złożyły wniosku zgodnie z ust. 1 akapit trzeci, muszą spełnić w odniesieniu do wysyłki z ich terytorium żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, wymogi przywozowe mające zastosowanie do państw o nieustalonym ryzyku występowania BSE, do czasu złożenia takiego wniosku i podjęcia ostatecznej decyzji w sprawie ich statusu BSE.

▼ B

5. Państwa Członkowskie jak najszybciej powiadomią Komisję o wszelkich danych epidemiologicznych lub innych danych, które mogłyby doprowadzić do zmiany statusu BSE, zwłaszcza wyników programów monitorujących ustalonych w art. 6.

6. Decyzja o utrzymaniu państwa trzeciego na jednej z list ustalonych w przepisach Wspólnoty w celu zezwolenia na wywóz do Wspólnoty żywych zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego, w stosunku do których niniejsze rozporządzenie ustanawia określone przepisy, zostanie podjęta zgodnie z procedurą ustaloną w art. 24 ust. 2 i będzie to decyzja warunkowa w świetle dostępnych informacji lub tam gdzie uzna się, że występuje TSE – dostarczonych informacji ustalonych w ust. 1. W przypadku odmowy dostarczenia wspomnianych informacji w terminie do sześciu miesięcy od daty prośby Komisji, zastosowanie mają przepisy ust. 4 niniejszego artykułu do czasu złożenia i oceny takich informacji zgodnie z ust. 2 i 3.

Prawo państw trzecich do wywozu do Wspólnoty żywych zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego, w stosunku do których niniejsze rozporządzenie ustala określone przepisy, zgodnie z warunkami opartymi na ich kategorii ustalonej przez Komisję, jest prawem warunkowym związanym ze zobowiązaniem się do jak najszybszego powiadomienia Komisji na piśmie o wszelkich danych epidemiologicznych lub innych, które mogłyby prowadzić do zmiany statusu BSE.

7. Można podjąć decyzję, zgodnie z procedurą ustaloną w art. 24 ust. 2, o zmianie klasyfikacji BSE dotyczącej Państwa Członkowskiego lub państwa trzeciego, lub jednego z jego regionów, zgodnie z wynikami badań kontrolnych ustalonych w art. 21.

8. Decyzja, o której mowa w ust. 2, 3, 4, 6 i 7, opiera się na ocenie ryzyka, z uwzględnieniem zalecanych kryteriów ustalonych w rozdziałach A i B załącznika II.

▼BROZDZIAŁ III
ZAPOBIEGANIE TSE*Artykuł 6*
System monitorujący**▼M30**

1. Każde Państwo Członkowskie przeprowadza co roku program monitorujący TSE oparty na aktywnym i biernym nadzorze zgodnie z załącznikiem III. Program ten obejmuje procedurę przesiewową z zastosowaniem szybkich testów, jeżeli jest ona dostępna dla danych gatunków zwierząt.

Szybkie testy zatwierdza się w tym celu zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3, i umieszcza się w wykazie zawartym w załączniku X.

1a. Roczny program monitorujący, o którym mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej następujące subpopulacje:

- a) wszystkie sztuki bydła w wieku powyżej 24 miesięcy przeznaczone do uboju interwencyjnego lub wykazujące nietypowe objawy podczas kontroli przedubojowych;
- b) wszystkie sztuki bydła w wieku powyżej 30 miesięcy poddane zwykłemu ubojowi z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi;
- c) wszystkie sztuki bydła w wieku powyżej 24 miesięcy nie poddane ubojowi z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi, które padły lub zostały zabite w gospodarstwie, podczas transportu lub w ubojni (zwierzęta padłe).

Państwa Członkowskie mogą postanowić o odstąpieniu od stosowania lit. c) na obszarach peryferyjnych o niskiej gęstości pogłównia, gdzie nie prowadzi się zorganizowanego zbierania martwych zwierząt. Państwa Członkowskie korzystające z tej możliwości informują o tym Komisję i przekazują wykaz takich obszarów wraz z uzasadnieniem wprowadzenia odstępstwa. Odstępstwem może zostać objęte nie więcej niż 10 % pogłównia bydła w Państwie Członkowskim.

1b. Po konsultacji z właściwym komitetem naukowym wiek określony w ust. 1a lit. a) oraz c) może zostać dostosowany na podstawie postępu naukowego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3.

Na wniosek Państwa Członkowskiego, które jest w stanie wykazać poprawę sytuacji epidemiologicznej na swoim terytorium — w oparciu o określone kryteria, które są ustalane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3 — roczne programy monitorujące dla tego konkretnego Państwa Członkowskiego mogą podlegać zmianie.

Zainteresowane Państwo Członkowskie przedstawia dowód swojej zdolności do określenia skuteczności stosowanych środków oraz do zapewnienia ochrony zdrowia ludzi i zwierząt w oparciu o wyniki kompleksowej analizy ryzyka. W szczególności Państwo Członkowskie musi wykazać, że:

- a) zgodnie z aktualnymi wynikami testów liczba przypadków występowania BSE wyraźnie się zmniejsza lub utrzymuje się stale na niskim poziomie;

▼ M30

- b) wdrożyło i stosuje od co najmniej sześciu lat kompletny system testów na BSE (przepisy wspólnotowe dotyczące śledzenia i identyfikacji żywych zwierząt oraz nadzoru w zakresie BSE);
- c) wdrożyło i stosuje od co najmniej sześciu lat przepisy wspólnotowe dotyczące całkowitego zakazu paszowego dla zwierząt hodowlanych.

▼ B

2. Każde z Państw Członkowskich poinformuje Komisję oraz pozostałe Państwa Członkowskie, w ramach Stałego Komitetu Weterynaryjnego, o pojawieniu się TSE innego niż BSE.
3. Należy prowadzić rejestr wszelkich urzędowych badań i badań laboratoryjnych zgodnie z rozdziałem B załącznika III.
4. Państwa Członkowskie winny przedłożyć Komisji coroczny raport obejmujący przynajmniej informacje, o których mowa w rozdziale B części I załącznika III. Raport dotyczący każdego roku kalendarzowego należy przedkładać najpóźniej do 31 marca roku następnego. Komisja przedstawi streszczenie raportów krajowych obejmujących przynajmniej informacje, o których mowa w rozdziale B części II załącznika III, Stałemu Komitetowi Weterynaryjnemu w terminie do trzech miesięcy od przyjęcia wspomnianych raportów.

▼ M30

5. Przepisy wykonawcze do niniejszego artykułu przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

*Artykuł 6a***Programy hodowlane**

1. Państwa Członkowskie mogą wprowadzić programy hodowli selekcyjnej w kierunku odporności na TSE u swoich populacji owiec. Programy te zawierają warunki ramowe do uznania odporności niektórych stad na TSE oraz mogą zostać rozszerzone na inne gatunki zwierząt na podstawie dowodów naukowych potwierdzających odporność na TSE konkretnych genotypów tych gatunków.
2. Szczegółowe przepisy dotyczące programów przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.
3. Państwa Członkowskie, które wprowadzają programy hodowlane, regularnie przedkładają Komisji sprawozdania w celu umożliwienia naukowej oceny programów, szczególnie pod względem ich wpływu na częstotliwość występowania TSE, ale również pod względem wpływu na różnorodność i zmienność genetyczną oraz na hodowlę starych, rzadkich lub regionalnych ras owiec. Wyniki badań naukowych oraz ogólne konsekwencje programów hodowlanych poddawane są regularnej ocenie, a w razie potrzeby programy te są odpowiednio modyfikowane

▼ B*Artykuł 7***Zakazy dotyczące karmienia zwierząt****▼ M30**

1. Zabrania się karmienia przeżuwaczy białkami pochodzenia zwierzęcego.
2. Zakaz ustanowiony w ust. 1 rozszerza się na zwierzęta inne niż przeżuwacze oraz ogranicza się, w zakresie karmienia tych zwierząt produktami pochodzenia zwierzęcego, zgodnie z załącznikiem IV.

▼ M30

3. Ust.1 i 2 stosuje się bez uszczerbku dla przepisów załącznika IV określających odstępstwa od zakazu, o którym mowa w tych ustępach.

Komisja może postanowić zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3, w oparciu o naukową ocenę potrzeb żywieniowych młodych przeżuwaczy i na podstawie przepisów przyjętych w celu wdrożenia niniejszego artykułu, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu, oraz po dokonaniu oceny aspektów kontrolnych tego odstępstwa, że zezwala na karmienie młodych przeżuwaczy białkami pochodzenia rybnego.

4. Państwom Członkowskim lub ich regionom, o nieustalonym ryzyku występowania BSE nie zezwala się na wywóz lub przechowywanie pokarmu przeznaczonego dla zwierząt hodowlanych, który zawiera białko pochodzące od ssaków, lub pokarmu przeznaczonego dla ssaków, z wyjątkiem karmy dla psów, kotów i zwierząt futerkowych, który zawiera przetworzone białko pochodzące od ssaków.

Nie zezwala się na przywóz do Wspólnoty z państw trzecich lub z ich regionów, o nieustalonym ryzyku występowania BSE pokarmu przeznaczonego dla zwierząt hodowlanych, który zawiera białko pochodzące od ssaków, lub pokarmu przeznaczonego dla ssaków, z wyjątkiem karmy dla psów, kotów i zwierząt futerkowych, który zawiera przetworzone białko pochodzące od ssaków.

Na wniosek Państwa Członkowskiego lub państwa trzeciego możliwe jest podjęcie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24. ust. 2, na podstawie szczegółowych kryteriów, które mają zostać określone zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3, decyzji o indywidualnym zwolnieniu z ograniczeń określonych w niniejszym ustępie. Przy udzielaniu zwolnienia uwzględnia się postanowienia ust. 3 niniejszego artykułu.

4a. W oparciu o pozytywne wyniki oceny ryzyka uwzględniającej co najmniej wielkość i możliwe źródło skażenia oraz ostateczne miejsce przeznaczenia dostawy, możliwe jest podjęcie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3, decyzji o wprowadzeniu poziomu tolerancji dla nieznaczonej zawartości białek zwierzęcych w paszach wynikającej z przypadkowego i technicznie nieuniknionego zanieczyszczenia.

5. Przepisy wykonawcze do niniejszego artykułu, w szczególności przepisy dotyczące zapobiegania zanieczyszczeniu krzyżowemu oraz metod pobierania próbek oraz analiz wymaganych do kontroli zgodności z niniejszym artykułem, przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2. Przepisy te opierają się na sprawozdaniu Komisji dotyczącym pozyskiwania, przetwarzania, kontroli i śledzenia pasz pochodzenia zwierzęcego.

▼ B*Artykuł 8***material określonego ryzyka****▼ M30**

1. Materiały szczególnego ryzyka usuwa się zgodnie z załącznikiem V do niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002. Zakazuje się przywozu tych materiałów na teren Wspólnoty. Wykaz materiałów szczególnego ryzyka, o którym mowa w załączniku V, obejmuje przynajmniej mózg, rdzeń kręgowy, oczy oraz migdałki bydła w wieku powyżej 12 miesięcy oraz kręgosłup bydła w wieku

▼ M30

przekraczającym wiek określony zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3. Uwzględniając różne kategorie ryzyka ustanowione w art. 5 ust. 1 akapit pierwszy oraz wymogi określone w art. 6 ust. 1a i 1b lit. b), wprowadza się odpowiednie zmiany w wykazie materiałów szczególnego ryzyka w załączniku V.

2. Ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do tkanek pochodzących ze zwierząt, które przeszły test alternatywny zatwierdzony do tego konkretnego celu zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3, pod warunkiem że test ten jest wymieniony w załączniku X, jest on wykonywany zgodnie z warunkami określonymi w załączniku V, a wyniki testu są negatywne.

Państwa Członkowskie, które zatwierdzają stosowanie testu alternatywnego zgodnie z niniejszym ustępem, informują o tym pozostałe Państwa Członkowskie oraz Komisję.

3. W Państwach Członkowskich lub ich regionach o kontrolowanym lub nieustalonym ryzyku występowania BSE, u bydła, owiec ani kóz, których mięso przeznaczone jest do spożycia przez ludzi lub zwierzęta, nie stosuje się uszkadzania, po uprzednim ogluszeniu, tkanek ośrodkowego układu nerwowego przy użyciu wydłużonego, cienkiego narzędzia wprowadzanego do jamy czaszkowej lub przez wprowadzenie gazu do jamy czaszkowej w związku z ogluszaniem.

4. Granice wiekowe określone w załączniku V mogą zostać poddane korekcie. Korekta ta musi być oparta na najnowszych dowodach naukowych dotyczących statystycznego prawdopodobieństwa wystąpienia TSE w odpowiednich grupach wiekowych populacji bydła, owiec i kóz na terenie Wspólnoty.

5. Przepisy przewidujące odstępstwa od ust. 1–4 niniejszego artykułu, mogą być przyjmowane zgodnie z procedurą określoną w art. 24 ust. 3, w odniesieniu do daty skutecznego wprowadzenia zakazu karmienia przewidzianego w art. 7 ust. 1 lub, odpowiednio w przypadku państw trzecich lub ich regionów, w których występuje kontrolowane ryzyko występowania BSE, w odniesieniu do daty skutecznego wprowadzenia zakazu dodawania białka ssaków do środków żywieniowych przeznaczonych dla przeżuwaczy, w celu ograniczenia wymogów usuwania i niszczenia materiałów szczególnego ryzyka do zwierząt urodzonych przed tą datą w danych państwach lub regionach.

▼ B

6. Przepisy dotyczące wykonania przepisów niniejszego artykułu przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

*Artykuł 9***Produkty pochodzenia zwierzęcego uzyskane lub zawierające materiał ze zwierząt przeżuwających****▼ M30**

1. Produkty pochodzenia zwierzęcego wymienione w załączniku VI są wytwarzane przy zastosowaniu procesów produkcyjnych zatwierdzonych zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3.

2. Kości bydła, owiec i kóz z państw lub regionów o kontrolowanym lub nieustalonym zagrożeniu BSE nie stosuje się do produkcji mięsa oddzielanego mechanicznie (MOM). Przed dniem 1 lipca 2008 r. Państwa Członkowskie przekażą Komisji sprawozdanie na temat wykorzystywania i metod produkcji MOM na swoim terytorium. Sprawozdanie to zawiera deklarację Państwa Członkowskiego informującą, czy zamierza ono kontynuować produkcję MOM.

▼ M30

Komisja przedstawi następnie komunikat, skierowany do Parlamentu Europejskiego i Rady, w sprawie przyszłego zapotrzebowania na MOM i jego wykorzystywania we Wspólnocie, w tym polityki informacyjnej wobec konsumentów.

▼ M44

3. Ustępy 1 i 2 nie mają zastosowania, w świetle kryteriów ustalonych w pkt 5 załącznika V, do przeżuwaczy, które przeszły test alternatywny uznany zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 24 ust. 3 – pod warunkiem że taki test jest wymieniony w załączniku X – w przypadku gdy wyniki testu były negatywne.

▼ B

4. Przepisy dotyczące wykonania przepisów niniejszego artykułu przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

*Artykuł 10***Programy edukacyjne**

1. Państwa Członkowskie zapewnią, aby personel właściwego organu, laboratoriów diagnostycznych i uczelni rolniczych oraz weterynaryjnych, urzędowni weterynarze, praktykujący lekarze weterynarii, personel rzeźni oraz hodowcy zwierząt, dozorczy i treserzy zwierząt otrzymali przeszkolenie dotyczące objawów klinicznych, epidemiologii oraz w przypadku personelu odpowiedzialnego za przeprowadzenie badań kontrolnych - interpretacji wyników badań laboratoryjnych odnoszących się do TSE.

2. W celu zapewnienia skutecznej realizacji programów edukacyjnych określonych w ust. 1 może zostać przyznana pomoc finansowa ze strony Wspólnoty. Wielkość takiej pomocy określa się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

ROZDZIAŁ IV

KONTROLA I ZWALCZANIE TSE*Artykuł 11***Powiadamianie**

Bez uszczerbku dla dyrektywy 82/894/EWG ⁽¹⁾ Państwa Członkowskie zapewniają, aby zwierzę podejrzane o zakażenie TSE było natychmiast zgłaszane odpowiednim władzom.

Państwa Członkowskie regularnie informują się nawzajem oraz Komisję o zgłoszonych przypadkach TSE.

Odpowiednie organy niezwłocznie podejmą środki ustalone w art. 12 niniejszego rozporządzenia wraz z innymi koniecznymi środkami.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 82/894/EWG z dnia 21 grudnia 1982 r. w sprawie powiadamiania o chorobach zwierząt na obszarze Wspólnoty (Dz.U. L 378 z 31.12.1982, str. 58). Dyrektywa ostatnio zmieniona decyzją Komisji 2000/556/WE (Dz.U. L 235 z 19.9.2000, str. 27).

▼ B*Artykuł 12***Przepisy odnoszące się do podejrzanych zwierząt****▼ M30**

1. Każde zwierzę podejrzewane o zakażenie TSE podlega urzędowemu ograniczeniu przemieszczania do czasu poznania wyników badań klinicznych i epidemiologicznych wykonanych przez właściwy organ albo zostaje zabite w celu poddania go badaniu laboratoryjnemu pod kontrolą urzędową.

Jeżeli u jakiegokolwiek sztuki bydła w gospodarstwie na terenie Państwa Członkowskiego oficjalnie podejrzewa się TSE, wszystkie inne sztuki bydła z tego gospodarstwa podlegają urzędowemu ograniczeniu przemieszczania do czasu, gdy dostępne będą wyniki badań. Jeżeli u jakiegokolwiek owcy lub kozy w gospodarstwie na terenie Państwa Członkowskiego oficjalnie podejrzewa się TSE, wszystkie inne owce i kozy z tego gospodarstwa podlegają urzędowemu ograniczeniu przemieszczania do czasu, gdy dostępne będą wyniki badań.

Jeżeli jednak istnieją dowody, że gospodarstwo, w którym zwierzę przebywało w czasie, gdy zaszło podejrzenie o TSE, prawdopodobnie nie było tym gospodarstwem, w którym zwierzę mogło być narażone na zakażenie TSE, właściwy organ może postanowić, że tylko zwierzę podejrzewane o zakażenie poddane zostanie urzędowemu zakazowi przemieszczania.

W razie konieczności właściwy organ może także postanowić, że inne gospodarstwa lub jedynie to gospodarstwo, w którym zwierzę mogło być narażone na kontakt z czynnikiem zakaźnym, poddane zostanie urzędowej kontroli, w zależności od dostępnych danych epidemiologicznych.

Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2, i w drodze odstępstwa od urzędowych ograniczeń przemieszczania przewidzianych w niniejszym ustępie, Państwo Członkowskie może zostać wyłączone z wdrożenia takich ograniczeń, jeżeli stosuje środki zapewniające równoważną ochronę w oparciu o odpowiednią ocenę możliwego zagrożenia zdrowia ludzi i zwierząt.

▼ B

2. Gdy właściwy organ zdecydował, że nie można wykluczyć możliwości wystąpienia zakażenia TSE, zwierzę takie zabija się, jeśli jest jeszcze żywe; jego mózg oraz wszystkie inne tkanki określone przez właściwy organ, usuwa i przesyła do urzędowo zatwierdzonego laboratorium, krajowego laboratorium referencyjnego wskazanego w art. 19 ust. 1 lub do wspólnotowego laboratorium referencyjnego wskazanego w art. 19 ust. 2, do badania zgodnie z metodami badawczymi określonymi w art. 20.

▼ M30

3. Wszystkie części ciała zwierzęcia podejrzewanego o zakażenie TSE pozostają pod kontrolą urzędową do czasu otrzymania negatywnego wyniku badania albo są usuwane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002.

▼ B

4. Przepisy dotyczące wykonania przepisów niniejszego artykułu przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

▼ B*Artykuł 13***Środki stosowane po stwierdzeniu obecności TSE**

1. W przypadku oficjalnego stwierdzenia obecności TSE jak najszybciej stosuje się wymienione poniżej środki:

▼ M30

a) wszystkie części ciała zwierzęcia usuwa się zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002, z wyjątkiem materiału zatrzymanego do celów dokumentacji zgodnie z załącznikiem III rozdział B niniejszego rozporządzenia;

▼ B

b) przeprowadza się dochodzenie celem identyfikacji wszystkich zagrożonych zwierząt zgodnie z pkt 1 załącznika VII;

▼ M30

c) wszystkie zagrożone zwierzęta oraz produkty od nich pochodzące, wymienione w pkt 2 załącznika VII do niniejszego rozporządzenia, zidentyfikowane na podstawie dochodzenia, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu ubija się i usuwa zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002.

Na wniosek Państwa Członkowskiego i w oparciu o pozytywne wyniki oceny ryzyka uwzględniającej w szczególności środki kontrolne stosowane w tym Państwie Członkowskim można zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2, postanowić o zezwoleniu na wykorzystanie bydła, o którym mowa w niniejszym ustępie, do końca jego okresu produkcyjnego.

▼ M44

W drodze odstępstwa od niniejszego ustępu państwo członkowskie może stosować inne środki zapewniające równoważny poziom ochrony oparte na pozytywnych wynikach oceny ryzyka zgodnie z art. 24a i 25, biorąc pod uwagę zwłaszcza środki kontrolne stosowane w tym państwie członkowskim, jeżeli środki te zostały zatwierdzone w odniesieniu do tego państwa członkowskiego zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 24 ust. 2.

▼ B

2. W oczekiwaniu na wykonanie przepisów, o których mowa w ust. 1 lit. b) i c), gospodarstwo, na którym przebywało zwierzę w chwili potwierdzenia obecności TSE, obejmuje się kontrolą urzędową, a przemieszczanie się zwierząt narażonych na TSE oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, uzyskanych z tych zwierząt z tego gospodarstwa oraz do niego, zostaje poddane nadzorowi właściwego organu w celu natychmiastowego wykrycia i identyfikacji takich zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego.

Jeśli istnieją dane świadczące o małym prawdopodobieństwie, że gospodarstwo, na którym przebywało zakażone zwierzę w chwili potwierdzenia obecności TSE, jest gospodarstwem, w którym zwierzę zostało narażone na TSE, właściwy organ może zdecydować, że kontrolą urzędową należy objąć obydwie gospodarstwa lub tylko gospodarstwo, w którym doszło do narażenia zwierzęcia na kontakt z TSE.

3. Państwa Członkowskie, które wprowadziły program zastępczy zapewniający podobne środki zabezpieczające ustalone w art. 12 ust. 1 akapicie piątym, mogą w drodze odstępstwa od wymogów ust. 1 lit. b) i c) być zwolnione zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2, z wymogów stosowania urzędowych ograniczeń przemieszczania się zwierząt oraz z wymogu zabijania i niszczenia zwierząt.

▼B

4. Właścicielom niezwłocznie rekompensuje się stratę zwierząt, które zostały zabite lub produktów pochodzenia zwierzęcego zniszczonych zgodnie z art. 12 ust. 2 oraz ust. 1 lit. a) i c) niniejszego artykułu.
5. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 82/894/EWG potwierdzenie obecności TSE innych niż BSE należy zgłaszać Komisji corocznie.
6. Przepisy dotyczące wykonania przepisów niniejszego artykułu przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

*Artykuł 14***Plan kryzysowy**

1. Państwa Członkowskie opracują, zgodnie z ogólnymi kryteriami przepisów wspólnotowych w sprawie kontroli chorób zwierząt, wytyczne określające środki krajowe, jakie należy podjąć oraz wskazujące zakres kompetencji oraz odpowiedzialności w przypadku potwierdzenia wystąpienia TSE.
2. Tam, gdzie to konieczne dla zapewnienia jednolitego stosowania przepisów Wspólnoty można dokonać harmonizacji wytycznych zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

ROZDZIAŁ V

WPROWADZANIE NA RYNEK ORAZ WYWÓZ*Artykuł 15***Żywe zwierzęta, ich nasienie, zarodki oraz komórki jajowe**

1. Wprowadzanie na rynek bądź, w razie konieczności, wywóz bydła, owiec lub kóz oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych podlega wymogom ustalonym w załączniku VIII lub, w przypadku przywozu, wymogom ustalonym w załączniku IX. Żywym zwierzętom oraz ich zarodkom i komórkom jajowym winny towarzyszyć odpowiednie świadectwa zdrowia zwierząt, wymagane przez przepisy Wspólnoty, zgodnie z art. 17 lub, w przypadku przywozu, art. 18.
2. Wprowadzanie na rynek potomstwa pierwszego pokolenia, nasienia, zarodków oraz komórek jajowych zwierząt podejrzanych lub chorych na TSE podlega wymogom ustalonym w rozdziale B załącznika VIII.

▼M30

3. Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 3, postanowieniami ust. 1 i 2 mogą zostać objęte inne gatunki zwierząt.
4. Przepisy wykonawcze do niniejszego artykułu mogą zostać przyjęte zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

▼ B*Artykuł 16***Wprowadzanie na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego**

1. Wymienione poniżej produkty pochodzenia zwierzęcego uzyskane ze zdrowych zwierząt przeżuujących nie są przedmiotem ograniczeń dotyczących wprowadzania ich na rynek ani, w razie konieczności, wywozu, zgodnie z przepisami niniejszego artykułu, rozdziału C i D załącznika VIII oraz rozdziału A, C, F i G załącznika IX:

a) produkty pochodzenia zwierzęcego objęte zakresem przepisów art. 15, zwłaszcza nasienie, zarodki oraz komórki jajowe;

▼ M30

b) mleko i produkty mleczarskie, skóry oraz żelatyna i kolagen uzyskane ze skór

2. Produkty pochodzenia zwierzęcego przywożone z państwa trzeciego o kontrolowanym lub nieustalonym ryzyku występowania BSE muszą pochodzić od zdrowego bydła, owiec i kóz, u których nie został uszkodzony ośrodkowy układ nerwowy oraz które nie zostały poddane wprowadzeniu gazu do jamy czaszkowej jak określono w art. 8 ust. 3.

3. Produkty żywnościowe pochodzenia zwierzęcego zawierające materiał uzyskany z bydła pochodzącego z państwa lub regionu o nieustalonym ryzyku występowania BSE nie mogą być wprowadzane do obrotu, chyba że pochodzą od zwierząt:

a) urodzonych po upływie ośmiu lat od daty, od której zakaz karmienia przeżuwaczy białkiem pochodzącym od ssaków był faktycznie stosowany; oraz

b) urodzonych, wyhodowanych i pozostających w stadach z udokumentowanym brakiem występowania BSE przez co najmniej siedem lat.

Ponadto produktów żywnościowych uzyskanych z przeżuwaczy nie wysyła się z Państwa Członkowskiego lub jego regionu o nieustalonym ryzyku występowania BSE do innego Państwa Członkowskiego ani nie przywozi się z państwa trzeciego o nieustalonym ryzyku występowania BSE.

Zakaz ten nie dotyczy produktów pochodzenia zwierzęcego wymienionych w załączniku VIII rozdział C i spełniających wymogi określone w załączniku VIII rozdział C.

Produktom tym towarzyszy świadectwo zdrowia zwierzęcia wydane przez urzędowego weterynarza, potwierdzające, że zostały one wyprodukowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

▼ B

4. Kiedy zwierzę transportuje się z kraju lub regionu do kraju lub regionu umieszczonego w innej kategorii, klasyfikuje się je do najwyższej kategorii państw lub regionów, w których przebywały przez dwadzieścia cztery godziny, chyba że można dostarczyć odpowiednie gwarancje świadczące, że zwierzę nie otrzymywało karmy z kraju lub regionu zaklasyfikowanego do najwyższej kategorii.

5. Produktom pochodzenia zwierzęcego, dla których niniejszy artykuł ustanawia określone przepisy, towarzyszy odpowiednie świadectwo zdrowia zwierzęcia lub dokumenty handlowe wymagane przez przepisy Wspólnoty zgodnie z art. 17 i 18 lub, jeśli takie świadectwa bądź dokumenty nie zostały ustalone w przepisach Wspólnoty, świadectwo zdrowia lub dokument handlowy, którego wzór należy ustanowić zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

▼B

6. Do celów przywozu do Wspólnoty produkty pochodzenia zwierzęcego muszą spełniać warunki ustalone w rozdziale A, C, F i G załącznika IX.

▼M44

7. Zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 24 ust. 3, przepisy ust. 1–6 można rozszerzyć na inne produkty pochodzenia zwierzęcego. Przepisy wykonawcze do niniejszego artykułu przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 24 ust. 2.

▼B*Artykuł 17*

Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2, świadectwa zdrowia, o których mowa w załączniku F do dyrektywy 64/432/EWG, wzory II i III w załączniku E do dyrektywy 91/68/EWG oraz w odpowiednie świadectwa zdrowia ustalone w przepisach Wspólnoty odnoszących się do handlu nasieniem, zarodkami oraz komórkami jajowymi bydła, owiec lub kóz uzupełnia się, tam gdzie to konieczne, o odniesienia do kategorii określających klasyfikację Państwa Członkowskiego lub regionu pochodzenia podanego zgodnie z art. 5.

Odpowiednie dokumenty handlowe odnoszące się do handlu produktami pochodzenia zwierzęcego uzupełnia się, tam gdzie to konieczne, o odniesienia do kategorii Państwa Członkowskiego lub regionu pochodzenia podanego przez Komisję zgodnie z art. 5.

Artykuł 18

Odpowiednie świadectwa zdrowia odnoszące się do przywozu ustalonego przepisami Wspólnoty uzupełnia się, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2, w odniesieniu do państw trzecich zaklasyfikowanych do danej kategorii zgodnie z art. 5, o określone wymogi ustalone w załączniku IX w jak najszybszym terminie od podjęcia decyzji klasyfikacyjnej.

ROZDZIAŁ VI

LABORATORIA REFERENCYJNE, POBIERANIE PRÓBEK, BADANIE ORAZ KONTROLE*Artykuł 19***Laboratoria referencyjne**

1. Krajowe laboratoria referencyjne w każdym z Państw Członkowskich, ich funkcje oraz obowiązki wymienione są w rozdziale A załącznika X.

2. Laboratorium referencyjne Wspólnoty, jego funkcje oraz obowiązki wymienione są w rozdziale B załącznika X.

*Artykuł 20***Pobieranie próbek oraz metody laboratoryjne**

1. Pobieranie próbek oraz badanie laboratoryjne na obecność TSE wykonuje się z zastosowaniem metod i procedur ustalonych w rozdziale C załącznika X.

▼ M44

2. Jeżeli jest to konieczne ze względu na zapewnienie jednolitego stosowania niniejszego artykułu, należy przyjąć przepisy wykonawcze zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 24 ust. 2. Metoda potwierdzenia BSE u owiec i kóz przyjmowana jest zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 24 ust. 3.

▼ B*Artykuł 21***Kontrole wspólnotowe**

1. Eksperci z Komisji mogą przeprowadzić doraźnie badania kontrolne we współpracy z właściwymi organami Państw Członkowskich, w stopniu koniecznym do jednolitego stosowania niniejszego rozporządzenia. Państwo Członkowskie, na którego terytorium przeprowadza się badania kontrolne, zapewnia ekspertom wszelką możliwą pomoc konieczną do wykonania ich obowiązków. Komisja informuje właściwy organ o wynikach wykonanych badań kontrolnych.

Przepisy dotyczące stosowania niniejszego artykułu, zwłaszcza przepisy regulujące procedurę współpracy z organami krajowymi, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

2. Wspólnotowe badania kontrolne dotyczące państw trzecich przeprowadza się zgodnie z art. 20 i 21 dyrektywy 97/78/WE.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE*Artykuł 22***Przepisy przejściowe dotyczące określonych materiałów niebezpiecznych**

1. Przepisy części A załącznika XI obowiązują przez okres co najmniej sześciu miesięcy od dnia 1 lipca 2001 r. i przestaną obowiązywać natychmiast po dacie przyjęcia decyzji zgodnie z art. 5 ust. 2 lub 4, kiedy to wejdzie w życie art. 8.

2. Wyniki miarodajnego przeglądu statystycznego przeprowadzonego zgodnie z art. 5 ust. 3 podczas okresu przejściowego stosuje się w celu potwierdzenia bądź odrzucenia wyników analizy ryzyka, o których mowa w art. 5 ust. 1, z uwzględnieniem kryteriów klasyfikacyjnych określonych przez OIE.

3. Po zasięgnięciu rady odpowiedniego komitetu naukowego przyjmuje się szczegółowe przepisy dotyczące takiego przeglądu statystycznego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

4. Kryteria ustalone w części B załącznika XI są minimalnymi kryteriami, które należy spełnić stosując taki przegląd statystyczny.

*Artykuł 23***Zmiany załączników oraz przepisy przejściowe****▼ M44**

Po zasięgnięciu rady odpowiedniego komitetu naukowego w sprawie dowolnego problemu, który mógłby mieć wpływ na zdrowie publiczne, wprowadza się zmiany lub uzupełnienia do załączników oraz przyjmuje odpowiednie przepisy przejściowe zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 24 ust. 3.

▼ M21

Zgodnie z tą procedurą przyjmuje się środki przejściowe na okres kończący się najpóźniej w dniu 1 lipca 2007 r. w celu umożliwienia przejścia z obecnych regulacji na regulacje ustanowione niniejszym rozporządzeniem.

▼ M30*Artykuł 23a*

Następujące środki, które mają na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia, w tym uzupełnienie go, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 24 ust. 3:

▼ M44

a) zatwierdzenie szybkich testów, o których mowa w art. 5 ust. 3 akapit trzeci, art. 6 ust. 1, art. 8 ust. 2 oraz art. 9 ust. 3;

▼ M30

- b) dostosowanie wieku, o którym mowa w art. 6 ust 1b;
- c) kryteria mające na celu wykazanie poprawy sytuacji epidemiologicznej, o których mowa w art. 6 ust. 1b;
- d) decyzja zezwalająca na karmienie młodych przeżuwaczy białkami pochodzenia rybnego, o której mowa w art. 7 ust. 3;
- e) kryteria udzielania zwolnień z ograniczeń, o których mowa w art. 7 ust. 4;
- f) decyzja o wprowadzeniu poziomu tolerancji, o której mowa w art. 7 ust. 4a;
- g) decyzja w sprawie wieku, o której mowa w art. 8 ust.1;
- h) przepisy przewidujące odstępstwa od obowiązku usuwania i niszczenia materiałów szczególnego ryzyka, zgodnie z art. 8 ust. 5;
- i) zatwierdzenie procesów produkcyjnych, o których mowa w art. 9 ust.1;
- j) decyzja o rozszerzeniu niektórych przepisów na inne gatunki zwierząt zgodnie z art. 15 ust. 3;

▼ M44

- k) rozszerzenie przepisów art. 16 ust. 1–6 na inne produkty pochodzenia zwierzęcego;
- l) przyjmowanie metody potwierdzenia BSE u owiec i kóz, o której mowa w art. 20 ust. 2;
- m) zmienianie lub uzupełnianie załączników i przyjmowanie wszelkich stosownych przepisów przejściowych, o których mowa w art. 23.

▼ M30*Artykuł 24***Komitety**

1. Komisję wspomaga Stały Komitet ds. Łącucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt. Jednak w odniesieniu do art. 6a Komisja konsultuje się także ze Stałym Komitetem ds. Zootechniki.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.

▼ M30

Okres, o którym mowa w art. 5 ust. 6 tej decyzji, wynosi trzy miesiące, a w przypadku środków zabezpieczających, o których mowa w art. 4 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, 15 dni.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.

Artykuł 24a

Decyzje podejmowane zgodnie z jedną z procedur, o których mowa w art. 24, opierają się na odpowiedniej ocenie potencjalnych zagrożeń dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz, z uwzględnieniem dostępnej wiedzy naukowej, prowadzą do utrzymania lub, jeżeli jest to naukowo uzasadnione, do zwiększenia poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt zapewnianej we Wspólnocie.

▼ B*Artykuł 25***Konsultacja komitetów naukowych**

Należy zasięgać rady odpowiednich komitetów naukowych we wszelkich sprawach objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, które mogłyby mieć wpływ na zdrowie publiczne.

*Artykuł 26***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie jest stosowane od dnia 1 lipca 2001 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

▼ **M10**

ZAŁĄCZNIK I

SZCZEGÓŁOWE DEFINICJE

▼ **M48**

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje określone w rozporządzeniu (WE) nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, rozporządzeniu Komisji (UE) nr 142/2011 ⁽²⁾, rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2009 ⁽⁴⁾ i dyrektywie Rady 2006/88/WE ⁽⁵⁾:
  - a) definicję „zwierzęcia gospodarskiego” w art. 3 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009;
  - b) następujące definicje w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 142/2011:
    - (i) „zwierzęta futerkowe” w pkt 1;
    - (ii) „produkty z krwi” w pkt 4;
    - (iii) „przetworzone białko zwierzęce” w pkt 5;
    - (iv) „mączka rybna” w pkt 7;
    - (v) „kolagen” w pkt 11;
    - (vi) „żelatyna” w pkt 12;
    - (vii) „hydrolizat białkowy” w pkt 14;
    - (viii) „karma dla zwierząt domowych w puszkach” w pkt 16;
    - (ix) „karma dla zwierząt domowych” w pkt 19;
    - (x) „przetworzona karma dla zwierząt domowych” w pkt 20;
  - c) definicję „paszy” w art. 3 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 178/2002;
  - d) w rozporządzeniu (WE) nr 767/2009:
    - (i) „materiały paszowe” w art. 3 ust. 2 lit. g);
    - (ii) „mieszanka paszowa” w art. 3 ust. 2 lit. h);
    - (iii) „mieszanka paszowa pełnoporcjowa” w art. 3 ust. 2 lit. i).
  - e) w dyrektywie 2006/88/WE:
    - (i) „zwierzęta akwakultury” w art. 3 ust. 1 lit. b);
    - (ii) „zwierzęta wodne” w art. 3 ust. 1 lit. e).

▼ **M50**

2. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się ponadto następujące definicje:
  - a) „rodzimy przypadek BSE” oznacza przypadek bydłowej encefalopatii gąbczastej, co do którego nie dowiedziono, że jest wynikiem zakażenia zwierzęcia przed przywozem w stanie żywym;
  - b) „trzoda” oznacza grupę bydła, która zawiera zarówno
    - (i) zwierzęta urodzone w tym samym stadzie, co bydło zakażone, na przestrzeni 12 miesięcy poprzedzających datę urodzenia zakażonego bydła lub następujących po tej dacie; jak i
    - (ii) zwierzęta, które w dowolnym okresie pierwszego roku życia były chowane razem z zakażonym bydłem podczas pierwszego roku jego życia;
  - c) „przypadek indeksowy” oznacza pierwsze zwierzę w gospodarstwie lub w grupie zdefiniowanej epidemiologicznie, u którego potwierdzono zakażenie TSE;
  - d) „TSE u małych przeżuwaczy” oznacza przypadek pasażowalnej gąbczastej encefalopatii wykryty u owcy lub kozy po przeprowadzeniu testu potwierdzającego na obecność nieprawidłowego białka PrP;

⁽¹⁾ Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 54 z 26.2.2011, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 229 z 1.9.2009, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 328 z 24.11.2006, s. 14.

▼ **M50**

- e) „przypadek trzęsawki” oznacza przypadek potwierdzonej pasażowalnej gąbczastej encefalopatii u owcy lub kozy, gdzie wykluczono diagnozę BSE zgodnie z kryteriami określonymi w podręczniku unijnego laboratorium referencyjnego poświęconym opisowi szczepu TSE u małych przeżuwaczy ⁽¹⁾;
- f) „przypadek trzęsawki klasycznej” oznacza przypadek potwierdzonej trzęsawki zaklasyfikowanej jako klasyczna zgodnie z kryteriami określonymi w podręczniku unijnego laboratorium referencyjnego poświęconym opisowi szczepu TSE u małych przeżuwaczy;
- g) „przypadek trzęsawki atypowej” oznacza przypadek potwierdzonej trzęsawki różniący się od trzęsawki klasycznej zgodnie z kryteriami określonymi w podręczniku unijnego laboratorium referencyjnego poświęconym opisowi szczepu TSE u małych przeżuwaczy;
- h) „genotyp białka prionowego” u owiec oznacza połączenie dwóch alleli, jak opisano w pkt 1 załącznika I do decyzji Komisji 2002/1003/WE ⁽²⁾;
- i) „przypadek BSE” oznacza przypadek wystąpienia BSE potwierdzony w krajowym laboratorium referencyjnym zgodnie z metodami i protokołami w załączniku X rozdział C pkt 3.1 lit. a) i b);
- j) „przypadek klasycznego BSE” oznacza przypadek BSE zaklasyfikowanego jako BSE zgodnie z kryteriami określonymi w metodzie unijnego laboratorium referencyjnego dotyczącej klasyfikacji izolatów TSE u bydła ⁽³⁾;
- k) „przypadek atypowego BSE” oznacza przypadek BSE, którego nie można zaklasyfikować jako klasycznego BSE zgodnie z kryteriami określonymi w metodzie unijnego laboratorium referencyjnego dotyczącej klasyfikacji izolatów TSE u bydła;
- l) „owce i kozy powyżej 18 miesięcy życia” oznaczają owce i kozy:
  - (i) których wiek jest potwierdzony rejestrami lub dokumentami dotyczącymi przewozów, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. b), c) oraz d) rozporządzenia Rady (WE) nr 21/2004 ⁽⁴⁾, lub
  - (ii) które posiadają więcej niż dwa wyróżnione stałe siekacze.

⁽¹⁾ http://vla.defra.gov.uk/science/docs/sci_tse_rl_handbookv4jan10.pdf

⁽²⁾ Dz.U. L 349 z 24.12.2002, s. 105.

⁽³⁾ http://vla.defra.gov.uk/science/docs/sci_tse_rl_2blot.pdf

⁽⁴⁾ Dz.U. L 5 z 9.1.2004, s. 8.

▼ **M31***ZALĄCZNIK II***OKREŚLENIE STATUSU BSE**

ROZDZIAŁ A

Kryteria

Status BSE państw członkowskich lub krajów trzecich lub ich regionów, w dalszej części dokumentu zwanych „państwami lub regionami”, należy określić na podstawie kryteriów ustanowionych w lit. od a) do e):

W danym państwie lub regionie:

- a) przeprowadza się analizę ryzyka zgodnie z postanowieniami rozdziału B, określającą wszystkie możliwe czynniki występowania gąbczastej encefalopatii bydła (BSE) oraz ich rozwój w czasie w danym państwie lub regionie;
- b) działa system ciągłego nadzoru i kontroli BSE ze szczególnym uwzględnieniem czynników ryzyka opisanych w rozdziale B i zgodny z minimalnymi wymaganiami dotyczącymi nadzoru określonymi w rozdziale D;
- c) prowadzony jest program podnoszenia świadomości skierowany do weterynarzy, rolników oraz pracowników uczestniczących w transporcie, sprzedaży i uboju bydła, by zachęcić ich do zgłaszania wszystkich przypadków wykazujących objawy kliniczne BSE w danej subpopulacji, jak stanowi rozdział D niniejszego załącznika;
- d) istnieje obowiązek zgłaszania i badania bydła wykazującego kliniczne objawy BSE;
- e) przeprowadza się w zatwierdzonym laboratorium badania mózgu i innych tkanek pobranych w ramach systemu nadzoru i kontroli, o którym mowa w lit. b).

ROZDZIAŁ B

Analiza ryzyka▼ **M51****1. Struktura analizy ryzyka**

Analiza ryzyka obejmuje ocenę wprowadzenia czynnika i ocenę narażenia na jego działanie.

2. Ocena wprowadzenia (wyzwanie zewnętrzne)

- 2.1. Ocena wprowadzenia obejmuje ocenę prawdopodobieństwa tego, że czynnik BSE został wprowadzony do danego państwa lub regionu za pośrednictwem towarów potencjalnie zanieczyszczonych czynnikiem BSE albo że już jest obecny w danym państwie lub regionie.

Uwzględnia się następujące czynniki ryzyka:

- a) obecność lub brak czynnika BSE w państwie lub regionie, a jeśli czynnik jest obecny, jego występowanie w oparciu o wynik nadzoru;
- b) produkcję mączki mięsno-kostnej lub skwarek ze zwierząt należących do populacji przeżuwaczy z państw o rodzimym występowaniu BSE;
- c) przywóz mączki mięsno-kostnej lub skwarek;
- d) przywóz bydła, owiec i kóz;
- e) przywóz paszy zwierzęcej i składników paszowych;
- f) przywóz produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi, uzyskanych z przeżuwaczy, które mogły zawierać tkanki wymienione w pkt 1 załącznika V i którymi mogło być skarmiane bydło;
- g) przywóz produktów pochodzących od przeżuwaczy do stosowania *in vivo* u bydła.

▼ M51

- 2.2. Przy przeprowadzaniu oceny wprowadzenia powinno się uwzględnić specjalne programy zwalczania, nadzoru i inne badania epidemiologiczne (zwłaszcza nadzór pod kątem BSE prowadzony nad populacją bydła) istotne dla czynników ryzyka wymienionych w pkt 2.1.

▼ M31**3. Ocena narażenia**

Ocena narażenia składa się z oceny prawdopodobieństwa narażenia bydła na czynnik BSE, poprzez uwzględnienie następujących kwestii:

- a) powrót do obiegu i szerzenie czynnika BSE poprzez skarmianie bydła mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy, lub innymi paszami i dodatkami paszowymi zanieczyszczonymi tymi produktami;
- b) wykorzystywanie tusz przeżuwaczy (w tym padłych zwierząt), produktów ubocznych i odpadów rzeźnych, parametry procesów utylizacji i metody wytwarzania paszy zwierzęcej;
- c) skarmianie przeżuwaczy mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy, w tym środki przeciwdziałania zanieczyszczeniu krzyżowemu paszy zwierzęcej;
- d) poziom dotychczasowego nadzoru BSE prowadzonego nad populacją bydła i wyniki tego nadzoru.

ROZDZIAŁ C**Definicje kategorii****I. PAŃSTWO LUB REGION O ZNIKOMYM RYZYKU BSE**

Państwo lub region:

- 1) w którym przeprowadzono analizę ryzyka zgodnie z rozdziałem B, aby określić przeszłe i istniejące czynniki ryzyka;
- 2) które wykazało, że podejmowano odpowiednie konkretne środki przez odpowiednio długi czas w celu opanowania zidentyfikowanych czynników ryzyka;
- 3) które wykazało, że funkcjonuje nadzór typu B, zgodnie z rozdziałem D i że osiągnięto stosowny cel punktowy zgodnie z tabelą 2 zawartą w tym rozdziale; oraz
- 4) które znajduje się:
  - a) w następującej sytuacji:
    - (i) w państwie tym lub regionie nie zanotowano żadnych przypadków BSE lub wykazano, że ewentualne przypadki BSE zostały przywiezione i zostały one całkowicie zlikwidowane;
    - (ii) kryteria zawarte w lit. d) i e) rozdziału A niniejszego załącznika były spełnione od co najmniej siedmiu lat; oraz
    - (iii) wykazano poprzez właściwy poziom kontroli i audytu, że od co najmniej ośmiu lat nie skarmiano przeżuwaczy mączką mięsno-kostną ani skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy;
  - b) lub w następującej sytuacji:
    - (i) wystąpił przynajmniej jeden rodzimego zakażenia BSE w tym państwie lub regionie, ale wszystkie zwierzęta chore na BSE urodziły się ponad 11 lat temu;
    - (ii) od co najmniej siedmiu lat spełnione są kryteria zawarte w lit. c), d) i e) rozdziału A oraz

▼ **M31**

- (iii) wykazano poprzez właściwy poziom kontroli i audytu, że od co najmniej ośmiu lat nie skarmiano przeżuwaczy mączką mięsno-kostną ani skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy;
- (iv) następujące zwierzęta w danym państwie lub regionie, jeśli jeszcze żyją, są na stałe oznakowane i ich przemieszczanie podlega kontroli, a ubite lub padłe są całkowicie likwidowane:
  - wszystkie przypadki BSE,
  - bydło, które w trakcie pierwszego roku życia było hodowane ze zwierzętami zakażonymi BSE i, jak wykazało dochodzenie, było w tym okresie skarmiane tą samą potencjalnie zanieczyszczoną paszą, lub
  - jeśli wyniki dochodzenia, o których mowa w tiret drugie, nie są jednoznaczne, bydło urodzone w tym samym stadzie i w ciągu 12 miesięcy od narodzin zwierząt chorych na BSE.

II. PAŃSTWO LUB REGION O KONTROLOWANYM RYZYKU BSE

Państwo lub region:

- 1) w którym przeprowadzono analizę ryzyka zgodnie z rozdziałem B, aby określić przeszłe i obecne czynniki ryzyka;
- 2) które wykazało, że podjęto odpowiednie środki w celu kontroli ustalonego ryzyka, ale nie obowiązywały one przez odpowiednio długi okres;
- 3) które wykazało, że obowiązuje nadzór typu A, zgodnie z rozdziałem D i że osiągnięto stosowne cele punktowe zgodnie z tabelą 2. Nadzór typu B może zastąpić nadzór typu A po osiągnięciu stosownych celów punktowych; oraz
- 4) które znajduje się:
  - a) w następującej sytuacji:
    - (i) w państwie tym lub regionie nie zanotowano żadnych przypadków BSE lub wykazano, że ewentualne przypadki BSE zostały przywiezione i zostały one całkowicie zlikwidowane, kryteria zawarte w lit. c), d) i e) rozdziału A są spełnione i wykazano poprzez właściwy poziom kontroli i audytu, że nie skarmiano przeżuwaczy mączką mięsno-kostną ani skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy;
    - (ii) kryteria zawarte w lit. c), d) i e) rozdziału A spełnione są od mniej niż siedmiu lat; oraz/lub
    - (iii) nie można wykazać, że od ośmiu lat obowiązywały kontrole nad skarmianiem przeżuwaczy mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy;
  - b) lub w następującej sytuacji:
    - (i) w państwie tym lub regionie odnotowano rodzimy przypadek BSE, kryteria zawarte w lit. c), d) i e) rozdziału A są spełnione i można wykazać poprzez właściwy poziom kontroli i audytu, że nie skarmiano przeżuwaczy mączką mięsno-kostną ani skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy;
    - (ii) kryteria zawarte w lit. od c) do e) rozdziału A niniejszego załącznika spełnione są przez okres krótszy niż siedem lat; oraz/lub

▼ **M31**

- (iii) nie można wykazać, że od co najmniej ośmiu lat obowiązywały kontrole nad skarmianiem przeżuwaczy mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy;
- (iv) następujące zwierzęta w danym państwie lub regionie, jeśli jeszcze żyją, są na stałe oznakowane i ich przemieszczanie podlega kontroli, a ubite lub padłe są całkowicie likwidowane:
  - wszystkie przypadki BSE, oraz
  - bydło, które w trakcie pierwszego roku życia było hodowane ze zwierzętami chorymi na BSE i, jak wykazało dochodzenie, było w tym okresie skarmiane tą samą potencjalnie zanieczyszczoną paszą, lub
  - jeśli wyniki dochodzenia, o których mowa w tiret drugie, nie są jednoznaczne, bydło urodzone w tym samym stadzie i w ciągu 12 miesięcy od narodzin przypadków BSE.

III. PAŃSTWO LUB REGION O NIEOKREŚLONYM RYZYKU BSE

Państwo lub region, dla którego nie zakończono określania statusu BSE lub które nie spełnia warunków wymaganych do klasyfikacji państwa lub regionu w jednej z pozostałych kategorii.

ROZDZIAŁ D

Minimalne wymagania dotyczące nadzoru1. **Typy nadzoru**

Do celów niniejszego załącznika stosuje się następujące definicje:

a) *Nadzór typu A:*

Zastosowanie nadzoru typu A umożliwi wykrycie BSE przy szacowanej częstości występowania⁽¹⁾ wynoszącej co najmniej 1 przypadek na 100 000 sztuk w populacji dorosłego bydła w danym państwie lub regionie, przy poziomie ufności wynoszącym 95 %;

b) *Nadzór typu B:*

Zastosowanie nadzoru typu B umożliwi wykrycie BSE przy szacowanej częstości występowania wynoszącej co najmniej 1 przypadek na 50 000 sztuk w populacji dorosłego bydła w danym państwie lub regionie, przy poziomie ufności wynoszącym 95 %.

Nadzór typu B może być prowadzony przez państwa lub region o znikomym ryzyku występowania BSE, by potwierdzić wnioski z analizy ryzyka, na przykład przez wykazanie skuteczności środków łagodzenia wszystkich ustalonych czynników ryzyka, poprzez nadzór nakierowany na maksymalizację prawdopodobieństwa wykrycia błędów w tych środkach.

Nadzór typu B może być także prowadzony przez państwa lub regiony o kontrolowanym ryzyku występowania BSE, po osiągnięciu stosownego celu punktowego za pomocą nadzoru typu A, by utrzymać wiarygodność danych uzyskanych poprzez nadzór typu A.

Do celów niniejszego załącznika, określono do celów nadzoru następujące cztery subpopulacje bydła:

- a) bydło w wieku powyżej 30 miesięcy wykazujące zaburzenia w zachowaniu lub objawy kliniczne zgodne z opisem BSE (przypadki podejrzone klinicznie);

⁽¹⁾ Szacowana częstość występowania jest stosowana do określenia wielkości badania wyrażonej w celach punktowych. Jeśli rzeczywista częstość występowania jest wyższa niż wybrana szacowana częstość występowania, badanie wykryje chorobę z dużym prawdopodobieństwem.

▼ **M31**

- b) było w wieku powyżej 30 miesięcy niezdolne do chodu, zalegające, niezdolne do podniesienia się lub chodu bez pomocy; było w wieku powyżej 30 miesięcy wysłane do uboju sanitarnego lub z anormalnymi objawami wykrytymi podczas inspekcji ante-mortem (ubój z konieczności lub sanitarny);
- c) było w wieku powyżej 30 miesięcy, które znaleziono martwe lub zabito w gospodarstwie, podczas transportu lub w rzeźni (padłe zwierzęta);
- d) było w wieku powyżej 36 miesięcy poddane zwyktemu ubojowi.

2. Strategia nadzoru

- 2.1. Strategia nadzoru planowana jest tak, by zadbać, by próbki były reprezentatywne dla stada w danym państwie lub regionie i uwzględnić czynniki demograficzne takie jak typ produkcji i położenie geograficzne oraz ewentualny wpływ uwarunkowanej kulturowo praktyki rolniczej. Zastosowane podejście i przyjęte założenia są w pełni dokumentowane, a dokumentacja zachowana przez siedem lat.
- 2.2. W celu realizacji strategii nadzoru nad BSE, państwo korzysta z udokumentowanych zapisów lub wiarygodnych szacunków rozkładu wieku dorosłej populacji bydła i liczby bydła przebadanej w kierunku BSE stratyfikowanej według wieku i według subpopulacji w danym kraju lub regionie.

3. Wartości i cele punktowe

Próby do nadzoru muszą spełnić cele punktowe określone w tabeli 2, w oparciu o „wartości punktowe” ustalone w tabeli 1. Wszystkie przypadki kliniczne muszą zostać objęte dochodzeniem, niezależnie od zebranej liczby punktów. Każde państwo pobiera próbki z co najmniej trzech spośród czterech subpopulacji. Całkowita liczba punktów za pobrane próbki kumuluje się w okresie co najwyżej siedmiu kolejnych lat w celu uzyskania docelowej liczby punktów. Wszystkie zgromadzone punkty porównuje się okresowo z docelową liczbą punktów dla danego państwa lub regionu.

Tabela 1

Wartości punktowe dla nadzoru dla próbek pobranych od zwierząt w danej subpopulacji i kategorii wiekowej

Subpopulacja do nadzoru			
Zwykły ubój ⁽¹⁾	Padłe zwierzęta ⁽²⁾	Ubój z konieczności ⁽³⁾	Przypadki podejrzane klinicznie ⁽⁴⁾
Wiek $\geq$ rok < 2 lata			
0,01	0,2	0,4	Nie dotyczy
Wiek $\geq$ 2 lata i < 4 lata (młody osobnik dorosły)			
0,1	0,2	0,4	260
Wiek $\geq$ 4 lata i < 7 lat (osobnik dorosły w średnim wieku)			
0,2	0,9	1,6	750
Wiek $\geq$ 7 lat i < 9 lat (starszy osobnik dorosły)			
0,1	0,4	0,7	220
Wiek $\geq$ 9 lat (osobnik stary)			
0,0	0,1	0,2	45

⁽¹⁾ Bydło w wieku powyżej 36 miesięcy poddane zwyktemu ubojowi.

⁽²⁾ Bydło w wieku powyżej 30 miesięcy, które znaleziono martwe lub zabito w gospodarstwie, podczas transportu lub w rzeźni (padłe zwierzęta).

⁽³⁾ Bydło w wieku powyżej 30 miesięcy niezdolne do ruchu, zalegające, niezdolne do podniesienia się lub chodu bez pomocy; było w wieku powyżej 30 miesięcy wysłane do uboju sanitarnego lub z nienormalnymi objawami zaobserwowanymi w czasie badania przedśmiertnego (ubój z konieczności lub sanitarny).

⁽⁴⁾ Bydło w wieku powyżej 30 miesięcy wykazujące zaburzenia w zachowaniu lub objawy kliniczne zgodne z opisem BSE (przypadki podejrzane klinicznie).

▼ **M51**

Tabela 2

Cele punktowe dla różnych wielkości populacji dorosłego bydła w danym państwie lub regionie

Cele punktowe dla państwa lub regionu		
Wielkość populacji dorosłego bydła (w wieku 24 miesięcy i powyżej)	Nadzór typu A	Nadzór typu B
> 1 000 000	300 000	150 000
900 001–1 000 000	214 600	107 300
800 001–900 000	190 700	95 350
700 001–800 000	166 900	83 450
600 001–700 000	143 000	71 500
500 001–600 000	119 200	59 600
400 001–500 000	95 400	47 700
300 001–400 000	71 500	35 750
200 001–300 000	47 700	23 850
100 001–200 000	22 100	11 500
90 001–100 000	19 900	9 950
80 001–90 000	17 700	8 850
70 001–80 000	15 500	7 750
60 001–70 000	13 000	6 650
50 001–60 000	11 000	5 500
40 001–50 000	8 800	4 400
30 001–40 000	6 600	3 300
20 001–30 000	4 400	2 200
10 001–20 000	2 100	1 050
9 001–10 000	1 900	950
8 001–9 000	1 600	800
7 001–8 000	1 400	700
6 001–7 000	1 200	600
5 001–6 000	1 000	500
4 001–5 000	800	400
3 001–4 000	600	300
2 001–3 000	400	200
1 001–2 000	200	100

▼ **M31****4. Ustalanie konkretnych grup docelowych do nadzoru**

W ramach każdej z powyższych subpopulacji w danym państwie lub regionie, państwo może przyjąć za grupę docelową do nadzoru bydło zidentyfikowane jako przywiezione z państw lub regionów, gdzie wykryto BSE i bydło, które spożyło potencjalnie zanieczyszczoną paszę z państw lub regionów, gdzie wykryto BSE.

▼ M31**5. Model nadzoru nad BSE**

Dane państwo może wybrać wykorzystanie gotowego modelu nadzoru nad BSE lub metody alternatywnej opartej na modelu nadzoru BSE, by oszczędzić obecność/częstość występowania BSE.

6. Utrzymanie nadzoru

Po osiągnięciu celu punktowego oraz w celu dalszego określania danego kraju lub regionu pod kątem jego statusu jako kraju o kontrolowanym lub znikomym ryzyku BSE, nadzór ograniczyć można do typu B (pod warunkiem że wszystkie pozostałe wskaźniki pozostają dodatnie). Jednakże, aby zachować zgodność z wymogami określonymi w tym rozdziale, funkcjonujący nadzór roczny musi nadal obejmować co najmniej trzy z czterech wskazanych subpopulacji. Ponadto bydło podejrzane klinicznie o zakażenie BSE musi nadal podlegać nadzorowi niezależnie od liczby zebranych punktów. Roczny nadzór w danym państwie lub regionie po osiągnięciu wymaganego celu punktowego obejmować będzie co najmniej liczbę punktów wymaganą do zgromadzenia jednej siódmej całego celu punktowego nadzoru typu B.

▼ **M13**

ZAŁĄCZNIK III

SYSTEM MONITOROWANIA

ROZDZIAŁ A

I. MONITOROWANIE BYDŁA

1. **Przepisy ogólne**

Monitorowanie bydła prowadzone jest zgodnie z metodami laboratoryjnymi ustanowionymi w rozdziale C pkt 3(1) lit. b) załącznika X.

▼ **M50**2. **Monitorowanie zwierząt poddawanych ubojowi w celu spożycia przez ludzi**

2.1. Wszystkie sztuki bydła powyżej 24 miesiąca życia poddaje się badaniu na obecność BSE, jeśli zostały poddane:

- ubojowi z konieczności zgodnie z sekcją I rozdział VI pkt 1 załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 ⁽¹⁾; lub
- badaniu przedubojowemu, które wykazało obserwacje dotyczące wypadków lub poważnych problemów fizjologicznych bądź funkcjonalnych, lub oznak zgodnych z sekcją I rozdział II część B pkt 2 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 854/2004 ⁽²⁾.

2.2. Wszystkie zdrowe sztuki bydła powyżej 30 miesiąca życia poddane normalnemu ubojowi w celu spożycia przez ludzi poddaje się badaniom na występowanie BSE.

▼ **M13**3. **Monitorowanie zwierząt niepoddanych ubojowi w celu spożycia przez ludzi**

3.1. Wszystkie sztuki bydła powyżej 24 miesięcy, które padły lub zostały zabite, ale które:

- nie zostały zabite w celu utylizacji na mocy rozporządzenia Komisji (WE) nr 716/96 ⁽³⁾,
- nie zostały zabite ze względu na epidemię taką jak pryszczycza,
- nie zostały poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi,

poddaje się badaniom na obecność BSE.

3.2. Państwa Członkowskie mogą postanowić o odstępstwie od przepisów pkt 3.1 w przypadku obszarów peryferyjnych o niskim zagęszczeniu pogłowia zwierząt, gdzie nie organizuje się zbierania martwych sztuk zwierząt. Państwa Członkowskie stosujące przedmiotowe odstępstwo zobowiązane są poinformować o tym Komisję oraz przedłożyć wykaz obszarów objętych odstępstwem. Odstępstwo nie może obejmować więcej niż 10 % całego pogłowia bydła w danym Państwie Członkowskim.

▼ **M26**4. **Monitorowanie zwierząt zakupionych w celu zniszczenia w zastosowaniu rozporządzenia (WE) nr 716/96**

Wszystkie zwierzęta urodzone między dniem 1 sierpnia 1995 r. a dniem 1 sierpnia 1996 r. zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 716/96 poddaje się badaniom na obecność BSE.

▼ **M13**5. **Monitorowanie innych zwierząt**

Oprócz badań określonych w pkt 2–4, Państwa Członkowskie mogą dobrowolnie podjąć decyzję o przebadaniu innych sztuk bydła na swoim terytorium, w szczególności zwierząt pochodzących z państw

⁽¹⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 55.

⁽²⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 206.

⁽³⁾ Dz.U. L 99 z 20.4.1996, str. 14.

▼ M13

stanowiących miejscowe zagrożenie BSE, zwierząt, które spożyły potencjalnie skażoną paszę lub zostały urodzone albo pochodzą od matek zarażonych BSE.

6. Środki podejmowane w następstwie badania

- 6.1. W przypadku zwierzęcia poddanego ubojowi w celu spożycia przez ludzi, które zostało wybrane do badania na obecność BSE, tuszy pochodzącej od tego zwierzęcia nie oznacza się znakiem jakości zdrowotnej przewidzianym w rozdziale XI załącznika I do dyrektywy 64/433/EWG, przed uzyskaniem negatywnego wyniku na obecność BSE w następstwie przeprowadzenia szybkiego testu.
- 6.2. Państwa Członkowskie mogą odstąpić od stosowania przepisów pkt 6.1 w przypadku gdy w ubojniach funkcjonuje urzędowy system zapewniający, że żadna część badanych zwierząt oznaczonych znakiem jakości zdrowotnej nie opuści ubojni przed uzyskaniem negatywnego wyniku w następstwie przeprowadzenia szybkiego testu.

▼ M42

- 6.3. Wszystkie części, w tym skóra, zwierzęcia poddanego badaniu na obecność BSE zostają zatrzymane pod kontrolą urzędową do czasu uzyskania negatywnego wyniku na obecność BSE w następstwie przeprowadzenia szybkiego testu, o ile nie zostaną usunięte zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a), b) lub e) rozporządzenia (WE) nr 1774/2002.
- 6.4. Wszystkie części tuszy zwierzęcia, którego badanie podczas szybkiego testu dało wynik pozytywny lub niejednoznaczny, włącznie ze skórą, zostają zniszczone zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a), b) lub e) rozporządzenia (WE) nr 1774/2002, z wyjątkiem materiału, który należy zachować do celów dokumentacji, o której mowa w rozdziale B(III).

▼ M32

- 6.5. W przypadku gdy zwierzę poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi uzyska wynik pozytywny lub niejednoznaczny szybkiego testu, co najmniej jedna tusza znajdująca się bezpośrednio przed tuszą z wynikiem pozytywnym lub niejednoznacznym oraz dwie tusze znajdujące się bezpośrednio po tuszy z wynikiem pozytywnym lub niejednoznacznym na tej samej linii ubojowej podlegają zniszczeniu zgodnie z pkt 6.4. W drodze odstępstwa państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zniszczeniu wspomnianych tuszy tylko w przypadku gdy wynik szybkiego testu potwierdzono jako pozytywny lub niejednoznaczny na podstawie badań potwierdzających, o których mowa w załączniku X, rozdział C, pkt 3.1 lit. b).

▼ M13

- 6.6. Państwa Członkowskie mogą odstąpić od przepisów pkt 6.5 w przypadku gdy w ubojni istnieje system zapobiegający wzajemnemu zakażaniu tusz.

▼ M38**7. Zmiany w rocznych programach monitorowania w odniesieniu do BSE (programy monitorowania BSE), na podstawie art. 6 ust. 1b****7.1. Wnioski państw członkowskich**

Przedkładane Komisji wnioski państw członkowskich o przeprowadzenie zmian w rocznych programach monitorowania BSE zawierają przynajmniej, co następuje:

- a) informacje dotyczące rocznego programu monitorowania BSE, obowiązującego w okresie ostatnich sześciu lat na terytorium państwa członkowskiego, wraz ze szczegółową dokumentacją wykazującą spełnienie kryteriów epidemiologicznych, jakie określa pkt 7.2;
- b) informacje dotyczące systemu śledzenia pochodzenia i identyfikacji bydła, o którym mowa w art. 6 ust. 1b akapit trzeci lit. b), obowiązującego w okresie ostatnich sześciu lat na terytorium państwa członkowskiego, wraz ze szczegółowym opisem funkcjonowania

▼ **M38**

skomputeryzowanej bazy danych wspomnianej w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾

- c) informacje na temat zakazów dotyczących karmienia zwierząt, obowiązujących w okresie ostatnich sześciu lat na terytorium państwa członkowskiego, wraz ze szczegółowym opisem wdrożenia całkowitego zakazu paszowego dla zwierząt hodowlanych, o którym mowa w art. 6 ust. 1b akapit trzeci lit. c), i z planem pobierania próbek, z podaniem liczby i kategorii wykrytych przypadków naruszenia, a także wyników działań następczych;
- d) szczegółowy opis proponowanego zmienionego rocznego programu monitorowania BSE zawierającego obszar geograficzny, na którym ma on zostać wdrożony, oraz opisy podgrup bydła objętych programem monitorowania BSE wraz z określonym zakresem wiekowym oraz rozmiarami badanych próbek;
- e) wyniki wyczerpującej analizy ryzyka wykazującej, że zmieniony program monitorowania BSE zapewni ochronę zdrowia człowieka i zwierząt. Analiza ryzyka obejmuje analizę potomstwa lub inne odpowiednie badania wykazujące, że środki ograniczające ryzyko TSE, w tym zakazy paszowe wspomniane w art. 6 ust. 1b akapit trzeci lit. c), zostały skutecznie wdrożone.

7.2. Kryteria epidemiologiczne

Wnioski o zmiany w programach monitorowania BSE mogą być przyjęte wyłącznie w przypadkach, gdy zainteresowane państwo członkowskie jest w stanie wykazać, że oprócz wymogów określonych w art. 6 ust. 1b akapit trzeci lit. a), b) i c) na jego terytorium spełnione zostały następujące kryteria epidemiologiczne:

- a) w okresie przynajmniej sześciu kolejnych lat od daty wdrożenia wspólnotowego systemu testów na BSE, o którym mowa w art. 6 ust. 1b akapit trzeci lit. b):

albo

- (i) przeciętny spadek współczynnika zachorowalności na BSE odnotowywanego wśród populacji dorosłej bydła (powyżej 24 miesiąca życia) przekraczał 20 %, a całkowita liczba sztuk bydła dotkniętych BSE po wprowadzeniu wspólnotowego całkowitego zakazu paszowego dla zwierząt hodowlanych, o którym mowa w art. 6 ust. 1b akapit trzeci lit. c), nie przekraczała 5 % całkowitej liczby potwierdzonych przypadków BSE;

albo

- (ii) roczny współczynnik zachorowalności na BSE wśród populacji dorosłej bydła (powyżej 24 miesiąca życia) utrzymywał się stale poniżej poziomu jednego przypadku na 100 000;

albo

- (iii) w odniesieniu do państw członkowskich o łącznej populacji dorosłej bydła (powyżej 24 miesiąca życia) wynoszącej poniżej 1 mln zwierząt, całkowita liczba potwierdzonych przypadków BSE utrzymywała się poniżej 5 sztuk;

⁽¹⁾ Dz.U. L 204 z 11.8.2000, s. 1.

▼ **M38**

- b) po upływie sześcioletniego okresu, o którym mowa w lit. a), nie ma dowodów pogorszenia sytuacji epidemiologicznej w odniesieniu do BSE.

▼ **M32**

II. MONITOROWANIE OWIEC I KÓZ

1. Część ogólna

Monitorowanie owiec i kóz prowadzone jest zgodnie z metodami laboratoryjnymi określonymi w rozdziale C pkt 3.2 lit. b) załącznika X.

▼ **M50**

2. Monitorowanie owiec i kóz poddawanych ubojowi w celu spożycia przez ludzi

- a) państwa członkowskie, w których pogłowie maciorek i jarek dopuszczonych do tryka przekracza 750 000 zwierząt, przeprowadzają badania, zgodnie z przepisami dotyczącymi pobierania próbek określonymi w pkt 4, na rocznej próbie obejmującej minimalnie 10 000 owiec poddanych ubojowi w celu spożycia przez ludzi;
- b) państwa członkowskie, w których pogłowie kóz, które się kociły oraz kóz krytych przekracza 750 000 zwierząt, przeprowadzają badania, zgodnie z przepisami dotyczącymi pobierania próbek określonymi w pkt 4, na rocznej próbie obejmującej minimalnie 10 000 kóz poddanych ubojowi w celu spożycia przez ludzi;
- c) państwo członkowskie może zdecydować o zastąpieniu maksymalnie:
- 50 % przypadającego na dane państwo minimalnego rozmiaru próby owiec i kóz poddanych ubojowi w celu spożycia przez ludzi określonego w lit. a) oraz b) badaniami martwych owiec lub kóz powyżej 18 miesiąca życia, przy czym zastąpienia tego dokonuje się w stosunku jeden do jednego oraz poza minimalnym rozmiarem próby określonym w pkt 3;
  - 10 % przypadającego na dane państwo minimalnego rozmiaru próby określonego w lit. a) oraz b) badaniami owiec lub kóz uśmierconych w ramach kampanii zwalczania choroby, mających ponad 18 miesięcy, przy czym zastąpienia tego dokonuje się w stosunku jeden do jednego.

▼ **M32**

3. Monitorowanie owiec i kóz niepoddanych ubojowi w celu spożycia przez ludzi

Państwa członkowskie testują zgodnie z przepisami dotyczącymi pobierania próbek określonymi w pkt 4 oraz z minimalnymi rozmiarami próbki określonymi w tabeli A oraz w tabeli B, owce i kozy, które padły lub zostały zabite, lecz które:

- nie zostały zabite w ramach kampanii zwalczania choroby, ani
- nie zostały poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi.

Tabela A

Pogłowie maciorek i jarek dopuszczonych do tryka w państwie członkowskim	Minimalny rozmiar próbki martwych owiec ⁽¹⁾
> 750 000	10 000
100 000–750 000	1 500
40 000–100 000	100 % do 500
< 40 000	100 % do 100

⁽¹⁾ Minimalne rozmiary próbek są obliczane w zależności od wielkości pogłowia owiec w danym państwie członkowskim i w taki sposób, aby zapewnić osiągalne cele.

▼ **M32**

Tabela B

Pogłowie kóz, które się kociły oraz kóz krytych w państwie członkowskim	Minimalny rozmiar próbki martwych kóz ⁽¹⁾
> 750 000	10 000
250 000–750 000	1 500
40 000–250 000	100 % do 500
< 40 000	100 % do 100

⁽¹⁾ Minimalne rozmiary próbek są obliczane w zależności od wielkości pogłowia kóz w danym państwie członkowskim i w taki sposób, aby zapewnić osiągalne cele.

4. **Przepisy dotyczące pobierania próbek mające zastosowanie do zwierząt, o których mowa w pkt 2 i 3**

Zwierzęta muszą być w wieku powyżej 18 miesięcy oraz muszą posiadać więcej niż dwa stałe wyrżnięte zęby-siekacze.

Wiek zwierząt ocenia się na podstawie uzębienia, oczywistych oznak dojrzałości lub na podstawie innych wiarygodnych informacji.

Dobór próbki określa się celem uniknięcia nadmiernej reprezentacji którejkolwiek grupy w odniesieniu do pochodzenia, wieku, rasy, rodzaju produkcji lub innych cech charakterystycznych.

Próba musi być reprezentatywna dla każdego regionu i pory roku. W miarę możliwości, unika się wielokrotnych prób z tego samego stada. Państwa członkowskie przeprowadzają swoje programy monitorujące celem zagwarantowania, w miarę możliwości, że w następujących po sobie latach kontrolnych wszystkie oficjalnie zarejestrowane gospodarstwa posiadające ponad 100 zwierząt, w których nigdy nie wykryto przypadków TSE, będą poddawane testom na jego obecność.

Państwo członkowskie wprowadza system mający na celu sprawdzenie, w grupie docelowej lub na innej podstawie, czy zwierzęta nie zostały pominięte przy pobieraniu prób.

Jednakże państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niepobieraniu próby z obszarów peryferyjnych o niskim zagęszczeniu pogłowia zwierząt, gdzie nie organizuje się zbierania martwych sztuk zwierząt. Państwa członkowskie korzystające z tego odstępstwa informują o tym fakcie Komisję i przedkładają wykaz obszarów peryferyjnych, do których odnosi się wspomniane odstępstwo. Odstępstwo tego rodzaju nie może obejmować więcej niż 10 % całego pogłowia owiec i kóz w danym państwie członkowskim.

▼ **M50**

5. **Monitorowanie gospodarstw objętych kontrolą w zakresie TSE oraz środki zwalczania**

Zwierzęta powyżej 18 miesiąca życia uśmiercane z przeznaczeniem na zniszczenie zgodnie z załącznikiem VII rozdział B część 2 pkt 2.2.1 i 2.2.2 lit. b) lub c) poddaje się badaniom na obecność TSE zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2 lit. b) w oparciu o selekcję przypadkową próby, zgodnie z rozmiarem próby określonym w poniższej tabeli.

Liczba zwierząt w stadzie będących powyżej 18 miesiąca życia, uśmiercanych z przeznaczeniem na zniszczenie	Minimalny rozmiar próby
70 lub mniej	Wszystkie kwalifikujące się zwierzęta
80	68
90	73

▼ **M50**

Liczba zwierząt w stadzie będących powyżej 18 miesiąca życia, uśmierczonych z przeznaczeniem na zniszczenie	Minimalny rozmiar próby
100	78
120	86
140	92
160	97
180	101
200	105
250	112
300	117
350	121
400	124
450	127
500 lub więcej	150

▼ **M32****6. Monitorowanie innych zwierząt**

Poza programami monitorującymi, określonymi w pkt 2, 3 i 4, państwa członkowskie mogą dobrowolnie zdecydować o przeprowadzeniu monitorowania innych zwierząt, w szczególności:

- zwierząt do produkcji nabiału,
- zwierząt pochodzących z państw, zagrożonych miejscowo TSE,
- zwierząt, które jadły potencjalnie skażone karmy,
- zwierząt, które zostały urodzone lub pochodzą od matek zarażonych TSE.

7. Środki podejmowane po przeprowadzeniu badań owiec i kóz

- 7.1. W przypadku gdy owca lub koza poddana ubojowi w celu spożycia przez ludzi została wybrana do testu TSE zgodnie z pkt 2, jej tuszy nie zaznacza się znakiem jakości zdrowotnej, o którym mowa w załączniku I rozdział III sekcja I do rozporządzenia (WE) nr 854/2004 aż do otrzymania negatywnego wyniku szybkiego testu.
- 7.2. Państwa członkowskie mogą zastosować odstępstwo od pkt 7.1, w przypadku gdy w danej rzeźni funkcjonuje zatwierdzony przez właściwe władze system gwarantujący możliwość przesłania wszystkich części zwierzęcia oraz gdy żadna z części przetestowanych zwierząt noszących znak jakości zdrowotnej nie opuści rzeźni do momentu uzyskania negatywnego wyniku szybkiego testu.
- 7.3. Wszystkie części tuszy testowanego zwierzęcia, włącznie ze skórą, powinny pozostawać pod oficjalną kontrolą aż do uzyskania negatywnego wyniku szybkiego testu, z wyjątkiem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego niszczonego bezpośrednio zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a), b) lub e) rozporządzenia (WE) nr 1774/2002.
- 7.4. Z wyjątkiem materiału, który należy zachować do celów dokumentacji, o której mowa w niniejszym załączniku, część III, rozdział B, wszystkie części tuszy zwierzęcia, którego badanie podczas testu szybkiego dało wynik pozytywny, włącznie ze skórą, zostają zniszczone bezpośrednio zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a), b) lub e) rozporządzenia (WE) nr 1774/2002.

8. Określanie genotypów

- 8.1. Genotyp białka prionowego dla kodonów 136, 154 i 171 określa się dla każdego przypadku owcy z pozytywnym wynikiem TSE. O przypadkach owiec z TSE zidentyfikowanym w genotypach kodujących alaninę w obu allelach w kodonie 136, argininę w obu allelach w kodonie 154 oraz argininę w obu allelach w kodonie 171 należy niezwłocznie powiadomić Komisję. W przypadku gdy przypadek pozytywnego TSE jest przypadkiem trzęsawki nietypowej, określa się genotyp białka prionowego dla kodonu 141.

▼ **M32**

- 8.2. Poza zwierzętami poddanymi określaniu genotypu zgodnie z pkt 8.1, określa się genotyp białka prionowego dla kodonów 136, 141, 154, i 171 w minimalnej próbie owiec. W przypadku państw członkowskich posiadających pogłowie dorosłych owiec wynoszące ponad 750 000 sztuk, taka minimalna próbka składa się z przynajmniej 600 zwierząt. W przypadku pozostałych państw członkowskich minimalna próbka składa się z przynajmniej 100 zwierząt. W skład wspomnianych próbek mogą wchodzić zwierzęta przeznaczone na ubój w celu spożycia przez ludzi, zwierzęta padłe na terenie gospodarstwa oraz zwierzęta żywe. Próbkę powinny być reprezentatywne dla całego pogłowia owiec.

▼ **M18**

III. MONITOROWANIE INNYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT

Państwa Członkowskie mogą dobrowolnie przeprowadzić monitorowanie na obecność TSE gatunków zwierząt innych niż bydło, owce i kozy.

ROZDZIAŁ B

WYMAGANIA DOTYCZĄCE PROWADZENIA ZAPISÓW I SKŁADANIA SPRAWOZDAŃ

I. WYMAGANIA WOBEC PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

A. Informacje przedstawiane przez państwa członkowskie w dorocznym raporcie zgodnie z przepisami art. 6 ust. 4

1. Liczba podejrzanych przypadków na gatunek zwierząt, objętych ograniczeniami w zakresie przemieszczania zgodnie z art. 12 ust. 1.
2. Liczba podejrzanych przypadków na gatunek zwierząt, podlegających badaniu laboratoryjnemu zgodnie z art. 12 ust. 2 oraz wyniki szybkich i potwierdzających testów (liczba przypadków pozytywnych i negatywnych) oraz - dla bydła - szacunkowe rozmieszczenie pod względem wieku wszystkich sztuk poddanych badaniu. Rozmieszczenie pod względem wieku należy, jeśli jest to możliwe, pogrupować w sposób następujący: poniżej 24 miesięcy, rozmieszczenie co 12 miesięcy pomiędzy wiekiem 24 a 155 miesięcy, oraz „powyżej 155 miesięcy”.
3. Liczba stad, w których podejrzane przypadki zachorowań owiec i kóz zgłoszono i zbadano zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2.
4. Liczba sztuk bydła poddanego badaniu w każdej subpopulacji określonej w rozdziale A sekcja I pkt 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.1, 4.2, 4.3 i 5. Należy przedłożyć metodę doboru próby oraz wyniki szybkich i potwierdzających testów, jak również szacunkowe rozmieszczenie pod względem wieku sztuk poddanych badaniu pogrupowane zgodnie z zasadą podaną w pkt 2.
5. Liczba sztuk owiec i kóz oraz stad poddanych badaniu w każdej subpopulacji określonej w rozdziale A, sekcja II, pkt 2, 3 i 5 wraz z metodą doboru próby oraz wyników testów szybkich i potwierdzających.
6. Rozmieszczenie pod względem położenia geograficznego pozytywnych przypadków BSE i trzęsawki, łącznie z krajem pochodzenia, jeśli nie jest taki sam jak kraj zgłaszający. Należy podać rok i, jeśli to możliwe, miesiąc urodzenia zwierzęcia w przypadku bydła, owiec i kóz chorych na TSE. Należy podać przypadki TSE uznane za nietypowe wraz z uzasadnieniem. W przypadkach trzęsawki w raporcie należy ująć wyniki pierwszych badań molekularnych z różnicującym znakowaniem immunologicznym, określonych w załączniku X, rozdział C, pkt 3.2 lit. c) ppkt i).

▼ M18

7. Pozytywne przypadki TSE potwierdzone u zwierząt innych niż bydło, owce i kozy w podziale na gatunki.
8. Genotyp oraz w miarę możliwości rasa każdej kozy, u której stwierdzono pozytywne przypadki TSE lub objęto próbą określoną w rozdziale A sekcja II pkt 8.1 i 8.2.

B. Okresy sprawozdawcze

Zbiór raportów zawierających informacje określone w pkt A i przekazywanych co miesiąc do Komisji lub kwartalnie w odniesieniu do informacji określonych w pkt 8 może tworzyć coroczny raport zgodnie z wymaganiami art. 6 ust. 4, pod warunkiem że informacje te są aktualizowane w miarę pojawiania się nowych danych.

▼ M13**II. INFORMACJE PRZEDSTAWIANE PRZEZ KOMISJĘ W PODSUMOWANIU**

Sprawozdanie jest przedstawiane w formie tabeli zawierającej co najmniej informacje określone w części I w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego.

III. REJESTRY

1. Właściwe władze prowadzą przez okres siedmiu lat rejestry zawierające informacje na temat:
  - liczby i rodzaju zwierząt objętych ograniczeniami w zakresie przemieszczania określonych w art. 12 ust. 1,
  - liczby i wyników badań klinicznych i epidemiologicznych określonych w art. 12 ust. 1,
  - liczby i wyników badań laboratoryjnych określonych w art. 12 ust. 2,
  - liczby, tożsamości i pochodzenia zwierząt objętych próbą w ramach programów monitorowania określonych w rozdziale A oraz, w miarę możliwości, informacje dotyczące wieku, rasy i dane anamnestyczne,
  - przypadków genotypu białka prionowego z pozytywnym wynikiem badania na obecność TSE u owiec.
2. Laboratorium przeprowadzające badania przechowuje przez okres siedmiu lat wszystkie rejestry badań, w szczególności księgi laboratoryjne oraz w danym przypadku bloki parafiny i zdjęcia Western blots.

▼ **M48***ZALĄCZNIK IV***KARMIEŃIE ZWIERZĄT**

ROZDZIAŁ I

Rozszerzenie zakazu przewidzianego w art. 7 ust. 1

Zgodnie z art. 7 ust. 2 zakaz przewidziany w art. 7 ust. 1 jest rozszerzony na karmienie:

- a) przeżuwaczy dizasadowym fosforanem wapnia i trizasadowym fosforanem wapnia pochodzenia zwierzęcego oraz mieszankami paszowymi zawierającymi te produkty;
- b) zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta futerkowe):
  - (i) przetworzonym białkiem zwierzęcym;
  - (ii) kolagenem i żelatyną pochodzącymi od przeżuwaczy;
  - (iii) produktami z krwi;
  - (iv) hydrolizatami białkowymi pochodzenia zwierzęcego;
  - (v) dizasadowym fosforanem wapnia i trizasadowym fosforanem wapnia pochodzenia zwierzęcego;
  - (vi) paszą zawierającą produkty wymienione w ppkt (i)-(v).

ROZDZIAŁ II

Odstępstwa od zakazów przewidzianych w art. 7 ust. 1 oraz w rozdziale I

Zgodnie z akapitem pierwszym art. 7 ust. 3 zakazy przewidziane w art. 7 ust. 1 i w rozdziale I nie mają zastosowania do karmienia:

- a) przeżuwaczy:
  - (i) mlekiem, produktami na bazie mleka, produktami pochodnymi mleka, siarą oraz produktami z siary;
  - (ii) jajami i produktami jajecznymi;
  - (iii) kolagenem i żelatyną pochodzącymi od zwierząt innych niż przeżuwacze;
  - (iv) hydrolizatami białkowymi pochodzącymi z:
    - części zwierząt innych niż przeżuwacze, lub
    - skór i skórek przeżuwaczy;
  - (v) mieszankami paszowymi zawierającymi produkty wymienione w ppkt (i)-(iv) powyżej;
- b) zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze następującymi materiałami paszowymi i mieszankami paszowymi:
  - (i) hydrolizatami białkowymi pochodzącymi z części zwierząt innych niż przeżuwacze lub ze skór i skórek przeżuwaczy;
  - (ii) mączką rybną i mieszankami paszowymi zawierającymi mączkę rybną, które są produkowane, wprowadzane do obrotu i stosowane zgodnie z ogólnymi warunkami ustanowionymi w rozdziale III i szczegółowymi warunkami ustanowionymi w rozdziale IV sekcja A;
  - (iii) dizasadowym fosforanem wapnia i trizasadowym fosforanem wapnia oraz mieszankami paszowymi zawierającymi takie fosforany, które są produkowane, wprowadzane do obrotu i stosowane zgodnie z ogólnymi warunkami ustanowionymi w rozdziale III i szczegółowymi warunkami ustanowionymi w rozdziale IV sekcja B;

▼ **M48**

- (iv) produktami z krwi pochodzącymi od zwierząt innych niż przeżuwacze i mieszankami paszowymi zawierającymi takie produkty z krwi, które są produkowane, wprowadzane do obrotu i stosowane zgodnie z ogólnymi warunkami ustanowionymi w rozdziale III i szczegółowymi warunkami ustanowionymi w rozdziale IV sekcja C;
- c) zwierząt akwakultury przetworzonymi białkami zwierzęcymi, innymi niż mączka rybną, pochodzącymi od zwierząt innych niż przeżuwacze oraz mieszankami paszowymi zawierającymi takie przetworzone białka zwierzęce, które są produkowane, wprowadzane do obrotu i stosowane zgodnie z ogólnymi warunkami ustanowionymi w rozdziale III i szczegółowymi warunkami ustanowionymi w sekcji D rozdziału IV;
- d) nieodsadzonych przeżuwaczy preparatami mlekozastępczymi zawierającymi mączkę rybną, które są produkowane, wprowadzane do obrotu i stosowane zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w sekcji E rozdziału IV;
- e) zwierząt gospodarskich materiałami paszowymi pochodzenia roślinnego oraz mieszankami paszowymi zawierającymi takie materiały paszowe, zanieczyszczonymi nieznaną ilością drzazg kostnych pochodzących od niedozwolonych gatunków zwierząt. Państwa członkowskie mogą skorzystać z tego odstępstwa wyłącznie po wcześniejszym przeprowadzeniu oceny ryzyka, która potwierdziła, że istnieje znikome zagrożenie dla zdrowia zwierząt. Ocena ryzyka musi uwzględniać co najmniej następujące elementy:
  - (i) stopień zanieczyszczenia;
  - (ii) charakter i źródło zanieczyszczenia;
  - (iii) zamierzone wykorzystanie zanieczyszczonej paszy.

ROZDZIAŁ III

Ogólne warunki stosowania niektórych odstępstw przewidzianych w rozdziale II

SEKCJA A

Przewóz materiałów paszowych i mieszanek paszowych przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze

1. Następujące produkty przeznaczone do karmienia zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze są przewożone w pojazdach i kontenerach, które nie są używane do przewozu paszy przeznaczonej dla przeżuwaczy:
  - a) przetworzone białko zwierzęce luzem, w tym mączka rybną, pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze;
  - b) dizasadowy fosforan wapnia i trizasadowy fosforan wapnia pochodzenia zwierzęcego;
  - c) produkty z krwi luzem, pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze;
  - d) mieszanki paszowe luzem, zawierające materiały paszowe wymienione w lit. a), b) i c).

Rejestry wyszczególniające rodzaje produktów, które były przewożone, są przechowywane do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej dwóch lat.

2. W drodze odstępstwa od pkt 1 pojazdy i kontenery, które były wcześniej używane do przewozu produktów wymienionych w tym punkcie, mogą być następnie używane do przewozu paszy przeznaczonej dla przeżuwaczy, o ile zostały one wcześniej wyczyszczone w celu uniknięcia zanieczyszczenia krzyżowego, zgodnie z udokumentowaną procedurą, co do której właściwy organ wydał uprzednią zgodę.

▼ **M48**

W przypadku stosowania takiej procedury dowód potwierdzający jej stosowanie jest przechowywany do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej dwóch lat.

3. Przetworzone białko zwierzęce luzem, pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze, i mieszanki paszowe luzem, zawierające przetworzone białko zwierzęce pochodzące od takich zwierząt, są przewożone w pojazdach i kontenerach, które nie są używane do przewozu paszy przeznaczonej dla zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta akwakultury).
4. W drodze odstępstwa od pkt 3 pojazdy i kontenery, które były wcześniej używane do przewozu produktów wymienionych w tym punkcie, mogą być następnie używane do przewozu paszy przeznaczonej dla zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta akwakultury), o ile zostały one wcześniej wyczyszczone w celu uniknięcia zanieczyszczenia krzyżowego, zgodnie z udokumentowaną procedurą, co do której właściwy organ wydał uprzednią zgodę.

W przypadku stosowania takiej procedury dowód potwierdzający jej stosowanie jest przechowywany do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej dwóch lat.

*SEKCJA B****Produkcja mieszanek paszowych przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze***

1. Mieszanki paszowe, które są przeznaczone do karmienia zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze i które zawierają następujące materiały paszowe, są produkowane w zakładach, które nie produkują mieszanek paszowych dla przeżuwaczy i które są upoważnione przez właściwy organ:
  - a) mączkę rybną;
  - b) dizasadowy fosforan wapnia i trizasadowy fosforan wapnia pochodzenia zwierzęcego;
  - c) produkty z krwi pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze.
2. W drodze odstępstwa od pkt 1 produkcja mieszanek paszowych dla przeżuwaczy w zakładach, produkujących również mieszanki paszowe dla zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze, które to mieszanki zawierają produkty wymienione w tym punkcie, może być dozwolona przez właściwy organ, po przeprowadzeniu kontroli na miejscu, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:
  - a) mieszanki paszowe przeznaczone dla przeżuwaczy muszą być produkowane i przechowywane – podczas składowania, przewozu i pakowania – w pomieszczeniach, które są fizycznie oddzielone od pomieszczeń, w których produkowane i przechowywane są mieszanki paszowe przeznaczone dla zwierząt innych niż przeżuwacze;
  - b) szczegółowe rejestry zakupu i stosowania produktów wymienionych w pkt 1 oraz sprzedaży mieszanek paszowych zawierających te produkty muszą być przechowywane do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej pięciu lat;
  - c) należy regularnie przeprowadzać pobieranie i analizę próbek mieszanek paszowych przeznaczonych dla w celu zweryfikowania nieobecności niedozwolonych składników pochodzenia zwierzęcego, wykorzystując metody analizy dotyczące oznaczania składników pochodzenia zwierzęcego do celów kontroli pasz określone w załączniku VI do rozporządzenia Komisji (WE) nr 152/2009 ⁽¹⁾; częstotliwość pobierania i analizowania próbek określa się na podstawie oceny ryzyka przeprowadzonej przez podmiot gospodarczy w ramach procedur opartych na analizie zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP); wyniki takiego pobierania i analizowania próbek są przechowywane do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej pięciu lat.

⁽¹⁾ Dz.U. L 54 z 26.2.2009, s. 1.

▼ **M48**

3. W drodze odstępstwa od pkt 1 szczególne zezwolenie na produkcję mieszanek paszowych pełnoporcjowych z mieszanek paszowych, zawierających produkty wymienione w tym punkcie, nie jest wymagane w odniesieniu do podmiotów produkujących mieszanki paszowe na użytek własny, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:
- podmioty te muszą zostać zarejestrowane przez właściwy organ;
  - podmioty te muszą utrzymywać wyłącznie zwierzęta inne niż przeżuwacze;
  - podmioty te muszą produkować mieszanki paszowe pełnoporcjowe wyłącznie do użytku w tym samym gospodarstwie;
  - wszelkie mieszanki paszowe, zawierające mączkę rybną, stosowane w produkcji mieszanek paszowych pełnoporcjowych muszą zawierać mniej niż 50 % surowego białka;
  - wszelkie mieszanki paszowe, zawierające dizasadowy fosforan wapnia i trizasadowy fosforan wapnia pochodzenia zwierzęcego, stosowane w produkcji mieszanek paszowych pełnoporcjowych muszą zawierać mniej niż 10 % fosforu całkowitego;
  - wszelkie mieszanki paszowe, zawierające produkty z krwi uzyskane od zwierząt innych niż przeżuwacze, stosowane w produkcji mieszanek paszowych pełnoporcjowych muszą zawierać mniej niż 50 % białka całkowitego.

*SEKCJA C****Przywóz materiałów paszowych i mieszanek paszowych przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta futerkowe)***

Przed dopuszczeniem do swobodnego obrotu w Unii importerzy dopilnowują, aby każda przesyłka następujących materiałów paszowych i mieszanek paszowych, przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta futerkowe) zgodnie z rozdziałem II niniejszego załącznika, była analizowana zgodnie z metodami analizy dotyczącymi oznaczania składników pochodzenia zwierzęcego do celów kontroli pasz określonych w załączniku VI do rozporządzenia (WE) nr 152/2009 w celu zweryfikowania nieobecności niedozwolonych składników pochodzenia zwierzęcego:

- przetworzonego białka zwierzęcego, w tym mączki rybnej, pochodzącego od zwierząt innych niż przeżuwacze;
- produktów z krwi pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze;
- mieszanek paszowych zawierających materiały paszowe wymienione w lit. a) i b).

*SEKCJA D****Stosowanie i składowanie na terenie gospodarstw pasz przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze***

1. Stosowanie i składowanie następujących pasz jest zakazane w gospodarstwach utrzymujących gatunki zwierząt gospodarskich, dla których takie pasze nie są przeznaczone:
- przetworzonego białka zwierzęcego, w tym mączki rybnej, pochodzącego od zwierząt innych niż przeżuwacze;
  - dizasadowego fosforanu wapnia i trizasadowego fosforanu wapnia pochodzenia zwierzęcego;
  - produktów z krwi pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze;
  - mieszanek paszowych zawierających materiały paszowe wymienione w lit. a)–c).

▼ **M48**

2. W drodze odstępstwa od pkt 1 właściwy organ może zezwolić na stosowanie i składowanie mieszanek paszowych, o których mowa w pkt 1 lit. d), w gospodarstwach utrzymujących gatunki zwierząt gospodarskich, dla których takie mieszanki paszowe nie są przeznaczone, pod warunkiem że w gospodarstwach tych wprowadzono środki zapobiegające karmieniu takimi mieszankami paszowymi gatunków zwierząt, dla których nie są one przeznaczone.

ROZDZIAŁ IV

Szczegółowe warunki stosowania odstępstw przewidzianych w rozdziale II*SEKCJA A****Szczegółowe warunki mające zastosowanie do produkcji i stosowania mączki rybnej i mieszanek paszowych zawierających mączkę rybną, przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta futerkowe)***

Następujące szczegółowe warunki mają zastosowanie do produkcji i stosowania mączki rybnej i mieszanek paszowych zawierających mączkę rybną, przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta futerkowe):

- a) mączka rybną musi być produkowana w zakładach przetwórczych przeznaczonych wyłącznie do produkcji produktów pochodzących od zwierząt wodnych, z wyjątkiem ssaków morskich;
- b) w dokumencie handlowym lub świadectwie zdrowia, w stosownych przypadkach, towarzyszącym mączce rybnej i mieszankom paszowym zawierającym mączkę rybną oraz na wszelkich opakowaniach zawierających takie produkty musi znajdować się wyraźny napis „zawiera mączkę rybną – nie stosować do karmienia przeżuwaczy”.

*SEKCJA B****Szczegółowe warunki stosowania dizasadowego fosforanu wapnia i trizasadowego fosforanu wapnia pochodzenia zwierzęcego oraz mieszanek paszowych zawierających takie fosforany przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta futerkowe)***

W dokumencie handlowym lub świadectwie zdrowia, w stosownych przypadkach, towarzyszącym dizasadowemu fosforanowi wapnia i trizasadowemu fosforanowi wapnia pochodzenia zwierzęcego oraz mieszankom paszowym zawierającym takie fosforany, jak i na wszelkich opakowaniach zawierających takie produkty musi znajdować się wyraźny napis „zawiera dizasadowy/trizasadowy fosforan wapnia pochodzenia zwierzęcego – nie stosować do karmienia przeżuwaczy”.

*SEKCJA C****Szczegółowe warunki mające zastosowanie do produkcji i stosowania produktów z krwi pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze i mieszanek paszowych zawierających takie produkty, przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta futerkowe)***

Następujące szczegółowe warunki mają zastosowanie do produkcji i stosowania produktów z krwi pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze i mieszanek paszowych zawierających takie produkty z krwi, przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze (wyjątek: zwierzęta futerkowe):

- a) Krew przeznaczona do stosowania przy produkcji produktów z krwi pochodzi z rzeźni, które nie zajmują się ubojem przeżuwaczy i które zostały zarejestrowane przez właściwy organ jako nieprzeznaczone do uboju przeżuwaczy.

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku właściwy organ może zezwolić na ubój przeżuwaczy w rzeźni produkującej krew zwierząt innych niż przeżuwacze przeznaczoną do produkcji produktów z krwi do wykorzystania w paszach dla zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze.

▼ **M48**

Takie zezwolenie może zostać wydane jedynie w przypadku, gdy w wyniku kontroli właściwy organ uzyskał pewność co do skuteczności środków zapobiegających zanieczyszczeniu krzyżowemu krwi przeżuwaczy i zwierząt innych niż przeżuwacze.

Środki te obejmują przynajmniej następujące wymogi:

- (i) ubój zwierząt innych niż przeżuwacze musi być przeprowadzany na liniach, które są fizycznie oddzielone od linii używanych do uboju przeżuwaczy;
  - (ii) urządzenia do zbierania, składowania, przewozu i pakowania krwi pochodzącej od zwierząt innych niż przeżuwacze muszą być oddzielone od urządzeń przeznaczonych dla krwi pochodzącej od przeżuwaczy;
  - (iii) należy regularnie przeprowadzać pobieranie i analizę próbek krwi zwierząt innych niż przeżuwacze w celu wykrycia obecności białek przeżuwaczy. Stosowana metoda analizy musi być naukowo zatwierdzona do tego celu. Częstotliwość pobierania i analizowania próbek określa się na podstawie oceny ryzyka przeprowadzonej przez podmiot gospodarczy w ramach procedur opartych na analizie zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP).
- b) Krew przeznaczona do stosowania w produkcji produktów z krwi dla zwierząt innych niż przeżuwacze jest przewożona do zakładu przetwórczego w pojazdach i kontenerach przeznaczonych wyłącznie do przewozu krwi zwierząt innych niż przeżuwacze.

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku pojazdy i kontenery, które były wcześniej używane do przewozu krwi pochodzącej od przeżuwaczy, mogą być używane do przewozu krwi pochodzącej od zwierząt innych niż przeżuwacze, o ile zostały one wcześniej starannie wyczyszczone w celu uniknięcia zanieczyszczenia krzyżowego, zgodnie z udokumentowaną procedurą, co do której właściwy organ wydał uprzednią zgodę. W przypadku stosowania takiej procedury dowód potwierdzający jej stosowanie jest przechowywany do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej dwóch lat.

- c) Produkty z krwi są produkowane w zakładach przetwórczych przetwarzających wyłącznie krew zwierząt innych niż przeżuwacze.

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku właściwy organ może zezwolić na produkcję produktów z krwi, przeznaczonych do wykorzystania w paszach dla zwierząt gospodarskich innych niż przeżuwacze, w zakładach przetwórczych przetwarzających krew przeżuwaczy.

Takie zezwolenie może zostać wydane jedynie w przypadku, gdy w wyniku kontroli właściwy organ uzyskał pewność co do skuteczności środków zapobiegających zanieczyszczeniu krzyżowemu.

Środki te obejmują przynajmniej następujące wymogi:

- (i) produkcja produktów z krwi zwierząt innych niż przeżuwacze musi odbywać się w zamkniętym systemie, który jest fizycznie oddzielony od systemu wykorzystywanego do produkcji produktów z krwi przeżuwaczy;
- (ii) urządzenia do zbierania, składowania, przewozu i pakowania surowców luzem i produktów końcowych luzem pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze muszą być oddzielone od urządzeń przeznaczonych dla surowców luzem i produktów końcowych luzem pochodzących od przeżuwaczy;
- (iii) należy stale stosować proces bilansowania w odniesieniu do otrzymywanej krwi pochodzącej odpowiednio od przeżuwaczy i zwierząt innych niż przeżuwacze oraz odpowiadającym im produktom z krwi;

▼ **M48**

- (iv) należy regularnie przeprowadzać pobieranie i analizę próbek produktów z krwi pochodzącej od zwierząt innych niż przeżuwacze w celu zweryfikowania nieobecności zanieczyszczenia krzyżowego z produktami z krwi pochodzącej od przeżuwaczy, wykorzystując metody analizy dotyczące oznaczania składników pochodzenia zwierzęcego do celów kontroli pasz określone w załączniku VI do rozporządzenia (WE) nr 152/2009; częstotliwość pobierania i analizowania próbek określa się na podstawie oceny ryzyka przeprowadzonej przez podmiot gospodarczy w ramach procedur opartych na analizie zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP); wyniki takiego pobierania i analizowania próbek są przechowywane do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej pięciu lat.
- d) W dokumencie handlowym lub świadectwie zdrowia, w stosownych przypadkach, towarzyszącym produktom z krwi i mieszanekom paszowym zawierającym produkty z krwi oraz na wszelkich opakowaniach zawierających takie produkty musi znajdować się wyraźny napis „zawiera produkty z krwi – nie stosować do karmienia przeżuwaczy”.

SEKCJA D

Szczegółowe warunki mające zastosowanie do produkcji i stosowania przetworzonego białka zwierzęcego, innego niż mączka rybna, pochodzącego od zwierząt innych niż przeżuwacze oraz mieszanek paszowych zawierających takie przetworzone białko zwierzęce, przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt akwakultury

Następujące szczegółowe warunki mają zastosowanie do produkcji i stosowania przetworzonego białka zwierzęcego, innego niż mączka rybna, pochodzącego od zwierząt innych niż przeżuwacze oraz mieszanek paszowych zawierających takie białko, przeznaczonych do wykorzystania w karmieniu zwierząt akwakultury:

- a) Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego przeznaczone do wykorzystania w produkcji przetworzonego białka zwierzęcego, o którym mowa w niniejszej sekcji, pochodzą albo bezpośrednio z rzeźni, które nie zajmują się ubojem przeżuwaczy i które zostały zarejestrowane przez właściwy organ jako nieprzeznaczone do uboju przeżuwaczy, albo z zakładów rozbioru, które nie zajmują się oddzielaniem od kości lub rozbiorem mięsa przeżuwaczy.

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku właściwy organ może zezwolić na ubój przeżuwaczy w rzeźni produkującej produkty uboczne pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze, przeznaczone do produkcji przetworzonego białka zwierzęcego, o którym mowa w niniejszej sekcji.

Takie zezwolenie może zostać wydane jedynie w przypadku, gdy w wyniku kontroli właściwy organ uzyskał pewność co do skuteczności środków zapobiegających zanieczyszczeniu krzyżowemu produktów ubocznych pochodzących od przeżuwaczy i zwierząt innych niż przeżuwacze.

Środki te obejmują przynajmniej następujące wymogi:

- (i) ubój zwierząt innych niż przeżuwacze musi być przeprowadzany na liniach, które są fizycznie oddzielone od linii używanych do uboju przeżuwaczy;
- (ii) urządzenia do zbierania, składowania, przewozu i pakowania produktów ubocznych pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze muszą być oddzielone od tych przeznaczonych dla produktów ubocznych pochodzących od przeżuwaczy;
- (iii) należy regularnie przeprowadzać pobieranie i analizę próbek produktów ubocznych pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze w celu wykrycia obecności białek przeżuwaczy. Stosowana metoda analizy musi być naukowo zatwierdzona do tego celu. Częstotliwość pobierania i analizowania próbek określa się na podstawie oceny ryzyka przeprowadzonej przez podmiot gospodarczy w ramach procedur opartych na analizie zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP).
- b) Produkty uboczne pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze, przeznaczone do wykorzystania w produkcji przetworzonego białka zwierzęcego, o którym mowa w niniejszej sekcji, są przewożone do zakładu przetwórczego w pojazdach i kontenerach, które nie są używane do przewozu produktów ubocznych pochodzących od przeżuwaczy.

▼ **M48**

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku mogą one być przewożone w pojazdach i kontenerach, które były uprzednio używane do przewozu produktów ubocznych pochodzących od przeżuwaczy, o ile takie pojazdy i kontenery zostały wcześniej wyczyszczone w celu uniknięcia zanieczyszczenia krzyżowego, zgodnie z udokumentowaną procedurą, co do której właściwy organ wydał uprzednią zgodę.

W przypadku stosowania takiej procedury dowód potwierdzający jej stosowanie jest przechowywany do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej dwóch lat.

- c) Przetworzone białko zwierzęce, o którym mowa w niniejszej sekcji, jest produkowane w zakładach przetwórczych przeznaczonych wyłącznie do przetwarzania produktów ubocznych pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze, uzyskanych z rzeźni i zakładów rozbioru, o których mowa w lit. a).

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku właściwy organ może zezwolić na produkcję przetworzonego białka zwierzęcego, o którym mowa w niniejszej sekcji, w zakładach przetwórczych przetwarzających produkty uboczne pochodzące od przeżuwaczy.

Takie zezwolenie może zostać wydane jedynie w przypadku, gdy w wyniku kontroli właściwy organ uzyskał pewność co do skuteczności środków zapobiegających zanieczyszczeniu krzyżowemu między przetworzonym białkiem zwierzęcym pochodzącym od przeżuwaczy a przetworzonym białkiem zwierzęcym pochodzącym od zwierząt innych niż przeżuwacze.

Te środki zapobiegawcze obejmują przynajmniej następujące wymogi:

- (i) produkcja przetworzonego białka zwierzęcego pochodzącego od przeżuwaczy musi odbywać się w zamkniętym systemie, który jest fizycznie oddzielony od systemu wykorzystywanego do produkcji przetworzonego białka zwierzęcego, o którym mowa w niniejszej sekcji;
  - (ii) produkty uboczne pochodzące od przeżuwaczy są przechowywane podczas składowania i przewozu w pomieszczeniach, które są fizycznie oddzielone od tych przeznaczonych dla produktów ubocznych pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze;
  - (iii) przetworzone białko zwierzęce pochodzące od przeżuwaczy jest przechowywane podczas składowania i pakowania w pomieszczeniach, które są fizycznie oddzielone od tych przeznaczonych dla produktów końcowych pochodzących od zwierząt innych niż przeżuwacze;
  - (iv) należy regularnie przeprowadzać pobieranie i analizę próbek przetworzonego białka zwierzęcego, o którym mowa w niniejszej sekcji, w celu zweryfikowania nieobecności zanieczyszczenia krzyżowego przetworzonym białkiem zwierzęcym pochodzącym od przeżuwaczy, wykorzystując metody analizy dotyczące oznaczania składników pochodzenia zwierzęcego do celów kontroli pasz określone w załączniku VI do rozporządzenia (WE) nr 152/2009; częstotliwość pobierania i analizowania próbek określa się na podstawie oceny ryzyka przeprowadzonej przez podmiot gospodarczy w ramach procedur opartych na analizie zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP); wyniki takiego pobierania i analizowania próbek są przechowywane do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej pięciu lat.
- d) Mieszanki paszowe zawierające przetworzone białko zwierzęce, o którym mowa w niniejszej sekcji, są produkowane w zakładach, które są upoważnione do tego przez właściwy organ i przeznaczone wyłącznie do produkcji pasz dla zwierząt akwakultury.

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku:

- (i) produkcja mieszanek paszowych dla zwierząt akwakultury w zakładach, które produkują również mieszanki paszowe przeznaczone dla innych zwierząt gospodarskich (wyjątek: zwierzęta futerkowe) może być zezwolona przez właściwy organ, po przeprowadzeniu kontroli na miejscu, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

▼ **M48**

- mieszanki paszowe przeznaczone dla przeżuwaczy muszą być produkowane i przechowywane – podczas składowania, przewozu i pakowania – w pomieszczeniach, które są fizycznie oddzielone od pomieszczeń, w których produkowane i przechowywane są mieszanki paszowe przeznaczone dla zwierząt innych niż przeżuwacze,
  - mieszanki paszowe przeznaczone dla zwierząt akwakultury muszą być produkowane i przechowywane – podczas składowania, przewozu i pakowania – w pomieszczeniach, które są fizycznie oddzielone od pomieszczeń, w których produkowane i przechowywane są mieszanki paszowe przeznaczone dla pozostałych zwierząt innych niż przeżuwacze,
  - szczegółowe rejestry zakupu i stosowania przetworzonego białka zwierzęcego, o którym mowa w niniejszej sekcji, oraz sprzedaży mieszanek paszowych zawierających takie białko muszą być przechowywane do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej pięciu lat,
  - należy regularnie przeprowadzać pobieranie i analizę próbek mieszanek paszowych przeznaczonych dla zwierząt gospodarskich innych niż zwierzęta akwakultury w celu zweryfikowania nieobecności niedozwolonych składników pochodzenia zwierzęcego, wykorzystując metody analizy dotyczące oznaczania składników pochodzenia zwierzęcego do celów kontroli pasz określone w załączniku VI do rozporządzenia (WE) nr 152/2009; częstotliwość pobierania i analizowania próbek określa się na podstawie oceny ryzyka przeprowadzonej przez podmiot gospodarczy w ramach procedur opartych na analizie zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP). Wyniki muszą być przechowywane w celu ich udostępnienia właściwemu organowi przez przynajmniej pięć lat;
- (ii) szczególne zezwolenie na produkcję mieszanek paszowych pełnoporcjowych z mieszanek paszowych zawierających przetworzone białko zwierzęce, o którym mowa w niniejszej sekcji, nie jest wymagane w odniesieniu do podmiotów produkujących mieszanki paszowe na użytek własny z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków; podmioty te:
- są zarejestrowane przez właściwy organ,
  - utrzymują tylko zwierzęta akwakultury,
  - produkują mieszanki paszowe pełnoporcjowe dla zwierząt akwakultury wyłącznie do użytku w tym samym gospodarstwie, oraz
  - mieszanki paszowe zawierające przetworzone białko zwierzęce, o którym mowa w niniejszej sekcji, stosowane w produkcji mieszanek paszowych na użytek własny, zawierają mniej niż 50 % białka całkowitego.
- e) W dokumencie handlowym lub świadectwie zdrowia, w stosownych przypadkach, towarzyszącym przetworzonemu białku zwierzęcemu, o którym mowa w niniejszej sekcji, oraz na wszelkich opakowaniach znajduje się wyraźny napis „przetworzone białko zwierzęce pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze – nie stosować do produkcji paszy dla zwierząt gospodarskich, z wyjątkiem zwierząt akwakultury i zwierząt futerkowych”.

W dokumencie handlowym lub świadectwie zdrowia, w stosownych przypadkach, towarzyszącym mieszanekom paszowym dla zwierząt akwakultury, zawierającym przetworzone białko zwierzęce, o którym mowa w niniejszej sekcji, oraz na wszelkich opakowaniach znajduje się wyraźny napis „zawiera przetworzone białko zwierzęce pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze – nie stosować do karmienia zwierząt gospodarskich, z wyjątkiem zwierząt akwakultury i zwierząt futerkowych”.

*SEKCJA E****Szczegółowe warunki mające zastosowanie do produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania preparatów mlekozastępczych zawierających mączkę rybną do karmienia nieodsadzonych przeżuwaczy***

Następujące szczegółowe warunki mają zastosowanie do produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania preparatów mlekozastępczych zawierających mączkę rybną w karmieniu nieodsadzonych zwierząt gospodarskich z gatunków przeżuwaczy:

▼ **M48**

- a) mączka rybna stosowana w preparatach mlekozastępczych produkowana jest w zakładach przetwórczych przeznaczonych wyłącznie do produkcji produktów pochodzących od zwierząt wodnych, z wyjątkiem ssaków morskich, i spełnia ogólne warunki określone w rozdziale III;
- b) stosowanie mączki rybnej w przypadku nieodsadzonych zwierząt gospodarskich z gatunków przeżuwaczy jest dozwolone wyłącznie przy produkcji preparatów mlekozastępczych, dystrybuowanych w formie suchej i podawanych po rozcieńczeniu w określonej ilości płynu, przeznaczonych do karmienia nieodsadzonych przeżuwaczy i mających charakter dodatku do mleka przejściowego lub jego substytutu, przed zakończeniem odsadzania;
- c) preparaty mlekozastępcze zawierające mączkę rybną przeznaczone dla nieodsadzonych zwierząt gospodarskich z gatunków przeżuwaczy są produkowane w zakładach, które nie produkują innych pasz dla przeżuwaczy i które są upoważnione do tego przez właściwy organ.

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku produkcja innych mieszanek paszowych dla przeżuwaczy w zakładach, które produkują również preparaty mlekozastępcze zawierające mączkę rybną przeznaczone dla nieodsadzonych zwierząt gospodarskich z gatunków przeżuwaczy może być zezwolona przez właściwy organ, po przeprowadzeniu kontroli na miejscu, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

- (i) inne mieszanki paszowe przeznaczone dla przeżuwaczy muszą być przechowywane – podczas składowania, przewozu i pakowania – w pomieszczeniach fizycznie oddzielonych od pomieszczeń na mączkę rybną luzem i preparaty mlekozastępcze zawierające mączkę rybną, luzem;
  - (ii) inne mieszanki paszowe przeznaczone dla przeżuwaczy muszą być produkowane w pomieszczeniach fizycznie oddzielonych od pomieszczeń, w których produkowane są preparaty mlekozastępcze zawierające mączkę rybną;
  - (iii) szczegółowe rejestry zakupu i stosowania mączki rybnej oraz sprzedaży preparatów mlekozastępczych zawierających mączkę rybną muszą być przechowywane w celu udostępnienia właściwemu organowi przez przynajmniej pięć lat;
  - (iv) należy regularnie przeprowadzać pobieranie i analizę próbek mieszanek paszowych przeznaczonych dla przeżuwaczy w celu zweryfikowania nieobecności niedozwolonych składników pochodzenia zwierzęcego, wykorzystując metody analizy dotyczące oznaczania składników pochodzenia zwierzęcego do celów kontroli pasz określone w załączniku VI do rozporządzenia (WE) nr 152/2009; częstotliwość pobierania i analizowania próbek określa się na podstawie oceny ryzyka przeprowadzonej przez podmiot gospodarczy w ramach procedur opartych na analizie zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP); wyniki muszą być przechowywane w celu ich udostępnienia właściwemu organowi przez przynajmniej pięć lat;
- d) przed dopuszczeniem do swobodnego obrotu w Unii importerzy dopilnowują, aby każda przesyłka przywożonych preparatów mlekozastępczych zawierających mączkę rybną była analizowana zgodnie z metodami analizy dotyczącymi oznaczania składników pochodzenia zwierzęcego do celów kontroli pasz określonymi w załączniku VI do rozporządzenia (WE) nr 152/2009 w celu zweryfikowania nieobecności niedozwolonych składników pochodzenia zwierzęcego;
  - e) w dokumencie handlowym lub świadectwie zdrowia, w stosownych przypadkach, towarzyszącym preparatom mlekozastępczym zawierającym mączkę rybną, przeznaczonym dla nieodsadzonych zwierząt gospodarskich z gatunków przeżuwaczy, oraz na wszelkich opakowaniach zawierających takie preparaty mlekozastępcze musi znajdować się wyraźny napis „zawiera mączkę rybną – nie stosować do karmienia przeżuwaczy, z wyjątkiem nieodsadzonych przeżuwaczy”;
  - f) preparaty mlekozastępcze luzem, zawierające mączkę rybną, przeznaczone dla nieodsadzonych zwierząt gospodarskich z gatunków przeżuwaczy są przewożone w pojazdach i kontenerach, które nie są używane do przewozu innych pasz przeznaczonych dla przeżuwaczy.

▼ **M48**

W drodze odstępstwa od tego szczegółowego warunku pojazdy i kontenery, które będą następnie używane do przewozu innych pasz przeznaczonych dla przeżuwaczy, luzem, mogą być używane do przewozu preparatów mlekozastępczych zawierających mączkę rybną i przeznaczonych dla nieodsadzonych zwierząt gospodarskich z gatunków przeżuwaczy, luzem, o ile takie pojazdy i kontenery zostały wcześniej wyczyszczone w celu uniknięcia zanieczyszczenia krzyżowego, zgodnie z udokumentowaną procedurą, co do której właściwy organ wydał uprzednią zgodę. W przypadku stosowania takiej procedury dowód potwierdzający jej stosowanie jest przechowywany do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej dwóch lat;

- g) w gospodarstwach, w których utrzymywane są przeżuwacze, wprowadza się środki zapobiegające żywieniu preparatami mlekozastępczymi zawierającymi mączkę rybną innych przeżuwaczy niż przeżuwacze nieodsadzone. Właściwy organ sporządza wykaz gospodarstw, w których stosuje się preparaty mlekozastępcze zawierające mączkę rybną, używając do tego celu systemu wcześniejszego powiadamiania przez gospodarstwo lub innego systemu, zapewniając tym samym zgodność z tym warunkiem szczegółowym.

ROZDZIAŁ V**Wymagania ogólne***SEKCJA A**Wykazy*

Państwa członkowskie aktualizują oraz podają do wiadomości publicznej wykazy:

- a) rzeźni, z których można pozyskiwać krew produkowaną zgodnie z rozdziałem IV sekcja C lit. a);
- b) upoważnionych zakładów przetwórczych wytwarzających produkty z krwi zgodnie z rozdziałem IV sekcja C lit. c);
- c) rzeźni i zakładów rozbioru, z których można pozyskiwać produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego przeznaczone do stosowania przy produkcji przetworzonego białka zwierzęcego zgodnie z rozdziałem IV sekcja D lit. a);
- d) upoważnionych zakładów przetwórczych produkujących przetworzone białko zwierzęce pochodzące od zwierząt innych niż przeżuwacze, które działają zgodnie z rozdziałem IV sekcja D lit. c);
- e) upoważnionych zakładów, o których mowa w rozdziale III sekcja B, w rozdziale IV sekcja D lit. d) oraz w rozdziale IV sekcja E lit c);
- f) podmiotów produkujących mieszanki paszowe na użytek własny, które zostały zarejestrowane i działają zgodnie z warunkami ustanowionymi w rozdziale III sekcja B oraz rozdziale IV sekcja D lit. d).

*SEKCJA B****Przewóz materiałów paszowych i mieszanek paszowych zawierających produkty pochodzące od przeżuwaczy***

1. Materiały paszowe luzem i mieszanki paszowe luzem zawierające produkty pochodzące od przeżuwaczy, inne niż produkty wymienione w lit. a), b) i c), są przewożone w pojazdach i kontenerach, które nie są używane do przewozu pasz przeznaczonych dla zwierząt gospodarskich (wyjątek: zwierzęta futerkowe):
  - a) mleko, produkty na bazie mleka, produkty pochodne mleka, siara oraz produkty z siary;
  - b) dizasadowy fosforan wapnia i trizasadowy fosforan wapnia pochodzenia zwierzęcego;
  - c) hydrolizaty białkowe pochodzące ze skór i skórek przeżuwaczy.

▼ **M48**

2. W drodze odstępstwa od pkt 1 pojazdy i kontenery, które były wcześniej używane do przewozu materiałów paszowych luzem i mieszanek paszowych luzem wymienionych w tym punkcie, mogą być używane do przewozu paszy przeznaczonej dla zwierząt gospodarskich (wyjątek: zwierzęta futerkowe), o ile zostały one wcześniej wyczyszczone w celu uniknięcia zanieczyszczenia krzyżowego, zgodnie z udokumentowaną procedurą, co do której właściwy organ wydał uprzednią zgodę.

W przypadku stosowania takiej procedury dowód potwierdzający jej stosowanie jest przechowywany do udostępnienia właściwemu organowi przez okres co najmniej dwóch lat.

*SEKCJA C****Produkcja mieszanek paszowych zawierających produkty pochodzące od przeżuwaczy***

Mieszanki paszowe, które zawierają produkty pochodzące od przeżuwaczy, inne niż produkty wymienione w lit. a), b) i c), nie mogą być wytwarzane w zakładach produkujących pasze dla zwierząt gospodarskich (wyjątek: zwierzęta futerkowe):

- a) mleko, produkty na bazie mleka, produkty pochodne mleka, siara oraz produkty z siary;
- b) dizasadowy fosforan wapnia i trizasadowy fosforan wapnia pochodzenia zwierzęcego;
- c) hydrolizaty białkowe pochodzące ze skór i skórek przeżuwaczy.

*SEKCJA D****Stosowanie i przechowywanie na terenie gospodarstw materiałów paszowych i mieszanek paszowych dla zwierząt gospodarskich, zawierających produkty pochodzące od przeżuwaczy***

Stosowanie i przechowywanie materiałów paszowych i mieszanek paszowych dla zwierząt gospodarskich, zawierających produkty pochodzące od przeżuwaczy, inne niż produkty wymienione w lit. a), b) i c), jest zakazane w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie (wyjątek: zwierzęta futerkowe):

- a) mleko, produkty na bazie mleka, produkty pochodne mleka, siara oraz produkty z siary;
- b) dizasadowy fosforan wapnia i trizasadowy fosforan wapnia pochodzenia zwierzęcego;
- c) hydrolizaty białkowe pochodzące ze skór i skórek przeżuwaczy.

*SEKCJA E****Wywóz przetworzonego białka zwierzęcego oraz produktów zawierających takie białko***

1. Wywóz przetworzonego białka zwierzęcego pochodzącego od przeżuwaczy oraz produktów zawierających takie białko jest zakazany.

W drodze odstępstwa zakaz ten nie dotyczy przetworzonej karmy dla zwierząt domowych, w tym karmy dla zwierząt domowych w puszkach, zawierającej białka zwierzęce pochodzące od przeżuwaczy, która została poddana obróbce i jest oznakowana zgodnie z przepisami Unii.

2. Wywóz przetworzonego białka zwierzęcego pochodzącego od zwierząt innych niż przeżuwacze oraz produktów zawierających takie białko jest dozwolony, wyłącznie jeśli spełnione zostały następujące warunki:
  - a) są one przeznaczone do zastosowania niezabronionego w art. 7 i w niniejszym załączniku;

▼ M48

- b) przed wywozem zawarte zostało pisemne porozumienie z właściwym organem w wywozącym państwie członkowskim lub Komisją a właściwym organem w przywożącym państwie trzecim, zawierające zobowiązanie przywożącego państwa trzeciego, że będzie ono przestrzegało ostatecznego stosowania i nie będzie ponownie wywozić przetworzonego białka zwierzęcego lub produktów zawierających takie białko w celu stosowania zabronionego w art. 7 lub w niniejszym załączniku.
3. Pisemne porozumienie zawarte zgodnie z pkt 2 lit. b) powyżej zostaje przedstawione w ramach Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt.
4. Punkt 2 i 3 nie mają zastosowania do wywozu:
  - a) mączki rybnej i mieszanek paszowych zawierających mączkę rybną;
  - b) mieszanek paszowych przeznaczonych dla zwierząt akwakultury;
  - c) karmy dla zwierząt domowych.

*SEKCJA F****Kontrole urzędowe***

1. Kontrole urzędowe przeprowadzone przez właściwy organ w celu sprawdzenia zgodności z zasadami ustanowionymi w niniejszym załączniku obejmują inspekcje i pobieranie do analizy próbek, obejmujących przetworzone białko zwierzęce i pasze, zgodnie z metodami analizy dotyczącymi oznaczania składników pochodzenia zwierzęcego do celów kontroli pasz określonymi w załączniku VI do rozporządzenia (WE) nr 152/2009.
2. Właściwy organ regularnie sprawdza kompetencje laboratoriów przeprowadzających analizy w celu takich kontroli urzędowych, w szczególności poprzez międzylaboratoryjne badania porównawcze.

Jeśli kompetencje uznaje się za niezadowalające, przed wykonaniem dalszych analiz, jako minimalne działanie naprawcze, należy przeprowadzić dodatkowe szkolenie pracowników laboratorium.

▼ M31

ZAŁĄCZNIK V

OKREŚLONY MATERIAŁ NIEBEZPIECZNY

1. **Definicja określonego materiału niebezpiecznego**

Wymienione poniżej tkanki należy uznać za określony materiał niebezpieczny, jeśli pochodzą od zwierząt pochodzących z państwa członkowskiego lub państwa trzeciego lub jednego z ich regionów o kontrolowanym lub nieokreślonym ryzyku wystąpienia BSE:

a) w odniesieniu do bydła:

(i) czaszka z wyłączeniem żuchwy, zawierająca mózg i oczy oraz rdzeń kręgowy bydła w wieku powyżej 12 miesięcy;

▼ M37

(ii) kręgosłup z wyłączeniem odcinka kręgowego ogona, wyrostków kolczystych i poprzecznych kręgu odcinka szyjnego, odcinka piersiowego i lędźwiowego oraz środkowego grzebienia krzyżowego wraz ze skrzydłami kości, ale włączając zwoje korzonków grzbietowych, bydła w wieku powyżej 30 miesięcy; oraz

▼ M52

(iii) migdałki, ostatni czterometrowy odcinek jelita cienkiego, jelito ślepe i krezka bydła w każdym wieku.

▼ M31

b) w odniesieniu do owiec i kóz:

(i) czaszka zawierająca mózg i oczy, migdałki i rdzeń kręgowy zwierząt w wieku powyżej 12 miesięcy lub które mają stały siekacz wyróżniony z dziąsła; oraz

(ii) śledziona i jelito kręte zwierząt w każdym wieku.

2. **Odstępstwo dla państw członkowskich**

W drodze odstępstwa od pkt 1, wymienione tkanki pochodzące z państw członkowskich o znikomym ryzyku występowania BSE będą nadal uznawane za określony materiał niebezpieczny.

3. **Znakowanie i usuwanie**

Określony materiał niebezpieczny zabarwia się barwnikiem, lub, tam gdzie to właściwe, znakuje w inny sposób natychmiast po usunięciu i likwiduje zgodnie z postanowieniami rozporządzenia (WE) nr 1774/2002, w szczególności jego art. 4 ust. 2.

4. **Usunięcie określonego materiału niebezpiecznego**

4.1. Określony materiał niebezpieczny usuwa się w:

a) rzeźniach lub, tam gdzie to właściwe, innych miejscach uboju;

b) zakładach rozbioru, w przypadku kręgosłupa bydła;

c) tam gdzie to właściwe, w zakładach pośrednich, o których mowa w art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 lub z zastosowaniem użytkowników i punktów odbioru posiadających zezwolenie i zarejestrowanych zgodnie z art. 23 ust. 2 lit. c) pkt iv), vi) oraz vii) rozporządzenia (WE) nr 1774/2002.

4.2. W drodze odstępstwa od pkt 4.1 zastosowanie alternatywnego badania przy usuwaniu określonego materiału niebezpiecznego może być zatwierdzone pod następującymi warunkami:

a) badania należy przeprowadzić w rzeźniach u wszystkich zwierząt kwalifikujących się do usunięcia określonego materiału niebezpiecznego;

b) rzeźni nie może opuścić żaden produkt pochodzenia bydłowego, owczego lub koziego, przeznaczony do użycia w żywności dla ludzi lub w karmie dla zwierząt, zanim właściwy organ nie otrzyma i nie zaakceptuje wyników badań wszystkich potencjalnie zakażonych ubitych zwierząt, w przypadku gdy u jednego z nich stwierdzono BSE;

c) jeśli badanie alternatywne da wynik dodatni, cały materiał pochodzenia bydłowego, owczego i koziego, który został potencjalnie skażony w rzeźni należy zniszczyć zgodnie z pkt 3, chyba że da się zidentyfikować i przechowywać oddzielnie wszystkie części ciała łącznie ze skórą zakażonych zwierząt.

▼ **M31**

- 4.3. W drodze odstępstwa od pkt 4.1, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję zezwalającą na:
- usuwanie rdzenia kręgowego w przypadku owiec i kóz w zakładach rozbioru zatwierdzonych specjalnie w tym celu;
  - usunięcie kręgosłupa bydła z tusz lub części tusz w specjalnie zatwierdzonych, monitorowanych i zarejestrowanych do tego celu sklepach rzeźniczych;
  - oddzielanie mięsa od głowy u bydła w zakładach rozbioru zatwierdzonych specjalnie do tym celu zgodnie z przepisami ustanowionymi w pkt 9.
- 4.4. Zasady usuwania określonego materiału niebezpiecznego ustanowione w niniejszym rozdziale nie mają zastosowania do surowca kategorii 1 określonego w rozporządzeniu (WE) nr 1774/2002 wykorzystywanego pod nadzorem właściwych organów do karmienia zagrożonych i chronionych gatunków ptaków nekrofagów.
5. **Środki dotyczące odzyskanego w sposób mechaniczny mięsa**
- Bez uszczerbku dla oddzielnych decyzji, o których mowa w art. 5 ust. 2 i w drodze odstępstwa od art. 9 ust. 3, zakazuje się w państwach członkowskich wykorzystywania kości lub części kostnych bydła, owiec i kóz do produkcji odzyskiwanego mechanicznie mięsa.
6. **Środki dotyczące uszkodzania tkanek**
- Bez uszczerbku dla oddzielnych decyzji, o których mowa w art. 5 ust. 2 i w drodze odstępstwa od art. 8 ust. 3 we wszystkich państwach członkowskich, dopóki wszystkie państwa członkowskie nie zostaną zaklasyfikowane jako państwa o znikomym ryzyku występowania BSE, zakazuje się u bydła, owiec ani kóz, których mięso przeznaczone jest do spożycia przez ludzi lub zwierzęta, uszkodzania, po ogluszeniu, ośrodkowego układu nerwowego za pomocą wydłużonego narzędzia w kształcie pręta wprowadzonego do jamy czaszki.
7. **Oddzielanie języków u bydła**
- Języki bydła w każdym wieku przeznaczonego do spożycia przez ludzi lub zwierzęta pobiera się w ubojni, wykrawając za pomocą poprzecznego cięcia rostralnego do kości gnykowej.
8. **Oddzielanie mięsa od głowy u bydła**
- 8.1. Mięso głowy bydła powyżej 12 miesiąca życia oddziela się w rzeźniach, zgodnie z zasadami systemu kontroli uznanego przez właściwy organ, by zapobiec możliwemu skażeniu mięsa głowy tkanką ośrodkowego układu nerwowego. System obejmuje co najmniej następujące zasady:
- oddzielanie następuje w przeznaczonym do tego miejscu oddzielnym fizycznie od innych części linii uboju;
  - gdy głowy zostają usunięte z przenośnika lub haków, przed przystąpieniem do oddzielania mięsa od głów należy zabezpieczyć otwór w kości czołowej i otwór wielki (foramen magnum) za pomocą nieprzepuszczalnej i trwałej zatyczki. Po pobraniu próbek z pnia mózgowego do badań laboratoryjnych w kierunku BSE, należy natychmiast zabezpieczyć otwór wielki;
  - nie oddziela się mięsa od głowy z głów, w których nastąpiło uszkodzenie lub utrata oczu przed lub po uboju lub które są uszkodzone w inny sposób, który może spowodować skażenie mięsa głowy tkanką ośrodkowego układu nerwowego;
  - nie oddziela się mięsa od głowy z głów, które nie zostały właściwie zapieczętowane zgodnie z lit. b);
  - bez uszczerbku dla ogólnych zasad higieny, wprowadza się specjalne instrukcje pracy, by zapobiec skażeniu mięsa głowy podczas oddzielania, w szczególności, gdy nastąpi utrata zatyczki, o której mowa w lit. b) lub uszkodzenie oczu w trakcie działania;
  - wprowadzony zostaje plan poboru próbek z zastosowaniem właściwego badania laboratoryjnego do wykrywania tkanki ośrodkowego układu nerwowego, by sprawdzić, czy środki zapobiegania skażeniu zostały właściwie wdrożone.

▼ **M31**

8.2. W drodze odstępstwa od wymogów pkt 8.1 państwa członkowskie mogą postanowić o zastosowaniu w rzeźni alternatywnego systemu kontroli nad oddzielaniem mięsa od głowy, prowadzącego do równoważnego zapobiegania skażeniu mięsa głową tkanką ośrodkowego układu nerwowego. Wprowadzony zostanie plan poboru próbek z zastosowaniem właściwego badania laboratoryjnego do wykrywania tkanki ośrodkowego układu nerwowego, by sprawdzić, czy środki zapobiegania skażeniu zostały właściwie wdrożone. Państwa członkowskie stosujące wyżej wymienione odstępstwo informują Komisję i inne państwa członkowskie w ramach Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt o swoim systemie kontroli i wynikach badań próbek.

8.3. Jeśli oddzielanie mięsa od głowy odbywa się bez zdejmowania głowy z przenośnika lub haków, pkt 8.1 i 8.2 nie mają zastosowania.

9. **Oddzielanie mięsa od głowy u bydła w zatwierdzonych zakładach rozbioru**

W drodze odstępstwa od pkt 8, państwa członkowskie mogą postanowić o zezwoleniu na oddzielanie mięsa od głowy u bydła w zakładach rozbioru zatwierdzonych specjalnie w tym celu pod warunkiem spełnienia następujących wymogów:

- a) głowy przeznaczone do transportu do zakładu rozbioru na czas przechowywania i transportu z rzeźni do zakładu rozbioru wieszają się na stojaku;
- b) otwór w kości czołowej i otwór wielki są właściwie zabezpieczone za pomocą nieprzepuszczalnej i trwałej zatyczki przed przeniesieniem głów z przenośnika lub haków i umieszczeniem na stojaku. Po pobraniu próbki z pnia mózgowego do badań laboratoryjnych w kierunku BSE, otwór wielki natychmiast się zabezpiecza;
- c) wyłącza się z transportu do specjalnie zatwierdzonych zakładów rozbioru głowy, w których otwór nie został właściwie zabezpieczony zgodnie z lit. b) lub w których nastąpiło uszkodzenie lub utrata oczu przed lub po uboju, lub które są uszkodzone w inny sposób, który może spowodować skażenie mięsa głową tkanką ośrodkowego układu nerwowego;
- d) wprowadzony zostanie plan poboru próbek dla rzeźni z zastosowaniem właściwego badania laboratoryjnego do wykrywania tkanki ośrodkowego układu nerwowego, by sprawdzić, czy środki zapobiegania skażeniu zostały właściwie wdrożone;
- e) ► **C6** oddzielanie mięsa od głowy bydła prowadzi się zgodnie z zasadami systemu kontroli uznanego przez właściwy organ, by zapobiec możliwemu skażeniu mięsa głową. ◀ System ten obejmuje co najmniej następujące zasady:
  - (i) wszystkie głowy poddawane są inspekcji wizualnej pod kątem skażenia lub uszkodzenia oraz właściwego zabezpieczenia przed rozpoczęciem oddzielania mięsa od głowy;
  - (ii) nie oddziela się mięsa od głowy z głów, które nie zostały właściwie zabezpieczone, w których nastąpiło uszkodzenie oczu lub które są uszkodzone w inny sposób, który może spowodować skażenie mięsa głową tkanką ośrodkowego układu nerwowego. Nie należy oddzielać mięsa od głowy, gdy istnieje podejrzenie, że głowa ta może być źródłem skażenia;
  - (iii) bez uszczerbku dla ogólnych zasad higieny, wprowadza się specjalne instrukcje pracy, by zapobiec skażeniu mięsa głową podczas transportu i oddzielania, w szczególności, gdy nastąpi utrata zabezpieczenia lub uszkodzenie oczu w trakcie tego działania;
- f) wprowadzony zostanie plan poboru próbek dla zakładu rozbioru z zastosowaniem właściwego badania laboratoryjnego do wykrywania tkanki ośrodkowego układu nerwowego, by sprawdzić, czy środki zapobiegania skażeniu są właściwie wdrożone.

▼ M31**10. Zasady dotyczące handlu i wywozu**

- 10.1. Państwa członkowskie mogą zezwolić na wysyłkę głów i niepodzielonych tusz zawierających określony materiał niebezpieczny do innego państwa członkowskiego po tym, jak to państwo członkowskie zgodzi się przyjąć ten materiał oraz zatwierdzi warunki wysyłania i transportu.
- 10.2. W drodze odstępstwa od pkt 10.1, tusze, półtusze i półtusze podzielone na nie więcej niż trzy części hurtowe oraz ćwierćtusze, niezawierające żadnego określonego materiału niebezpiecznego poza kręgosłupem łącznie ze zwojami korzonków grzbietowych, mogą być wysyłane do innych państw członkowskich bez ich uprzedniej zgody.
- 10.3. Zabrania się wywozu poza Wspólnotę głów i świeżego mięsa bydła, owiec i kóz zawierających określony materiał niebezpieczny.

11. Kontrole

- 11.1. Państwa członkowskie prowadzą częste urzędowe kontrole w celu sprawdzenia poprawnego stosowania niniejszego załącznika oraz dbają, by zostały podjęte środki mające na celu zapobieganie skażeniu, zwłaszcza w rzeźniach, zakładach rozbioru i innych miejscach, w których usuwa się określony materiał niebezpieczny, takich jak sklepy rzeźnicze lub zakłady, o których mowa w pkt 4.1 lit. c).
- 11.2. Państwa członkowskie ustanowią w szczególności system gwarantujący i nadzorujący obchodzenie się z określonym materiałem niebezpiecznym i usuwanie go zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 999/2001 i rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002.
- 11.3. Wprowadza się system kontroli nad usuwaniem kręgosłupa jak określono w pkt 1 lit. a). System obejmuje co najmniej następujące środki:
  - a) jeśli usunięcie kręgosłupa nie jest wymagane, tusze i części hurtowe tusz wołowych zawierające kręgosłup oznakowuje się wyraźnie widocznym niebieskim paskiem na etykiecie, o której mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1760/2000;
  - b) na dokumencie handlowym odnoszącym się do danej partii mięsa umieszcza się szczegółowe informacje dotyczące liczby tusz wołowych lub ich części hurtowych, z których wymagane jest usunięcie kręgosłupa, a także liczby tych, z których nie jest wymagane usunięcie kręgosłupa. Tam, gdzie to właściwe, w przypadku przywozów te szczegółowe informacje wpisuje się do dokumentu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 136/2004 ⁽¹⁾;
  - c) sklepy rzeźnicze zachowują, przez co najmniej rok, dokumenty handlowe określone w lit. b).

⁽¹⁾ Dz.U. L 21 z 28.1.2004, str. 11.

▼ M31

ZAŁĄCZNIK VI

**PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO UZYSKANE LUB
ZAWIERAJĄCE MATERIAŁ ZE ZWIERZĄT PRZEŻUWAJĄCYCH,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 9 UST. 1**

▼ **M50***ZAŁĄCZNIK VII***KONTROLA I ZWALCZANIE PASAŻOWALNYCH ENCEFALOPATII
GĄBCZASTYCH****ROZDZIAŁ A****Środki w następstwie podejrzenia obecności tse u owiec i kóz**

Jeżeli podejrzewa się obecność TSE u owcy lub kozy w gospodarstwie w państwie członkowskim, wszystkie pozostałe owce i kozy w tym gospodarstwie poddaje się urzędowemu ograniczeniu przemieszczania do czasu uzyskania wyników badań potwierdzających.

Jeśli istnieje dowód na niske prawdopodobieństwo tego, by gospodarstwo, w którym zwierzę przebywało w czasie, gdy wystąpiło podejrzenie obecności TSE, było gospodarstwem, w którym zwierzę mogło być narażone na kontakt z TSE, państwo członkowskie może zadecydować, że inne gospodarstwa lub wyłącznie gospodarstwo, w którym nastąpiło narażenie, powinny podlegać urzędowej kontroli, w zależności od dostępnych informacji epidemiologicznych.

Mleko i produkty mleczne pochodzące od owiec i kóz należących do danego gospodarstwa poddanego urzędowej kontroli, które znajdowały się w tym gospodarstwie od dnia, w którym wystąpiło podejrzenie obecności TSE do uzyskania wyników badań potwierdzających, wykorzystuje się jedynie w obrębie tego gospodarstwa.

ROZDZIAŁ B**Środki w następstwie potwierdzenia obecności tse u bydła, owiec i kóz**

1. Dochodzenie, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. b), musi identyfikować:

a) w przypadku bydła:

- wszystkie pozostałe przeżuwacze w gospodarstwie, w którym u jednego ze zwierząt stwierdzono chorobę,
- potomstwo samicy, u której stwierdzono chorobę, urodzone w ciągu dwóch lat przed wystąpieniem lub po wystąpieniu klinicznych objawów choroby,
- wszystkie zwierzęta w trzodzie zwierząt, w której u jednego ze zwierząt stwierdzono chorobę,
- możliwe źródło pochodzenia choroby,
- pozostałe zwierzęta w gospodarstwie, w którym u jednego ze zwierząt stwierdzono chorobę, lub w innych gospodarstwach, które mogły zostać zakażone czynnikiem chorobotwórczym TSE lub mogły być narażone na kontakt z tą samą paszą lub źródłem zakażenia,
- przepływ potencjalnie zakażonej paszy lub innych materiałów czy środków przenoszących chorobę, które mogły spowodować przeniesienie czynnika chorobotwórczego TSE do danego gospodarstwa lub poza nie;

b) w przypadku owiec i kóz:

- wszystkie przeżuwacze inne niż owce i kozy w gospodarstwie, w którym u jednego ze zwierząt stwierdzono chorobę,
- rodziców, jeżeli istnieje możliwość ich rozpoznania, a w przypadku samic wszystkie zarodki, komórki jajowe i ostatnie potomstwo samicy, u której stwierdzono chorobę,
- wszystkie pozostałe owce i kozy w gospodarstwie, w którym u jednego ze zwierząt stwierdzono chorobę, oprócz tych, o których mowa w tirecie drugim,
- możliwe źródło pochodzenia choroby i identyfikację innych gospodarstw, w których znajdują się zwierzęta, zarodki lub komórki jajowe, które mogły zostać zakażone przez czynnika chorobotwórczy TSE lub mogły być narażone na kontakt z tą samą paszą lub tym samym źródłem zakażenia,

▼ M50

- przemieszczanie potencjalnie zakażonej paszy, innych materiałów lub wszelkich innych środków przenoszących chorobę, które mogły spowodować przeniesienie czynnika chorobotwórczego TSE do danego gospodarstwa lub poza nie.

2. Środki określone w art. 13 ust. 1 lit. c) powinny obejmować przynajmniej:

2.1. w przypadku stwierdzenia BSE u bydła – uśmiercenie i całkowite zniszczenie bydła zidentyfikowanego w następstwie dochodzenia, o którym mowa w pkt 1 lit. a) tiret drugie i trzecie; państwo członkowskie może jednak zdecydować o:

- zaniechaniu uśmiercenia i zniszczenia zwierząt należących do trzody, o której mowa w pkt 1 lit. a) tiret trzecie, jeśli dostarczono dowód, że zwierzęta te nie miały dostępu do tej samej paszy, co zakażone zwierzę,
- odroczeniu uśmiercenia i zniszczenia zwierząt należących do trzody, o której mowa w pkt 1 lit. a) tiret trzecie, do końca ich życia produkcyjnego, pod warunkiem że są to byki stale trzymane w ośrodku pobierania nasienia i że można zapewnić ich całkowite zniszczenie po śmierci;

2.2. w przypadku stwierdzenia TSE u owcy lub kozy:

2.2.1. w przypadkach, gdy nie można wykluczyć BSE

▼ M51

Jeżeli BSE nie można wykluczyć po uzyskaniu wyników drugorzędowego badania molekularnego przeprowadzonego zgodnie z metodami i protokołami określonymi w załączniku X rozdział C pkt 3.2 lit. c) ppkt (ii) — bezwzględne uśmiercenie i całkowite zniszczenie wszystkich zwierząt, zarodków i komórek jajowych zidentyfikowanych na podstawie badania, o którym mowa w pkt 1 lit. b) tiret drugie do piątego.

▼ M50

Zwierzęta powyżej 18 miesiąca życia uśmiercone z przeznaczeniem na zniszczenie należy zbadać na obecność TSE zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2, jak określono w załączniku III rozdział A część II pkt 5.

Należy ustalić genotyp białka prionowego wszystkich owiec do maksymalnej liczby wynoszącej 50.

Mleko i produkty mleczne pozyskane od zwierząt przeznaczonych do zniszczenia, które przebywały w gospodarstwie między dniem, w którym uzyskano potwierdzenie, że nie można wykluczyć BSE, a dniem całkowitego zniszczenia tych zwierząt, należy zniszczyć zgodnie z art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 ⁽¹⁾.

Po uśmierceniu i całkowitym zniszczeniu wszystkich zwierząt do gospodarstwa stosuje się warunki określone w pkt 3;

2.2.2. w przypadkach, gdy można wykluczyć BSE i trzęsawkę atypową

Jeśli BSE i trzęsawka atypowa są wykluczone zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2 lit. c), gospodarstwo powinno nadal podlegać warunkom określonym w lit. a) oraz, na

⁽¹⁾ Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1.

▼ **M50**

podstawie decyzji państwa członkowskiego odpowiedzialnego za to gospodarstwo, warunkom określonym w wariantcie 1 zawartym w lit. b albo w wariantcie 2 zawartym w lit. c), albo w wariantcie 3 zawartym w lit. d):

- a) mleka i produktów mlecznych pozyskanych od zwierząt przeznaczonych do zniszczenia lub uboju, które przebywały w gospodarstwie między dniem potwierdzenia przypadku TSE a dniem zakończenia realizacji środków wymaganych do realizacji w gospodarstwie, jak określono w lit. b) oraz c), lub mleka i produktów mlecznych pozyskanych od zakażonych stad przed uchycieniem ograniczeń określonych w lit. d) i pkt 4, nie należy stosować do karmienia przeżuwaczy z wyjątkiem przeżuwaczy w tym gospodarstwie.

Wprowadzanie takiego mleka i takich produktów mlecznych do obrotu jako paszy dla gatunków innych niż przeżuwacze powinno być ograniczone do terytorium państwa członkowskiego odpowiedzialnego za dane gospodarstwo.

W dokumencie handlowym towarzyszącym przesyłkom takiego mleka i takich produktów mlecznych oraz na wszelkich opakowaniach zawierających takie przesyłki powinien znajdować się wyraźny napis: „nieprzeznaczone do karmienia przeżuwaczy”.

Stosowanie i składowanie pasz zawierających takie mleko i produkty mleczne jest zakazane w gospodarstwach, w których są utrzymywane przeżuwacze.

Pasze luzem, które zawierają takie mleko i produkty mleczne, przewozi się pojazdami, które nie przewożą w tym samym czasie pasz dla przeżuwaczy.

Pojazdy takie, które następnie wykorzystuje się do przewozu pasz dla przeżuwaczy, powinny być dokładnie oczyszczone w celu uniknięcia zanieczyszczenia krzyżowego, zgodnie z procedurą zatwierdzoną przez państwo członkowskie odpowiedzialne za dane gospodarstwo;

- b) wariant 1 – uśmiercenie i całkowite zniszczenie wszystkich zwierząt

Bezwzględne uśmiercenie i całkowite zniszczenie wszystkich zwierząt, zarodków oraz komórek jajowych zidentyfikowanych w następstwie dochodzenia, o którym mowa w pkt 1 lit. b) tiret drugie i trzecie.

Zwierzęta powyżej 18 miesięcy życia uśmiercone z przeznaczeniem na zniszczenie należy zbadać na obecność TSE zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2, jak określono w załączniku III rozdział A część II pkt 5.

Należy ustalić genotyp białka prionowego wszystkich owiec do maksymalnej liczby wynoszącej 50.

W drodze odstępstwa od warunków określonych w wariantcie 1 akapit pierwszy państwa członkowskie mogą zdecydować o wprowadzeniu zamiast tego środków wymienionych w ppkt (i) oraz (ii):

- (i) zastąpienie bezwzględnego uśmiercenia i całkowitego zniszczenia wszystkich zwierząt bezwzględnym ubojem tych zwierząt w celu spożycia przez ludzi, o ile:

— zwierzęta te poddaje się ubojowi w celu spożycia przez ludzi w obrębie terytorium państwa członkowskiego odpowiedzialnego za dane gospodarstwo;

▼ **M50**

— wszystkie zwierzęta powyżej 18 miesiąca życia poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi są badane na obecność TSE zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2;

(ii) nieobejmowanie jagniąt i koźląt poniżej trzeciego miesiąca życia bezzwłocznym uśmiercaniem i całkowitym zniszczeniem, o ile poddaje się je ubojowi w celu spożycia przez ludzi nie później niż w wieku trzech miesięcy.

Do czasu uśmiercenia i całkowitego zniszczenia wszystkich zwierząt lub do czasu ich uboju w celu spożycia przez ludzi w odniesieniu do gospodarstwa, co do którego zdecydowano o zastosowaniu wariantu 1, stosuje się środki określone w pkt 2.2.2 lit. a) oraz pkt 3.4 lit. b) tiret trzecie i czwarte.

Po uśmierceniu i całkowitym zniszczeniu wszystkich zwierząt lub po ich uboju w celu spożycia przez ludzi w odniesieniu do gospodarstwa, co do którego zdecydowano o zastosowaniu wariantu 1, stosuje się warunki określone w pkt 3;

c) wariant 2 – uśmiercenie i całkowite zniszczenie wyłącznie podatnych zwierząt

Typowanie genetyczne białka prionowego wszystkich owiec przebywających w gospodarstwie, a następnie bezzwłoczne uśmiercenie i całkowite zniszczenie wszystkich zwierząt, zarodków i komórek jajowych zidentyfikowanych w następstwie dochodzenia, o którym mowa w pkt 1 lit. b) tiret drugie i trzecie, z wyjątkiem:

- hodowlanych tryków posiadających genotyp ARR/ARR,
- macierek hodowlanych posiadających co najmniej jeden allel ARR a nieposiadających żadnego allelu VRQ i, jeżeli takie maciorki hodowlane są ciężarne w czasie dochodzenia, później urodzonych jagniąt, jeśli ich genotyp spełnia wymogi niniejszego akapitu,
- owiec posiadających co najmniej jeden allel ARR, przeznaczonych wyłącznie do uboju w celu spożycia przez ludzi,
- jeśli zdecyduje tak państwo członkowskie odpowiedzialne za dane gospodarstwo, jagniąt i koźląt poniżej trzeciego miesiąca życia, o ile poddaje się je ubojowi w celu spożycia przez ludzi nie później niż w wieku trzech miesięcy. Takie jagnięta i koźlęta są wyłączone z typowania genetycznego.

Zwierzęta powyżej 18 miesiąca życia uśmiercone z przeznaczeniem na zniszczenie należy zbadać na obecność TSE zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2, jak określono w załączniku III rozdział A część II pkt 5.

W drodze odstępstwa od warunków określonych w wariantcie 2 akapit pierwszy państwa członkowskie mogą zdecydować o wprowadzeniu zamiast tego środków wymienionych w ppkt (i), (ii) oraz (iii):

(i) zastąpienie uśmiercenia i całkowitego zniszczenia zwierząt, o których mowa w wariantcie 2 akapit pierwszy, ich ubojem w celu spożycia przez ludzi, o ile:

- zwierzęta te poddaje się ubojowi w celu spożycia przez ludzi w obrębie terytorium państwa członkowskiego odpowiedzialnego za dane gospodarstwo;

▼ M50

— wszystkie zwierzęta powyżej 18 miesiąca życia, poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi są badane na obecność TSE zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2;

- (ii) wstrzymanie typowania genetycznego i następującego po nim uśmiercenia i całkowitego zniszczenia zwierząt, o których mowa w wariantie 2 akapit pierwszy, lub uboju tych zwierząt w celu spożycia przez ludzi na okres nieprzekraczający trzech miesięcy, jeśli przypadek indeksowy potwierdzono niedługo przed rozpoczęciem okresu jagnienia, o ile maciorki, kozy i ich nowonarodzone młode są przez cały okres trzymane osobno od owiec i kóz z innych gospodarstw;
- (iii) w stadach owiec i w gospodarstwach, gdzie owce i kozy są utrzymywane razem, wstrzymanie uśmiercenia i całkowitego zniszczenia zwierząt, o których mowa w wariantie 2 akapit pierwszy, lub uboju tych zwierząt w celu spożycia przez ludzi maksymalnie na okres trzech lat od dnia potwierdzenia przypadku indeksowego. Stosowanie odstępstwa określonego w niniejszym podpunkcie jest ograniczone do przypadków, gdy państwo członkowskie odpowiedzialne za gospodarstwo uzna, że sytuacji epidemiologicznej nie można opanować bez uśmiercenia danych zwierząt, ale natychmiastowe przeprowadzenie takiego uśmiercenia nie jest możliwe ze względu na niski poziom odporności populacji owiec w danym gospodarstwie połączony z innymi względami, w tym czynnikami ekonomicznymi. Tryki hodowlane inne niż tryki posiadające genotyp ARR/ARR podlegają bezwzględnie uśmierceniu lub kastracji, a jednocześnie wprowadza się wszelkie możliwe środki w celu szybkiego wzmocnienia odporności genetycznej w populacji owiec w danym gospodarstwie, w tym hodowlę uwzględniającą cechy genetyczne oraz eliminowanie maciorek dla zwiększenia częstotliwości występowania allelu ARR oraz wyeliminowania występowania allelu VRQ. Państwo członkowskie odpowiedzialne za dane gospodarstwo dopilnowuje, by liczba zwierząt przeznaczonych do uśmiercenia na koniec okresu wstrzymania nie była większa niż bezpośrednio po potwierdzeniu przypadku indeksowego.

Do czasu uśmiercenia i całkowitego zniszczenia zwierząt, o których mowa w wariantie 2 akapit pierwszy, lub uboju tych zwierząt w celu spożycia przez ludzi w odniesieniu do gospodarstwa, co do którego zdecydowano o zastosowaniu wariantu 2, stosuje się następujące środki: pkt 2.2.2 lit. a), pkt 3.1, pkt 3.2 lit. a) oraz b), pkt 3.3, pkt 3.4 lit. a) turet pierwsze i drugie, pkt 3.4 lit. b) turet pierwsze, trzecie i czwarte oraz pkt 3.4 lit. c). Jeśli jednak państwo członkowskie odpowiedzialne za dane gospodarstwo zdecyduje zgodnie z ppkt (iii) o wstrzymaniu uśmiercenia i całkowitego zniszczenia zwierząt lub ich uboju, w odniesieniu do takiego gospodarstwa stosuje się zamiast tego następujące środki: pkt 2.2.2 lit. a) oraz pkt 4.1 do 4.6.

Po uśmierceniu i całkowitym zniszczeniu zwierząt, o których mowa w wariantie 2 akapit pierwszy, lub po ich uboju w celu spożycia przez ludzi w odniesieniu do gospodarstwa, co do którego zdecydowano o zastosowaniu wariantu 2, stosuje się warunki określone w pkt 3;

- d) wariant 3 – brak obowiązku uśmiercenia i całkowitego zniszczenia wszystkich zwierząt

▼ **M50**

Państwo członkowskie może zdecydować o zaniechaniu dokonania uśmiercania i całkowitego zniszczenia zwierząt zidentyfikowanych w następstwie dochodzenia, o którym mowa w pkt 1 lit. b) tiret drugie i trzecie, jeśli spełnione są kryteria przynajmniej jednego z poniższych tiret:

- trudno jest zastąpić owce o genotypach dozwolonych na podstawie pkt 3.2 lit. a) i b),
- częstotliwość występowania allelu ARR jest niska w obrębie rasy lub gospodarstwa,
- uznaje się to za konieczne w celu uniknięcia chowu wsobnego,
- państwo członkowskie uznało to za konieczne w oparciu o umotywowaną analizę wszystkich czynników epidemiologicznych.

Państwo członkowskie, które zezwala na skorzystanie z wariantu 3 w ramach zarządzania ogniskami trzęsawki klasycznej, zachowuje dokumentację dotyczącą powodów i kryteriów leżących u podstawy każdej indywidualnej decyzji o zastosowaniu tego wariantu.

W razie wykrycia kolejnych przypadków trzęsawki klasycznej w gospodarstwie, w którym zastosowano wariant 3, państwo członkowskie ponownie ocenia adekwatność powodów i kryteriów leżących u podstawy decyzji o zastosowaniu wariantu 3 w tym gospodarstwie. W razie stwierdzenia, że stosowanie wariantu 3 nie zapewnia odpowiedniej kontroli ogniska choroby, państwo członkowskie powinno zmienić sposób traktowania tego gospodarstwa z wariantu 3 na wariant 1 albo wariant 2, jak określono w lit. b) i c).

W ciągu trzech miesięcy od dnia potwierdzenia indeksowego przypadku trzęsawki klasycznej należy ustalić genotyp białka prionowego wszystkich owiec do maksymalnej liczby wynoszącej 50.

Warunki określone w pkt 2.2.2 lit. a) oraz pkt 4 mają natychmiastowe zastosowanie do gospodarstw, co do których zdecydowano o zastosowaniu wariantu 3;

2.2.3. w przypadkach, gdy potwierdzono obecność trzęsawki atypowej

Jeśli potwierdzony przypadek TSE w gospodarstwie jest przypadkiem trzęsawki atypowej, gospodarstwo takie poddaje się protokołowi intensywnego monitorowania TSE przez okres dwóch lat od dnia wykrycia ostatniego przypadku trzęsawki atypowej: wszystkie owce i kozy powyżej 18 miesiąca życia poddawane ubojowi w celu spożycia przez ludzi, oraz wszystkie owce i kozy powyżej 18 miesiąca życia, które padły lub zostały uśmiercone w gospodarstwie, poddaje się badaniu na obecność TSE zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2.

Jeśli w trakcie dwuletniego okresu intensywnego monitorowania TSE, o którym mowa w ustępie pierwszym, potwierdzony zostanie przypadek TSE inny niż przypadek trzęsawki atypowej, gospodarstwo takie poddaje się środkom, o których mowa w pkt 2.2.1 lub 2.2.2;

2.3. jeśli zakażone zwierzę TSE zostało wprowadzone z innego gospodarstwa:

- a) państwo członkowskie może zdecydować, w oparciu o historię zakażonego zwierzęcia, o zastosowaniu środków zwalczania w gospodarstwie pochodzenia oprócz lub zamiast gospodarstwa, w którym zakażenie zostało stwierdzone;

▼ **M50**

- b) w przypadku ziemi używanej do wspólnego wypasu więcej niż jednego stada, państwa członkowskie mogą zdecydować o ograniczeniu zastosowania środków zwalczania do pojedynczego stada, w oparciu o umotywowaną analizę wszystkich czynników epidemiologicznych;
- c) jeżeli w jednym gospodarstwie trzymane jest więcej niż jedno stado, państwa członkowskie mogą zdecydować o ograniczeniu zastosowania środków zwalczania do stada, w którym potwierdzono obecność TSE, pod warunkiem że potwierdzono, że stada są trzymane w izolacji od siebie nawzajem i że rozprzestrzenianie się zakażenia między stadami, zarówno przez kontakt bezpośredni, jak i pośredni, jest mało prawdopodobne.
3. Po uśmierceniu i całkowitym zniszczeniu wszystkich zidentyfikowanych w gospodarstwie zwierząt lub po ich uboju, zgodnie z pkt 2.2.1, pkt 2.2.2 lit. b) lub pkt 2.2.2 lit. c):
- 3.1. gospodarstwo takie należy objąć protokołem intensywnego monitorowania TSE, w tym badaniami na obecność TSE, zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2, przeprowadzonymi u wszystkich niżej wymienionych zwierząt powyżej 18 miesiąca życia, z wyjątkiem owiec o genotypie ARR/ARR:
- a) zwierzęta utrzymywane w gospodarstwie w czasie, gdy potwierdzono przypadek TSE, zgodnie z pkt 2.2.2 lit. c), i poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi;
- b) zwierzęta, które padły lub zostały uśmiercone w gospodarstwie, ale których nie uśmiercono w ramach kampanii zwalczania choroby;
- 3.2. do gospodarstwa wprowadzać można wyłącznie zwierzęta wymienione poniżej:
- a) samce owiec o genotypie ARR/ARR;
- b) samice owiec posiadające co najmniej jeden allel ARR a nieposiadające allelu VRQ;
- c) kozy, o ile po dokonaniu likwidacji zwierząt przeprowadzono czyszczenie i dezynfekcję wszystkich pomieszczeń inwentarskich na terenie gospodarstwa;
- 3.3. jedynie następujące tryki hodowlane oraz produkty przeznaczone do rozrodu owiec mogą być użyte w gospodarstwie:
- a) samce owiec o genotypie ARR/ARR;
- b) nasienie pochodzące od tryków o genotypie ARR/ARR;
- c) zarodki posiadające co najmniej jeden allel ARR a nieposiadające allelu VRQ;
- 3.4. przemieszczanie zwierząt z gospodarstwa jest dozwolone do celów zniszczenia albo podlega następującym warunkom:
- a) następujące zwierzęta wolno przemieszczać z gospodarstwa do wszelkich celów, w tym hodowlanych:
- owce o genotypie ARR/ARR;
  - maciorki posiadające jeden allel ARR a nieposiadające allelu VRQ, o ile są przemieszczane do innych gospodarstw, które podlegają ograniczeniom w następstwie zastosowania środków zgodnie z pkt 2.2.2 lit. c) lub pkt 2.2.2 lit. d);
  - kozy, o ile są przemieszczane do innych gospodarstw, które podlegają ograniczeniom w następstwie zastosowania środków zgodnie z pkt 2.2.2 lit. c) lub pkt 2.2.2 lit. d);

▼ **M50**

b) następujące zwierzęta można przemieszczać z gospodarstwa bezpośrednio do uboju w celu spożycia przez ludzi:

- owce posiadające co najmniej jeden allel ARR;
- kozy;
- jeśli zdecyduje tak państwo członkowskie, jagnięta i kozłeta w wieku poniżej trzech miesięcy w dniu uboju;
- wszystkie zwierzęta, jeśli państwo członkowskie zdecydowało o zastosowaniu odstępstw określonych w pkt 2.2.2 lit. b) ppkt (i) oraz pkt 2.2.2 lit. c) ppkt (i);

c) jeżeli zdecyduje tak państwo członkowskie, jagnięta i kozłeta mogą być przemieszczane do jednego z pozostałych gospodarstw leżącego na terytorium tego państwa wyłącznie do celów tuczu przed ubojem, o ile są spełnione następujące warunki:

- w gospodarstwie przeznaczenia nie przebywają owce ani kozy inne niż tuczone przed ubojem;
- po zakończeniu okresu tuczenia jagnięta i kozłeta pochodzące z gospodarstw objętych środkami zwalczania transportuje się bezpośrednio do rzeźni znajdującej się na terytorium tego samego państwa członkowskiego w celu dokonania ich uboju nie później niż w dniu, w którym osiągną wiek dwunastu miesięcy;

3.5. ograniczenia określone w pkt 3.1 do 3.4 stosuje się do gospodarstwa:

- a) do dnia uzyskania przez wszystkie owce w danym gospodarstwie statusu ARR/ARR, o ile w gospodarstwie tym nie utrzymuje się kóz; lub
- b) przez okres dwóch lat od dnia zakończenia wszystkich środków, o których mowa w pkt 2.2.1, pkt 2.2.2 lit. b) lub pkt 2.2.2 lit. c), o ile w trakcie tego dwuletniego okresu nie wykryto przypadku TSE innego niż trzęsawka atypowa. Jeśli w trakcie wspomnianego dwuletniego okresu potwierdzono przypadek trzęsawki atypowej, gospodarstwo obejmuje się również środkami, o których mowa w pkt 2.2.3.

4. W następstwie podjęcia decyzji o wprowadzeniu wariantu 3 określonego w pkt 2.2.2 lit. d) lub zastosowaniu odstępstwa przewidzianego w pkt 2.2.2 lit. c) ppkt (iii) do gospodarstwa stosuje się natychmiast następujące środki:

4.1. gospodarstwo takie należy objąć protokołem intensywnego monitorowania TSE, w tym badaniami na obecność TSE, zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2, przeprowadzonymi u wszystkich niżej wymienionych zwierząt powyżej 18 miesiąca życia, z wyjątkiem owiec o genotypie ARR/ARR:

- a) zwierzęta poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi;
- b) zwierzęta, które padły lub zostały uśmiercone w gospodarstwie, ale których nie uśmiercono w ramach kampanii zwalczania choroby;

4.2. do gospodarstwa wprowadzać można wyłącznie owce wymienione poniżej:

- a) samce owiec o genotypie ARR/ARR;
- b) samice owiec posiadające co najmniej jeden allel ARR a nieposiadające allelu VRQ;

▼ **M50**

Państwo członkowskie może jednak, w drodze odstępstwa od lit. a) oraz b), zezwolić na wprowadzenie do gospodarstwa zwierząt, o których mowa w lit. c) oraz d), jeśli państwo to zarejestrowało rasę chowaną w gospodarstwie jako rasę lokalną zagrożoną wyginięciem zgodnie z załącznikiem IV do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 ⁽¹⁾ i jeśli częstotliwość występowania w danej rasie allelu ARR jest niska:

c) samców owiec posiadających co najmniej jeden allel ARR a nieposiadających allelu VRQ;

d) samic owiec nieposiadających allelu VRQ;

4.3. jedynie następujące tryki hodowlane oraz produkty przeznaczone do rozrodu owiec mogą być użyte w gospodarstwie:

a) samce owiec o genotypie ARR/ARR;

b) nasienie pochodzące od tryków o genotypie ARR/ARR;

c) zarodki posiadające co najmniej jeden allel ARR a nieposiadające allelu VRQ;

Państwo członkowskie może jednak, w drodze odstępstwa od lit. a), b) oraz c), zezwolić na stosowanie w gospodarstwie tryków hodowlanych oraz produktów przeznaczonych do rozrodu owiec, o których mowa w lit. d), e) oraz f), jeśli państwo to zarejestrowało rasę chowaną w gospodarstwie jako rasę lokalną zagrożoną wyginięciem zgodnie z załącznikiem IV do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 i jeśli częstotliwość występowania w danej rasie allelu ARR jest niska:

d) samców owiec posiadających co najmniej jeden allel ARR a nieposiadających allelu VRQ;

e) nasienia samców owiec posiadających co najmniej jeden allel ARR a nieposiadających allelu VRQ;

f) zarodków nieposiadających allelu VRQ;

4.4. przemieszczanie zwierząt z gospodarstwa jest dozwolone do celów zniszczenia lub podlega następującym warunkom:

a) tryki i maciorki o genotypie ARR/ARR można przemieszczać z gospodarstwa do wszelkich celów, w tym hodowlanych, o ile są przemieszczane do innych gospodarstw, które są objęte środkami zgodnie z pkt 2.2.2 lit. c) lub pkt 2.2.2 lit. d);

b) następujące zwierzęta można przemieszczać z gospodarstwa bezpośrednio do uboju w celu spożycia przez ludzi:

— owce posiadające co najmniej jeden allel ARR oraz, jeśli zdecyduje tak państwo członkowskie, jagnięta i kozłeta w wieku poniżej trzech miesięcy w dniu uboju;

— albo wszystkie zwierzęta, jeśli państwo członkowskie zdecydowało o zastosowaniu odstępstwa od wariantu 2 określonego w pkt 2.2.2 lit. c) ppkt (iii) lub od wariantu 3 określonego w pkt 2.2.2 lit. d);

c) jeżeli zdecyduje tak państwo członkowskie, jagnięta i kozłeta mogą być przemieszczane do jednego z pozostałych gospodarstw leżącego na terytorium tego państwa wyłącznie do celów tuczu przed ubojem, o ile są spełnione następujące warunki:

— w gospodarstwie przeznaczenia nie przebywają owce ani kozy inne niż tuczone przed ubojem;

⁽¹⁾ Dz.U. L 368 z 23.12.2006, s. 15.

▼ **M50**

— po zakończeniu okresu tuczenia jagnięta i kozłeta pochodzące z gospodarstw objętych środkami zwalczania transportuje się bezpośrednio do rzeźni znajdującej się na terytorium tego samego państwa członkowskiego w celu dokonania ich uboju nie później niż w dniu, w którym osiągną wiek dwunastu miesięcy;

- 4.5. przemieszczanie z gospodarstwa produktów przeznaczonych do rozrodu podlega następującym warunkom: państwo członkowskie dopilnowuje, by nasienie, zarodki i komórki jajowe nie zostały wysłane poza dane gospodarstwo;
- 4.6. w okresie jagnienia i kocenia należy uniemożliwić wspólny wypas wszelkich owiec i kóz w gospodarstwie z owcami i kozami z innych gospodarstw.

Poza okresem jagnienia i kocenia wszystkie owce i kozy w gospodarstwie podlegają ograniczeniom w odniesieniu do wspólnego wypasu określanych przez państwo członkowskie w oparciu o umotywowaną analizę wszystkich czynników epidemiologicznych;

- 4.7. ograniczenia określone w pkt 2.2.2 lit. a) oraz pkt 4.1 do 4.6 stosuje się nadal, przez okres dwóch lat od wykrycia ostatniego przypadku TSE innego niż trzęsawka typowa, do gospodarstw, w których realizuje się wariant 3 określony w pkt 2.2.2 lit. d). Jeśli w trakcie wspomnianego dwuletniego okresu potwierdzono przypadek trzęsawki atypowej, gospodarstwo obejmuje się również środkami, o których mowa w pkt 2.2.3.

W gospodarstwach, do których zastosowano odstępstwo od wariantu 2 przewidziane w pkt 2.2.2 lit. c) ppkt (iii), stosuje się ograniczenia określone w pkt 2.2.2 lit. a) oraz w pkt 4.1 do 4.6 do chwili całkowitego zniszczenia zwierząt wyznaczonych do uśmiercenia zgodnie z pkt 2.2.2 lit. c) lub do chwili uboju tych zwierząt w celu spożycia przez ludzi, po czym zastosowanie mają ograniczenia określone w pkt 3.

ROZDZIAŁ C

Minimalne wymogi dotyczące programu hodowli owiec odpornych na tse zgodnie z art. 6 A*CZEŚĆ 1**Wymagania ogólne*

1. Program hodowlany koncentruje się na stadach o wysokiej wartości genetycznej, jak zdefiniowano w pkt 3 załącznika I do decyzji Komisji 2002/1003/WE.

Państwo członkowskie, w którym wprowadzono już program hodowlany, może jednak zdecydować o zezwoleniu na pobieranie próbek i typowanie genetyczne w stadach nieuczestniczących w programie hodowlanym, ale wyłącznie u tryków hodowlanych.

2. Tworzy się bazę danych, zawierającą co najmniej następujące informacje:
  - a) tożsamość, rasa i liczba zwierząt we wszystkich stadach uczestniczących w programie hodowlanym;
  - b) identyfikacja poszczególnych zwierząt, od których pobiera się próbki w ramach programu hodowlanego, w tym tryków hodowlanych, od których pobiera się próbki w stadach nieuczestniczących w programie hodowlanym;
  - c) wyniki wszelkich badań w zakresie typowania genetycznego.
3. Ustanawia się system jednolitej certyfikacji, w którym genotyp każdego zwierzęcia, od którego pobiera się próbki w ramach programu hodowlanego, w tym tryków hodowlanych, od których pobiera się próbki w stadach nieuczestniczących w programie hodowlanym, jest poświadczany przez odniesienie do swojego indywidualnego numeru identyfikacyjnego.

▼ **M50**

4. Ustanawia się system identyfikacji zwierząt i próbek, badania próbek i przekazywania wyników, zmniejszający do minimum możliwość powstania błędu ludzkiego. Skuteczność tego systemu podlega regularnej kontroli losowej.
5. Typowanie genetyczne krwi lub innych tkanek zebranych do celów programu hodowlanego, w tym krwi lub innych tkanek pobranych od tryków hodowlanych, od których pobiera się próbki w stadach nieuczestniczących w programie hodowlanym, jest prowadzone w laboratoriach zatwierdzonych w ramach tego programu.
6. Właściwy organ danego państwa członkowskiego może wspomagać stowarzyszenia hodowców w zakładaniu banków genetycznych gromadzących nasienie, komórki jajowe i zarodki reprezentujące genotypy białka prionowego, co do których zachodzi prawdopodobieństwo, że staną się rzadkie w następstwie programu hodowlanego.
7. Programy hodowlane opracowuje się dla każdej z ras, z uwzględnieniem:
  - a) częstotliwości występowania różnych alleli w ramach danej rasy;
  - b) rzadkości danej rasy;
  - c) unikania chowu wsobnego lub dryfu genetycznego.

CZĘŚĆ 2***Zasady szczególne dla stad uczestniczących w programie***

1. Celem programu hodowlanego powinno być zwiększenie częstotliwości występowania allelu ARR w obrębie danego stada, przy jednoczesnym zmniejszeniu przewagi alleli warunkujących, jak wykazano, podatność na TSE.
2. Minimalne wymogi dotyczące stad uczestniczących w programie:
  - a) wszystkie zwierzęta w stadzie przeznaczone do typowania genetycznego identyfikuje się przy wykorzystaniu bezpiecznych środków;
  - b) wszystkie tryki przeznaczone do hodowli w ramach danego stada podlegają typowaniu genetycznemu przed ich wykorzystaniem do hodowli;
  - c) samiec posiadający allel VRQ podlega ubojowi lub kastracji w ciągu sześciu miesięcy po określeniu jego genotypu; zwierzęta takie nie mogą opuszczać gospodarstwa, chyba że w celu uboju;
  - d) samice, o których wiadomo, że posiadają allel VRQ, nie mogą opuszczać gospodarstwa, chyba że w celu uboju;
  - e) do hodowli w obrębie stada nie wolno używać samców, w tym dawców nasienia przeznaczonego do sztucznej inseminacji, niebędących zwierzętami certyfikowanymi w ramach programu hodowlanego.
3. Państwa członkowskie mogą zdecydować o przyznaniu odstępstwa od wymogów określonych w pkt 2 lit. c) i d) dla celów ochrony ras i cech produkcyjnych.
4. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich odstępstwach przyznanych na podstawie pkt 3, a także o zastosowanych w tej mierze kryteriach.

CZĘŚĆ 3***Szczególne przepisy dotyczące tryków hodowlanych, od których pobiera się próbki w stadach nieuczestniczących w programie hodowlanym***

1. Tryki, od których mają być pobierane próbki, są oznaczane indywidualnie przy wykorzystaniu bezpiecznych środków.
2. Tryk, u którego stwierdzono allel VRQ, nie może opuszczać gospodarstwa, chyba że w celu uboju.

▼ **M50****CZEŚĆ 4****Ramowy system uznawania statusu stad owiec jako odpornych na TSE**

1. Ramowy system uznawania statusu stad owiec jako odpornych na TSE powinien pozwalać na uznanie statusu „odporne na TSE” w odniesieniu do stad owiec, które w wyniku uczestnictwa w programie hodowlanym przewidzianym w art. 6a spełniają kryteria określone w tym programie.

Uznanie odporności, o którym mowa, przyznaje się na co najmniej dwóch poziomach:

- a) stadami poziomu I są stada złożone w całości z owiec o genotypie ARR/ARR;
- b) stadami poziomu II są stada, w których krycia odbywały się wyłącznie z użyciem tryków o genotypie ARR/ARR.

Państwa członkowskie mogą zdecydować o przyznaniu uznania na dalszych poziomach w celu dostosowania się do uwarunkowań krajowych.

2. Wśród owiec ze stad odpornych na TSE regularnie przeprowadza się losowe pobieranie próbek:
  - a) w gospodarstwie lub w rzeźni, w celu zweryfikowania ich genotypu;
  - b) w przypadku stad poziomu I, u zwierząt powyżej 18 miesiąca życia – w rzeźni, w celu badania na obecność TSE zgodnie z załącznikiem III.

CZEŚĆ 5**Sprawozdania przekazywane Komisji przez państwa członkowskie**

Państwa członkowskie, które wprowadzają programy hodowli selekcyjnej na rzecz odporności na TSE u swoich populacji owiec, powinny:

1. powiadomić Komisję o wymaganiach dotyczących takich programów;
2. przedłożyć Komisji roczne sprawozdanie z poczynionych postępów.

Sprawozdanie dotyczące danego roku kalendarzowego należy przedłożyć najpóźniej do dnia 31 marca roku następnego.

▼ **B**

ZAŁĄCZNIK VIII

WPROWADZANIE NA RYNEK ORAZ EKSPORT

▼ **M50**

ROZDZIAŁ A

Warunki wewnątrzunijnego handlu żywymi zwierzętami, nasieniem i zarodkami

SEKCJA A

Wymogi dotyczące owiec i kóz oraz ich nasienia i zarodków

1. Gospodarstwa o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej oraz o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej

1.1. Państwa członkowskie mogą ustanowić lub nadzorować oficjalny system uznawania gospodarstw o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej oraz o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej.

W przypadku ustanowienia lub nadzorowania takiego systemu państwa członkowskie prowadzą wykaz utrzymujących owce i kozy gospodarstw o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej oraz o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej.

1.2. Utrzymujące owce gospodarstwo o statusie poziomu I odporności na TSE, jak określono w załączniku VII rozdział C część 4 pkt 1 lit. a), i w którym nie potwierdzono żadnego przypadku trzęsawki klasycznej przez okres ostatnich siedmiu lat, może zostać uznane za gospodarstwo o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej.

Gospodarstwo utrzymujące owce, kozy lub owce i kozy może również zostać uznane za gospodarstwo o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej, o ile od przynajmniej siedmiu lat spełnia ono następujące warunki:

- a) owce i kozy są na stałe oznakowane i zachowywana jest dokumentacja, co umożliwia śledzenie ich losu do gospodarstwa urodzenia;
- b) zachowywana jest dokumentacja dotycząca przemieszczania owiec i kóz do i z gospodarstwa;
- c) wprowadzać można wyłącznie następujące owce i kozy:
  - (i) owce i kozy z gospodarstw o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej;
  - (ii) owce i kozy z gospodarstw, które spełniają warunki określone w lit. a) do i) od przynajmniej siedmiu lat lub przez przynajmniej taki sam okres, jak gospodarstwo, do którego mają być wprowadzone;
  - (iii) owce o genotypie białka prionowego ARR/ARR;
- d) gospodarstwo podlega regularnym kontrolom, których celem jest weryfikacja zgodności z przepisami określonymi w lit. a) do i) dokonywana przez urzędowego lekarza weterynarii lub lekarza weterynarii upoważnionego do tego przez właściwy organ i które przeprowadzane muszą być przynajmniej raz w roku, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r.;
- e) nie potwierdzono żadnego przypadku trzęsawki klasycznej;
- f) wszystkie owce i kozy powyżej 18 miesiąca życia poddawane ubojowi w celu spożycia przez ludzi badane są przez urzędowego lekarza weterynarii, a te, które wykazują objawy wyniszczenia, objawy neurologiczne lub które wysłano do uboju z konieczności, poddawane są badaniom laboratoryjnym na obecność trzęsawki klasycznej zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2.

▼ M50

Do dnia 31 grudnia 2013 r. wszystkie owce i kozy, o których mowa w załączniku III rozdział A część II pkt 3, które mają więcej niż 18 miesięcy i które padły lub zostały uśmiercone z powodów innych niż ubój w celu spożycia przez ludzi, poddaje się badaniom laboratoryjnym na obecność trzęsawki klasycznej zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. wszystkie owce i kozy powyżej 18 miesiąca życia, które padły lub zostały uśmiercone z powodów innych niż ubój w celu spożycia przez ludzi, poddaje się badaniom laboratoryjnym na obecność trzęsawki klasycznej zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2.

Państwa członkowskie mogą, w drodze odstępstwa od warunków określonych w lit. f) akapit drugi i trzeci, zdecydować o stosowaniu przepisów lit. f) akapit pierwszy do owiec i kóz powyżej 18 miesiąca życia nieposiadających wartości handlowej, które na koniec swego życia produkcyjnego zostały poddane eliminacji zamiast zostać poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi.

Oprócz warunków określonych w lit. a) do f) od dnia 1 stycznia 2014 r. powinny być spełniane następujące warunki:

▼ M51

g) wprowadzać można wyłącznie zarodki/komórki jajowe następujących owiec i kóz:

(i) zarodki/komórki jajowe od dawców zwierzęcych, którzy są od urodzenia utrzymywani w państwie członkowskim o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub w gospodarstwie o znikomym lub kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub którzy spełniają następujące wymagania:

- są na stałe oznakowani w celu umożliwienia śledzenia ich losu do gospodarstwa urodzenia,
- są od urodzenia utrzymywani w gospodarstwach, w których w trakcie ich pobytu nie stwierdzono przypadków trzęsawki klasycznej,
- nie wykazują klinicznych objawów trzęsawki klasycznej w czasie pobierania zarodków/komórek jajowych;

(ii) zarodki/komórki jajowe owiec posiadające co najmniej jeden allel ARR;

▼ M50

h) wprowadzać można wyłącznie nasienie następujących owiec i kóz:

(i) nasienie od dawców zwierzęcych utrzymywanych od urodzenia w państwie członkowskim o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub w gospodarstwie o znikomym ryzyku lub kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej, lub którzy spełniają następujące wymagania:

- są na stałe oznakowani w celu umożliwienia śledzenia ich losu do gospodarstwa urodzenia;
- nie wykazują klinicznych objawów trzęsawki w czasie pobierania nasienia;

(ii) nasienie owiec od tryka o genotypie białka prionowego ARR/ARR;

i) owce i kozy w gospodarstwie nie mają bezpośredniego lub pośredniego kontaktu, włącznie z wspólnym wypasem, z owcami i kozami z gospodarstw o niższym statusie.

1.3. Gospodarstwo utrzymujące owce lub kozy może również zostać uznane za gospodarstwo o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej, o ile od przynajmniej trzech lat spełnia ono następujące warunki:

a) owce i kozy są na stałe oznakowane i zachowywana jest dokumentacja, co umożliwia śledzenie ich losu do gospodarstwa urodzenia;

▼ **M50**

- b) zachowywana jest dokumentacja dotycząca przemieszczania owiec i kóz do i z gospodarstwa;
- c) wprowadzać można wyłącznie następujące owce i kozy:
- (i) owce i kozy z gospodarstw o znikomym lub kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej;
  - (ii) owce i kozy z gospodarstw, które spełniają warunki określone w lit. a) do i) od przynajmniej trzech lat lub przez przynajmniej taki sam okres, jak gospodarstwo, do którego mają być wprowadzone;
  - (iii) owce o genotypie białka prionowego ARR/ARR;
- d) gospodarstwo podlega regularnym kontrolom, których celem jest weryfikacja zgodności z przepisami określonymi w lit. a) do i) dokonywana przez urzędowego lekarza weterynarii lub lekarza weterynarii upoważnionego do tego przez właściwy organ i które przeprowadzane muszą być przynajmniej raz w roku, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r.
- e) nie potwierdzono żadnego przypadku trzęsawki klasycznej;
- f) wszystkie owce i kozy powyżej 18 miesiąca życia poddawane ubojowi w celu spożycia przez ludzi badane są przez urzędowego lekarza weterynarii, a te, które wykazują objawy wyniszczenia, objawy neurologiczne lub które wysłano do uboju z konieczności, poddawane są badaniom laboratoryjnym na obecność trzęsawki klasycznej zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2.

Do dnia 31 grudnia 2013 r. wszystkie owce i kozy, o których mowa w załączniku III rozdział A część II pkt 3, które mają więcej niż 18 miesięcy i które padły lub zostały uśmiercone z powodów innych niż ubój w celu spożycia przez ludzi, poddaje się badaniom laboratoryjnym na obecność trzęsawki klasycznej zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. wszystkie owce i kozy powyżej 18 miesiąca życia, które padły lub zostały uśmiercone z powodów innych niż ubój w celu spożycia przez ludzi, poddaje się badaniom laboratoryjnym na obecność trzęsawki klasycznej zgodnie z metodami i protokołami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C część 3 pkt 3.2.

Państwa członkowskie mogą, w drodze odstępstwa od warunków określonych w lit. f) akapit drugi i trzeci, zdecydować o stosowaniu przepisów lit. f) akapit pierwszy do owiec i kóz powyżej 18 miesiąca życia nieposiadających wartości handlowej, które na koniec swego życia produkcyjnego zostały poddane eliminacji zamiast zostać poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi.

Oprócz warunków określonych w lit. a) do f) od dnia 1 stycznia 2014 r. powinny być spełniane następujące warunki:

▼ **M51**

- g) wprowadzać można wyłącznie zarodki/komórki jajowe następujących owiec i kóz:
- (i) zarodki/komórki jajowe od dawców zwierzęcych, którzy są od urodzenia utrzymywani w państwie członkowskim o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub w gospodarstwie o znikomym lub kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub którzy spełniają następujące wymagania:
    - są na stałe oznakowani w celu umożliwienia śledzenia ich losu do gospodarstwa urodzenia,
    - są od urodzenia utrzymywani w gospodarstwach, w których w trakcie ich pobytu nie stwierdzono przypadków trzęsawki klasycznej,

▼ **M51**

- nie wykazują klinicznych objawów trzęsawki klasycznej w czasie pobierania zarodków/komórek jajowych;
- (ii) zarodki/komórki jajowe owiec posiadające co najmniej jeden allel ARR;

▼ **M50**

- h) wprowadzać można wyłącznie nasienie następujących owiec i kóz:
- (i) nasienie od dawców zwierzęcych, którzy są od urodzenia utrzymywani w państwie członkowskim o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub w gospodarstwie o znikomym lub o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub którzy spełniają następujące wymagania:
    - są na stałe oznakowani w celu umożliwienia śledzenia ich losu do gospodarstwa urodzenia;
    - nie wykazują klinicznych objawów trzęsawki w czasie pobierania nasienia;
  - (ii) nasienie owiec od tryka o genotypie białka prionowego ARR/ARR;
- i) owce i kozy w gospodarstwie nie mają bezpośredniego lub pośredniego kontaktu, włącznie z wspólnym wypasem, z owcami i kozami z gospodarstw o niższym statusie.

- 1.4. Jeśli przypadek trzęsawki klasycznej potwierdzono w gospodarstwie o znikomym lub o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub w gospodarstwie, w którego przypadku w wyniku dochodzenia, o którym mowa w załączniku VII rozdział B część 1, stwierdzono istnienie powiązania epidemiologicznego z gospodarstwem o znikomym lub o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej, gospodarstwo o znikomym lub o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej wykreśla się natychmiast z wykazu, o którym mowa w pkt 1.1.

Państwo członkowskie powiadamia natychmiast pozostałe państwa członkowskie, które dokonały przywozu owiec i kóz pochodzących z tego gospodarstwa lub nasienia, lub zarodków pobranych od owiec i kóz utrzymywanych w tym gospodarstwie w ciągu ostatnich siedmiu lat w przypadku gospodarstwa o znikomym ryzyku oraz w ciągu ostatnich trzech lat w przypadku gospodarstwa o kontrolowanym ryzyku.

2. Państwa członkowskie lub strefy państw członkowskich o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej

- 2.1. Jeżeli państwo członkowskie uzna, że na jego terytorium lub w części jego terytorium istnieje znikome ryzyko występowania trzęsawki klasycznej, przedkłada ono Komisji odpowiednią dokumentację potwierdzającą, określając w szczególności, że:

- a) przeprowadzono ocenę ryzyka, która wykazała, że w celu zarządzania wszelkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka stosuje się obecnie odpowiednie środki i że stosowano je przez odpowiedni okres czasu. W tej ocenie ryzyka określa się wszystkie potencjalne czynniki występowania trzęsawki klasycznej i ich perspektywę historyczną, w szczególności:
- (i) przywóz lub wprowadzanie owiec i kóz lub ich nasienia oraz zarodków potencjalnie zakażonych trzęsawką klasyczną;
  - (ii) rozmiar wiedzy o strukturze populacji oraz praktykę gospodarską dotyczącą owiec i kóz;
  - (iii) praktyki dotyczące karmienia, w tym spożycie mączki mięsno-kostnej lub skwarków uzyskanych z przeżuwaczy;
  - (iv) przywóz mleka oraz produktów mlecznych pochodzących od owiec i kóz, przeznaczonych do stosowania w karmieniu owiec i kóz;

▼ M50

- b) owce i kozy z objawami klinicznymi charakterystycznymi dla trzęsawki klasycznej są poddawane badaniu od przynajmniej siedmiu lat;
  - c) od przynajmniej siedmiu lat poddaje się rocznie badaniu taką liczbę owiec i kóz powyżej 18 miesiąca życia należących do zwierząt poddanych ubojowi, eliminacji lub znalezionych martwymi w gospodarstwie, która jest wystarczająca, by osiągnąć 95-procentowy poziom pewności wykrycia trzęsawki klasycznej, jeśli dotyczący tej choroby współczynnik chorobowości w tej populacji jest wyższy niż 0,1 %, a w rzeczonym okresie nie zgłoszono żadnego przypadku trzęsawki klasycznej;
  - d) od przynajmniej siedmiu lat w całym państwie członkowskim jest wprowadzony i skutecznie egzekwowany zakaz karmienia owiec i kóz mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwalcy;
  - e) owce i kozy oraz ich nasienie i zarodki wprowadzane są z pozostałych państw członkowskich zgodnie z pkt 4.1 lit. b) lub pkt 4.2;
  - f) owce i kozy oraz ich nasienie i zarodki wprowadzane są z państw trzecich zgodnie z załącznikiem IX rozdział E lub H.
- 2.2. Status znikomego ryzyka występowania trzęsawki klasycznej może zostać zatwierdzony w stosunku do państwa członkowskiego lub strefy państwa członkowskiego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

Państwo członkowskie powinno powiadomić Komisję o każdej zmianie w informacjach przekazanych zgodnie z pkt 2.1, odnoszących się do choroby.

Status znikomego ryzyka występowania trzęsawki klasycznej zatwierdzony zgodnie z pkt 2.2 może w świetle takiego powiadomienia zostać wycofany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

▼ M51

- 2.3. Państwa członkowskie lub strefy państw członkowskich o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej:

— Austria.

▼ M50

3. Krajowy program kontroli trzęsawki klasycznej:

- 3.1. państwo członkowskie, które posiada krajowy program kontroli trzęsawki klasycznej obejmujący całe jego terytorium:
- a) może przedstawić Komisji swój krajowy program kontroli, w którym w szczególności określono:
    - dystrybucję trzęsawki klasycznej w państwie członkowskim;
    - uzasadnienie krajowego programu kontroli, z uwzględnieniem znaczenia choroby oraz stosunku kosztów do korzyści;
    - kategorie statusu zdefiniowane dla gospodarstw oraz normy, jakie muszą zostać spełnione w ramach każdej kategorii;
    - procedury badawcze, jakie należy stosować;
    - procedury monitorowania krajowego programu kontroli;
    - działania, które należy podjąć w przypadku utraty statusu przez gospodarstwo niezależnie od jej przyczyny;
    - środki, które należy wprowadzić w razie pozytywnego wyniku kontroli przeprowadzanych zgodnie z krajowym programem kontroli;
  - b) program, o którym mowa w lit. a), może, jeżeli spełnia kryteria ustanowione we wspomnianej literze, zostać zatwierdzony zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2; zmiany lub uzupełnienia do programów przedłożonych przez państwa członkowskie mogą zostać zatwierdzone zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 2;

▼ **M51**

3.2. zatwierdza się niniejszym krajowe programy kontroli trzęsawki klasycznej w następujących państwach członkowskich:

- Dania,
- Finlandia,
- Szwecja.

▼ **M50**

4. Wewnętrzny handel owcami i kozami oraz ich nasieniem i zarodkami

Zastosowanie mają następujące warunki:

4.1. owce i kozy:

a) owce i kozy hodowlane przeznaczone do państwa członkowskiego innego niż państwa o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub państwa posiadające zatwierdzony krajowy program kontroli powinny:

- (i) pochodzić z gospodarstwa lub gospodarstw o znikomym ryzyku lub kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej; owce i kozy hodowlane pochodzące z gospodarstwa lub gospodarstw, które spełniają warunki określone w pkt 1.3 lit. a) do f) od przynajmniej trzech lat mogą być jednak przedmiotem handlu wewnętrznego do dnia 31 grudnia 2014 r.; lub
- (ii) pochodzić z państwa członkowskiego lub strefy państwa członkowskiego o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej; lub
- (iii) w przypadku owiec, posiadać genotyp białka prionowego ARR/ARR, pod warunkiem że nie pochodzą z gospodarstwa poddanego ograniczeniom określonym w załączniku VII rozdział B pkt 3 i 4;

b) owce i kozy przeznaczone do wszystkich celów oprócz natychmiastowego uboju, przeznaczone do państwa członkowskiego o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub posiadającego zatwierdzony krajowy program kontroli powinny:

- (i) pochodzić z gospodarstwa lub gospodarstw o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej; owce i kozy pochodzące z gospodarstwa lub gospodarstw, które spełniają warunki określone w pkt 1.2 lit. a) do i) od przynajmniej siedmiu lat mogą być jednak przedmiotem handlu wewnętrznego do dnia 31 grudnia 2014 r.; lub
- (ii) pochodzić z państwa członkowskiego lub strefy państwa członkowskiego o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej; lub
- (iii) w przypadku owiec, posiadać genotyp białka prionowego ARR/ARR, pod warunkiem że nie pochodzą z gospodarstwa poddanego ograniczeniom określonym w załączniku VII rozdział B pkt 3 i 4;

4.2. nasienie i zarodki owiec i kóz powinny:

- a) być pobierane od zwierząt, które nieprzerwanie od urodzenia były utrzymywane w gospodarstwie lub gospodarstwach o znikomym ryzyku lub o kontrolowanym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej; lub
- b) być pobierane od zwierząt, które nieprzerwanie przez okres trzech lat poprzedzający pobranie były utrzymywane w gospodarstwie lub gospodarstwach, które od trzech lat spełniają wszystkie wymogi określone w części 1 pkt 1.3 lit. a) do f); lub

▼ M50

- c) być pobierane od zwierząt, które nieprzerwanie od urodzenia były utrzymywane w państwie lub strefie o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej; lub
- d) w przypadku nasienia owiec, być pobierane od samców o genotypie białka prionowego ARR/ARR; lub

▼ M51

- e) w przypadku zarodków owiec, posiadać co najmniej jeden allel ARR.

▼ M50*SEKCJA B**Wymogi dotyczące bydła*

Zjednoczone Królestwo dopilnowuje, aby bydło urodzone lub chowane na jego terytorium przed dniem 1 sierpnia 1996 r. nie było wysyłane z jego terytorium do pozostałych państw członkowskich lub państw trzecich.

▼ B

ROZDZIAŁ B

Wymogi odnoszące się do potomstwa zwierząt podejrzanych lub chorych na TSE, o których mowa w art. 15 ust. 2.

Należy zabronić wprowadzania na rynek ostatniego potomstwa urodzonego przez samice bydła zakażonego TSE lub przez owce czy kozy chore na BSE w ciągu poprzedzającego okresu dwuletniego lub w ciągu okresu, który nastąpił po wystąpieniu pierwszego objawu klinicznego choroby.

▼ M31

ROZDZIAŁ C

Wymogi odnoszące się do wewnątrzspółnotowego handlu niektórymi produktami pochodzenia zwierzęcego*SEKCJA A**Produkty*

Niżej wymienione produkty pochodzenia zwierzęcego zwolnione są z zakazu, o którym mowa w art. 16 ust. 3, pod warunkiem że pochodzą one od bydła, owiec i kóz spełniających wymogi podane w sekcji B:

- mięso świeże,
- mięso mielone,
- preparaty mięsne,
- produkty mięsne.

*SEKCJA B**Wymogi*

Produkty określone w sekcji A muszą spełnić następujące wymogi:

- a) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego nie były skarmiane mączką mięsno-kostną ani skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy oraz zostały poddane badaniu przedśmiertnemu i pośmiertnemu;
- b) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego nie zostały ubite, po uprzednim ogłuszeniu, poprzez wstrzyknięcie gazu do jamy czaszki ani zabite z zastosowaniem tej samej metody ani ubite poprzez uszkodzenie, po uprzednim ogłuszeniu, tkanki ośrodkowego układu nerwowego za pomocą wydłużonego narzędzia w kształcie pręta, wprowadzonego do jamy czaszki;
- c) produkty pochodzenia zwierzęcego, pochodzące od bydła, owiec i kóz, nie zostały uzyskane z:
  - i) określonego materiału niebezpiecznego określonego w załączniku V;
  - ii) tkanek układu nerwowego i limfatycznego odsłoniętych podczas odkostniania; oraz

▼ **M31**

- iii) mechanicznie odzyskiwanego mięsa otrzymanego z kości bydła, owiec i kóz.

▼ **B**

ROZDZIAŁ D

Wymogi mające zastosowanie do wywozu

Żywe bydło oraz produkty pochodzenia zwierzęcego uzyskane od niego powinny podlegać w odniesieniu do wywozu do państw trzecich przepisom ustalonym w niniejszym rozporządzeniu i dotyczącym handlu wewnątrz Wspólnoty.

▼ B*ZAŁĄCZNIK IX***WVÓZ NA TEREN WSPÓLNOTY ŻYWYCH ZWIERZĄT, ZARODKÓW,
KOMÓREK JAJOWYCH ORAZ PRODUKTÓW POCHODZENIA
ZWIERZĘCEGO****▼ M31**

ROZDZIAŁ B

Przywóz bydła*SEKCJA A****Przywóz z państwa lub regionu o znikomym ryzyku występowania BSE***

Przywóz bydła z państwa lub regionu o znikomym ryzyku występowania BSE odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt, potwierdzającego, że:

- a) zwierzęta urodziły się i były przez cały czas hodowane w państwie lub regionie sklasyfikowanym zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 999/2001 jako państwo lub region o znikomym ryzyku występowania BSE;
- b) zostały zidentyfikowane przez stały system identyfikacji pozwalający na ustalenie ich pochodzenia od danej matki lub stada oraz nie są bydłem narażonym, jak określa rozdział C, część I, pkt 4 lit. b) akapit iv) załącznika II; oraz
- c) jeśli w danym państwie wystąpiły rodzime przypadki BSE, zwierzęta te urodziły się po terminie skutecznego wprowadzenia w życie zakazu skarmiania przeżuwaczy mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy lub po narodzinach ostatniego rodzimego przypadku BSE, jeśli urodził się po wprowadzeniu tego zakazu.

*SEKCJA B****Przywóz z państwa lub regionu o kontrolowanym ryzyku występowania BSE***

Przywóz bydła z państwa lub regionu o kontrolowanym ryzyku występowania BSE odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt, potwierdzającego, że:

- a) dane państwo lub region sklasyfikowane jest zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 999/2001 jako państwo lub region o kontrolowanym ryzyku występowania BSE;
- b) zwierzęta zostały zidentyfikowane przez stały system identyfikacji pozwalający na ustalenie ich pochodzenia od danej matki lub stada oraz nie są bydłem narażonym, o którym mowa w rozdziale C, część II, pkt 4 lit. b) akapit iv) załącznika II;
- c) zwierzęta urodziły się po terminie skutecznego wprowadzenia w życie zakazu skarmiania przeżuwaczy mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy lub po narodzinach ostatniego rodzimego przypadku BSE, jeśli urodził się po wprowadzeniu tego zakazu.

*SEKCJA C****Przywóz z państwa lub regionu o nieokreślonym ryzyku występowania BSE***

Przywóz bydła z państwa lub regionu o nieokreślonym ryzyku występowania BSE odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt, potwierdzającego, że:

- a) dane państwo lub region nie zostało sklasyfikowane zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 999/2001 lub zostało sklasyfikowane jako państwo lub region o nieokreślonym ryzyku występowania BSE;
- b) zwierzęta zostały zidentyfikowane przez stały system identyfikacji pozwalający na ustalenie ich pochodzenia od danej matki lub stada oraz nie są bydłem narażonym, jak określa rozdział C, część II, pkt 4 lit. b) akapit iv) załącznika II;

▼ **M31**

- c) zwierzęta urodziły się co najmniej dwa lata po terminie skutecznego wprowadzenia w życie zakazu skarmiania przeżuwaczy mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy lub po narodzinach ostatniego rodzimego przypadku BSE, jeśli urodził się po wprowadzeniu tego zakazu.

ROZDZIAŁ C

Przywóz produktów pochodzenia bydłęcego, owczego lub koziego▼ **M50**

SEKCJA A

Produkty

Następujące produkty pochodzenia bydłęcego, owczego lub koziego, określone w pkt 1.10, 1.13, 1.15, 7.1, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8 i 7.9 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady, podlegają wymogom ustanowionym w sekcjach B, C lub D niniejszego rozdziału, w zależności od kategorii ryzyka występowania BSE, do której zaklasyfikowane jest dane państwo pochodzenia:

- mięso świeże,
- mięso mielone,
- przetwory mięsne,
- produkty mięsne,
- wytopiony tłuszcz zwierzęcy,
- skwarki,
- żelatyna i kolagen inne niż uzyskane ze skóry,
- przetworzone jelita.

▼ **M31**

SEKCJA B

Przywóz z państwa lub regionu o znikomym ryzyku BSE

Przywóz produktów pochodzenia bydłęcego, owczego lub koziego, o których mowa w sekcji A, z państwa lub regionu o znikomym ryzyku występowania BSE odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt, potwierdzającego, że:

- a) dane państwo lub region sklasyfikowane jest zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 999/2001 jako państwo lub region o znikomym ryzyku występowania BSE;
- b) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego, nie były skarmiane mączką mięsno-kostną ani skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy oraz zostały poddane badaniu przedśmiertnemu i pośmiertnemu;
- c) jeśli w tym państwie lub regionie wystąpiły rodzime przypadki BSE:
  - (i) zwierzęta urodziły się po terminie skutecznego wprowadzenia zakazu karmienia przeżuwaczy mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy; lub
  - (ii) produkty pochodzenia bydłęcego, owczego i koziego nie zawierają ani nie zostały uzyskane z określonego materiału niebezpiecznego, o którym mowa w załączniku V do rozporządzenia (WE) nr 999/2001, ani z odzyskanego w sposób mechaniczny mięsa uzyskanego z kości bydła, owiec lub kóz.

SEKCJA C

Przywóz z państwa lub regionu o kontrolowanym ryzyku BSE

1. Przywóz produktów pochodzenia bydłęcego, owczego lub koziego, o których mowa w sekcji A, z państwa lub regionu o kontrolowanym ryzyku występowania BSE odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt, potwierdzającego, że:

- a) dane państwo lub region sklasyfikowane jest zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 999/2001 jako państwo lub region o kontrolowanym ryzyku występowania BSE;

▼ M31

- b) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego, zostały poddane badaniu przedśmiertnemu i pośmiertnemu;
  - c) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego przeznaczone na wywóz, nie zostały ubite, po uprzednim ogłuszeniu, poprzez wstrzyknięcie gazu do jamy czaszki ani zabite z zastosowaniem tej samej metody, ani ubite, po ogłuszeniu, poprzez uszkodzenie tkanki ośrodkowego układu nerwowego za pomocą wydłużonego narzędzia w kształcie pręta, wprowadzonego do jamy czaszki;
  - d) produkty pochodzenia bydlęcego, owczego i koziego nie zawierają ani nie zostały uzyskane z określonego materiału niebezpiecznego, o którym mowa w załączniku V do rozporządzenia (WE) nr 999/2001, ani z odzyskanego w sposób mechaniczny mięsa uzyskanego z kości bydła, owiec lub kóz;
2. W drodze odstępstwa od pkt 1 lit. d), przywożone mogą być tusze, półtusze i półtusze, podzielone na nie więcej niż trzy części hurtowe, oraz ćwierćtusze niezawierające żadnego określonego materiału niebezpiecznego innego niż kręgosłup łącznie ze zwojami korzonków grzbietowych.
  3. Jeśli usunięcie kręgosłupa nie jest wymagane, tusze i hurtowe części tusz bydlęcych zawierające kręgosłup oznakowuje się niebieskim paskiem na etykiecie, o której mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1760/2000.
  4. W przypadku przywozu na dokumencie handlowym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 136/2004, umieszcza się szczegółowe informacje dotyczące liczby tusz wołowych lub ich części hurtowych, z których wymagane jest usunięcie kręgosłupa i liczby tych, z których nie jest wymagane usunięcie kręgosłupa.

▼ M33

5. W przypadku jelit pochodzących pierwotnie z państwa lub regionu o znikomym ryzyku występowania BSE, przywóz przetworzonych jelit odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt potwierdzającego, że:
  - a) dane państwo lub region sklasyfikowane jest zgodnie z art. 5 ust. 2 jako państwo lub region o kontrolowanym ryzyku występowania BSE;
  - b) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego, urodziły się, były w sposób ciągły chowane i poddane ubojowi w państwie lub regionie o znikomym ryzyku występowania BSE oraz zostały poddane badaniu przedubojowemu i poubojowemu;
  - c) jeśli jelita pochodzą z państwa lub regionu, w których wystąpiły rodzime przypadki BSE:
    - (i) zwierzęta urodziły się po terminie wejścia w życie zakazu karmienia przeżuwaczy mączką mięsno-kostną i skwarkami uzyskanymi od przeżuwaczy; lub
    - (ii) produkty pochodzenia bydlęcego, owczego i koziego nie zawierają określonego materiału niebezpiecznego, o którym mowa w załączniku V, ani nie zostały z niego uzyskane.

▼ M31*SEKCJA D****Przywóz z państwa lub regionu o nieokreślonym ryzyku występowania BSE***

1. Przywóz produktów pochodzenia bydlęcego, owczego lub koziego, o których mowa w sekcji A, z państwa lub regionu o nieokreślonym ryzyku występowania BSE odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt, potwierdzającego, że:
  - a) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego nie były skarmiane mączką mięsno-kostną ani skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy oraz zostały poddane badaniu przedśmiertnemu i pośmiertnemu;

▼ **M31**

- b) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego, nie zostały ubite, po ogłuszeniu, poprzez wstrzyknięcie gazu do jamy czaszki ani zabite z zastosowaniem tej samej metody ani ubite poprzez uszkodzenie, po ogłuszeniu, tkanki ośrodkowego układu nerwowego za pomocą wydłużonego narzędzia w kształcie pręta wprowadzonego do jamy czaszki;
  - c) produkty pochodzenia bydłowego, owczego i koziego nie zostały uzyskane z:
    - (i) określonego materiału niebezpiecznego określonego w załączniku V;
    - (ii) tkanek układu nerwowego i limfatycznego odsłoniętych podczas odkostniania;
    - (iii) odzyskanego w sposób mechaniczny mięsa uzyskanego z kości bydła, owiec i kóz.
2. W drodze odstępstwa od pkt 1 lit. c), przywożone mogą być tusze, półtusze i półtusze podzielone na nie więcej niż trzy części hurtowe oraz ćwierćtusze niezawierające żadnego określonego materiału niebezpiecznego innego niż kręgosłup łącznie ze zwojami korzonków grzbietowych.
3. Jeśli usunięcie kręgosłupa nie jest wymagane, tusze i hurtowe części tusz bydłych zawierające kręgosłup oznakowuje się wyraźnie widocznym niebieskim paskiem na etykiecie, o której mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1760/2000.
4. W przypadku przywozu na dokumencie handlowym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 136/2004, umieszcza się szczegółowe informacje dotyczące liczby tusz wołowych lub ich części hurtowych, z których wymagane jest usunięcie kręgosłupa i z których nie jest wymagane usunięcie kręgosłupa.

▼ **M33**

5. W przypadku jelit pochodzących pierwotnie z państwa lub regionu o znikomym ryzyku występowania BSE, przywóz przetworzonych jelit odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt potwierdzającego, że:
- a) dane państwo lub region sklasyfikowane jest zgodnie z art. 5 ust. 2 jako państwo lub region o nieokreślonym ryzyku występowania BSE;
  - b) bydło, owce lub kozy, z których uzyskano produkty pochodzenia zwierzęcego, urodziły się, były w sposób ciągły chowane i poddane ubojowi w państwie lub regionie o znikomym ryzyku występowania BSE oraz zostały poddane badaniu przedubojowemu i poubojowemu;
  - c) jeśli jelita pochodzą z państwa lub regionu, w których wystąpiły rodzime przypadki BSE:
    - (i) zwierzęta urodziły się po terminie wejścia w życie zakazu karmienia przeżuwaczy mączką mięsno-kostną i skwarkami uzyskanymi od przeżuwaczy; lub
    - (ii) produkty pochodzenia bydłowego, owczego i koziego nie zawierają określonego materiału niebezpiecznego, o którym mowa w załączniku V, ani nie zostały z niego uzyskane.

▼ **M50**

ROZDZIAŁ D

Przywóz produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych pochodzenia bydłowego, owczego i koziego*SEKCJA A****Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego***

Niniejszy rozdział stosuje się do następujących produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, zdefiniowanych w art. 3 pkt 1) i 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009, o ile produkty te są pochodzenia bydłowego, owczego lub koziego:

- a) wytopionych tłuszczów uzyskanych z surowca kategorii 2, przeznaczonych do użytku jako nawozy organiczne lub polepszacze gleby, zdefiniowane w art. 3 pkt 22) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, lub do ich materiałów wyjściowych bądź produktów pośrednich;
- b) kości i produktów kostnych uzyskanych z surowca kategorii 2;
- c) wytopionych tłuszczów z surowca kategorii 3, przeznaczonych do użytku jako nawozy organiczne, polepszacze gleby lub pasza, zdefiniowane w art. 3 pkt 22) i 25) rozporządzenia (WE) nr 1069/2009, lub do ich materiałów wyjściowych bądź produktów pośrednich;

▼ M50

- d) karmy dla zwierząt domowych, w tym gryzaków dla psów;
- e) produktów z krwi;
- f) przetworzonego białka zwierzęcego;
- g) kości i produktów kostnych uzyskanych z surowca kategorii 3;
- h) żelatyny i kolagenu uzyskanych z materiałów innych niż skóry;
- i) produktów uzyskanych z surowca kategorii 3 i produktów pochodnych innych niż te, o których mowa w lit. c) do h), z wyłączeniem:
  - (i) skór surowych i przetworzonych;
  - (ii) żelatyny i kolagenu uzyskanych ze skór;
  - (iii) pochodnych tłuszczu.

*SEKCJA B**Wymogi dotyczące świadectwa zdrowia*

Przywóz produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych pochodzenia bydłowego, owczego lub koziego, o których mowa w sekcji A tego rozdziału, odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia zwierząt uzupełnionego następującym poświadczeniem:

- a) produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne nie zawierają ani nie zostały uzyskane z materiału szczególnego ryzyka, ani z mięsa mechanicznie oddzielonego uzyskanego z kości bydła, owiec lub kóz, a zwierzęta, z których uzyskano produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, z wyłączeniem zwierząt, które urodziły się, były nieprzerwanie chowane i zostały poddane ubojowi w państwie lub regionie sklasyfikowanym decyzją zgodnie z art. 5 ust. 2 jako państwo lub region o znikomym ryzyku występowania BSE, nie zostały ubite po ogłuszeniu poprzez wstrzyknięcie gazu do jamy czaszki ani zabite z zastosowaniem tej samej metody, ani ubite poprzez uszkodzenie tkanki ośrodkowego układu nerwowego za pomocą wydłużonego narzędzia w kształcie pręta wprowadzonego do jamy czaszki; lub
- b) produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego i produkty pochodne nie zawierają i nie zostały uzyskane z materiału bydłowego, owczego ani koziego innego niż materiał pochodzący od zwierząt, które urodziły się, były nieprzerwanie chowane i zostały poddane ubojowi w państwie lub regionie sklasyfikowanym decyzją zgodnie z art. 5 ust. 2 jako państwo lub region o znikomym ryzyku występowania BSE.

Oprócz wymogów określonych w lit. a) i b) przywóz produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, o których mowa w sekcji A, zawierających mleko lub produkty mleczne pochodzenia owczego lub koziego przeznaczone na paszę, odbywa się na podstawie świadectwa zdrowia uzupełnionego następującym poświadczeniem:

- c) owce i kozy, od których pochodzą te produkty, były utrzymywane nieprzerwanie od urodzenia w państwie, w którym spełniane są następujące warunki:
  - (i) przypadki trzęsawki klasycznej podlegają obowiązkowemu zgłoszeniu;
  - (ii) wprowadzono system rozpowszechniania informacji, nadzoru i monitorowania;
  - (iii) w stosunku do gospodarstw utrzymujących owce lub kozy stosuje się urzędowe ograniczenia w przypadku podejrzenia obecności TSE lub potwierdzenia obecności trzęsawki klasycznej;
  - (iv) owce i kozy zakażone trzęsawką klasyczną podlegają uśmierceniu i całkowitemu zniszczeniu;
  - (v) od przynajmniej siedmiu lat w całym państwie jest wprowadzony i skutecznie egzekwowany zakaz karmienia owiec i kóz mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy;
- d) mleko i produkty mleczne pochodzenia owczego lub koziego pochodzą z gospodarstw, w których nie wprowadzono urzędowych ograniczeń ze względu na podejrzenie obecności TSE;

▼ **M50**

- e) mleko i produkty mleczne pochodzenia owczego lub koziego pochodzą z gospodarstw, w których przez ostatnich siedem lat nie zdiagnozowano żadnego przypadku trzęsawki klasycznej lub w których, w następstwie potwierdzenia przypadku trzęsawki klasycznej:
- (i) wszystkie kozy i owce w gospodarstwie poddano uśmierceniu i zniszczeniu lub ubojowi z wyjątkiem tryków hodowlanych o genotypie ARR/ARR, maciorek hodowlanych posiadających co najmniej jeden allel ARR a nieposiadających allelu VRQ oraz innych owiec posiadających przynajmniej jeden allel ARR; lub
  - (ii) wszystkie zwierzęta, u których potwierdzono trzęsawkę klasyczną, poddano uśmierceniu i zniszczeniu, a gospodarstwo było przez okres przynajmniej dwóch lat od potwierdzenia ostatniego przypadku trzęsawki klasycznej poddane intensywnemu monitorowaniu TSE, w tym badaniom na obecność TSE z wynikiem negatywnym zgodnym z metodami laboratoryjnymi określonymi w załączniku X rozdział C pkt 3.2, w odniesieniu do wszystkich niżej wymienionych zwierząt powyżej 18 miesięcy życia oprócz owiec o genotypie ARR/ARR:
    - zwierzęta poddane ubojowi w celu spożycia przez ludzi; oraz
    - zwierzęta, które padły lub zostały uśmiercone w gospodarstwie, ale których nie uśmiercono w ramach kampanii zwalczania choroby.

ROZDZIAŁ E**Przywóz owiec i kóz**

W odniesieniu do owiec i kóz przywożonych do Unii wymaga się przedłożenia świadectwa zdrowia zwierzęcia poświadczającego, że było ono utrzymywane nieprzerwanie od urodzenia w państwie, w którym spełniane są następujące warunki:

1. przypadki trzęsawki klasycznej podlegają obowiązkowemu zgłoszeniu;
2. wprowadzono system rozpowszechniania informacji, nadzoru i monitorowania;
3. owce i kozy zakażone trzęsawką klasyczną podlegają uśmierceniu i całkowitemu zniszczeniu;
4. od przynajmniej siedmiu lat w całym państwie jest wprowadzony i skutecznie egzekwowany zakaz karmienia owiec i kóz mączką mięsno-kostną lub skwar-kami pochodzącymi od przeżuwaczy.

Oprócz warunków określonych w pkt 1 do 4 świadectwo zdrowia zwierzęcia powinno poświadczać, że:

5. następujące warunki powinny być spełnione w przypadku owiec i kóz hodowlanych przywożonych do Unii, przeznaczonych do państwa członkowskiego innego niż państwo o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub państwo posiadające zatwierdzony krajowy program kontroli, ujęte w wykazie w załączniku VIII rozdział A sekcja A pkt 3.2:
  - przywożone owce i kozy pochodzą z gospodarstwa lub gospodarstw, które spełniają warunki określone w załączniku VIII rozdział A sekcja A pkt 1.3; lub
  - są one owcami o genotypie białka prionowego ARR/ARR i pochodzą z gospodarstwa, w którym w okresie ostatnich dwóch lat nie wprowadzono żadnego urzędowego ograniczenia przemieszczania ze względu na BSE lub trzęsawkę klasyczną;
6. następujące warunki powinny być spełnione w przypadku owiec i kóz przeznaczonych do wszystkich celów oprócz natychmiastowego uboju, przywożonych do Unii i przeznaczonych do państwa członkowskiego o znikomym ryzyku występowania trzęsawki klasycznej lub posiadającego zatwierdzony krajowy program kontroli, ujętego w wykazie w załączniku VII rozdział A sekcja A pkt 3.2:
  - pochodzą one z gospodarstwa lub gospodarstw, które spełniają warunki określone w załączniku VIII rozdział A sekcja A pkt 1.2; lub
  - są one owcami o genotypie białka prionowego ARR/ARR i pochodzą z gospodarstwa, w którym w okresie poprzednich dwóch lat nie wprowadzono żadnego urzędowego ograniczenia przemieszczania ze względu na BSE lub trzęsawkę klasyczną.

▼ **M31**

ROZDZIAŁ F

Przywóz produktów pochodzenia zwierzęcego uzyskanych od hodowlanej i dzikiej zwierzyny płowej

1. W przypadku gdy mięso świeże, mięso mielone, przetwory mięsne i produkty mięsne, określone w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004, uzyskiwane z hodowlanej zwierzyny płowej, są przywożone do Wspólnoty z Kanady lub Stanów Zjednoczonych, zaświadczenia zdrowia powinny mieć dołączoną deklarację, podpisaną przez właściwe organy kraju pochodzenia produktu, sformułowaną jak następuje:

„Niniejszy produkt zawiera lub jest uzyskiwany wyłącznie z mięsa, wyłaczając podroby i rdzeń kręgowy, hodowlanej zwierzyny płowej, która została przebadana pod kątem chronicznej wyniszczającej choroby, za pomocą histopatologii, immunohistochemii lub innej metody diagnostycznej uznawanej przez właściwe organy, z wynikiem negatywnym i produkt nie został uzyskany ze zwierząt pochodzących ze stada, w którym chroniczna wyniszczająca choroba została potwierdzona lub istnieje oficjalne podejrzenie jej występowania.”

2. W przypadku gdy mięso świeże, mięso mielone, przetwory mięsne i produkty mięsne, określone w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady, uzyskiwane z dzikiej zwierzyny płowej, są przywożone do Wspólnoty z Kanady lub Stanów Zjednoczonych, zaświadczenia zdrowia powinny mieć dołączoną deklarację, podpisaną przez właściwe organy kraju pochodzenia produktu, sformułowaną jak następuje:

„Niniejszy produkt zawiera lub jest uzyskiwany wyłącznie z mięsa, wyłaczając podroby i rdzeń kręgowy, dzikiej zwierzyny płowej, która została przebadana pod kątem chronicznej wyniszczającej choroby, za pomocą histopatologii, immunohistochemii lub innej metody diagnostycznej uznawanej przez właściwe organy, z wynikiem negatywnym i produkt nie został uzyskany ze zwierząt pochodzących ze stada, w którym chroniczna wyniszczająca choroba została potwierdzona lub istnieje oficjalne podejrzenie jej występowania.”

▼ **M50**

ROZDZIAŁ H

Przywóz nasienia i zarodków owiec i kóz

W odniesieniu do nasienia i zarodków owiec i kóz przywożonych do Unii wymaga się przedłożenia świadectwa zdrowia zwierzęcia poświadczającego, że dawcy zwierzęcy:

1. nieprzerwanie od urodzenia byli utrzymywani w państwie, w którym spełniane są następujące warunki:
  - (i) przypadki trzęsawki klasycznej podlegają obowiązkowemu zgłoszeniu;
  - (ii) wprowadzono system rozpowszechniania informacji, nadzoru i monitorowania;
  - (iii) owce i kozy zakażone trzęsawką klasyczną podlegają uśmierceniu i całkowitemu zniszczeniu;
  - (iv) od przynajmniej siedmiu lat w całym państwie jest wprowadzony i skutecznie egzekwowany zakaz karmienia owiec i kóz mączką mięsno-kostną lub skwarkami pochodzącymi od przeżuwaczy;
2. nieprzerwanie przez okres trzech lat poprzedzający pobranie nasienia lub zarodków będących przedmiotem wywozu byli utrzymywani w gospodarstwie lub gospodarstwach, które spełniały przez okres ostatnich trzech lat przynajmniej wszystkie wymogi określone w załączniku VIII rozdział A sekcja A pkt 1.3. lit. a) do f) lub:
  - (i) w przypadku nasienia owiec, nasienie było pobierane od samców o genotypie białka prionowego ARR/ARR;

▼ **M51**

- (ii) w przypadku zarodków owiec, zarodki posiadają co najmniej jeden allel ARR.

▼ **M51***ZALĄCZNIK X***LABORATORIA REFERENCYJNE, POBIERANIE PRÓBEK ORAZ
LABORATORYJNE METODY ANALITYCZNE****ROZDZIAŁ A****Krajowe laboratoria referencyjne**

1. Wyznaczone krajowe laboratorium referencyjne powinno:
- a) mieć do swojej dyspozycji sprzęt oraz wykwalifikowany personel pozwalający mu na wykazanie za każdym razem, a zwłaszcza w przypadku pojawienia się danej choroby po raz pierwszy, typu oraz szczepu czynnika chorobotwórczego TSE, oraz potwierdzenie wyników otrzymanych przez urzędowe laboratoria diagnostyczne. W przypadku gdy laboratorium nie jest w stanie zidentyfikować szczepu/typu czynnika chorobotwórczego, ustanawia procedurę zapewniającą przejęcie zadania identyfikacji szczepu czynnika przez laboratorium referencyjne UE;
  - b) weryfikować metody diagnostyczne stosowane w urzędowych laboratoriach diagnostycznych;
  - c) być odpowiedzialne za koordynację stosowania norm diagnostycznych i metod w państwie członkowskim. W tym celu laboratorium:
    - może dostarczać odczynniki diagnostyczne do urzędowych laboratoriów diagnostycznych,
    - powinno kontrolować jakość wszystkich odczynników diagnostycznych stosowanych w państwie członkowskim,
    - powinno przeprowadzać okresowo badania porównawcze,
    - powinno mieć w posiadaniu izolaty czynników chorobotwórczych omawianej choroby lub odpowiednie tkanki zawierające takie czynniki, pochodzące z przypadków stwierdzonych w państwie członkowskim,
    - powinno zapewnić możliwość potwierdzania wyników otrzymanych w laboratoriach diagnostycznych,
  - d) powinno współpracować z laboratorium referencyjnym UE, w tym uczestniczyć w okresowych badaniach porównawczych organizowanych przez laboratorium referencyjne UE. Jeżeli krajowe laboratorium referencyjne nie uzyskało pozytywnego wyniku w badaniu porównawczym zorganizowanym przez laboratorium referencyjne UE, niezwłocznie podejmuje wszelkie działania w celu naprawy sytuacji i pozytywnego przejścia powtórzonego badania porównawczego lub kolejnego badania porównawczego zorganizowanego przez laboratorium referencyjne UE.
2. Na zasadzie odstępstwa od pkt 1 państwa członkowskie, które nie posiadają krajowego laboratorium referencyjnego, korzystają z usług laboratorium referencyjnego UE lub krajowych laboratoriów referencyjnych znajdujących się w innych państwach członkowskich lub w państwach będących członkami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA).
3. Krajowe laboratoria referencyjne:

Austria:	Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit GmbH (AGES) Institut für veterinärmedizinische Untersuchungen Robert Koch Gasse 17 A-2340 Mödling
Belgia:	CERVA-CODA-VAR Centre d'Étude et de Recherches Vétérinaires et Agrochimiques, Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie, Veterinary and Agrochemical Research Centre Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles

▼ M51

Bułgaria:	Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт „Проф. Д-р Георги Павлов” Национална референтна лаборатория „Трансмисивни спонгиформни енцефалопатии” бул. „Пенчо Славейков” 15 София 1606 (National Diagnostic Veterinary Research Institute „Prof. Dr Georgi Pavlov”, National Reference Laboratory for Transmissible Spongiform Encephalopathies, 15 Pencho Slaveykov Blvd., 1606 Sofia)
Chorwacja:	Hrvatski veterinarski institut, Savska Cesta 143 10000 Zagreb
Cypr:	State Veterinary Laboratories Veterinary Services CY-1417 Athalassa Nicosia
Republika Czeska:	Státní veterinární ústav Jihlava (State Veterinary Institute Jihlava) National Reference Laboratory for BSE and Animal TSEs Rantířovská 93 586 05 Jihlava
Dania:	Veterinærinstituttet Danmarks Tekniske Universitet Bülowsvej 27 DK-1870 Frederiksberg C (National Veterinary Institute, Technical University of Denmark, 27, Bülowsvej, DK — 1870 Frederiksberg C)
Estonia:	Veterinaar- ja Toidulaboratoorium (Estonian Veterinary and Food Laboratory) Kreutzwaldi 30 Tartu 51006
Finlandia:	Finnish Food Safety Authority Evira Research and Laboratory Department Veterinary Virology Research Unit- TSEs Mustialankatu 3 FI-00790 Helsinki
Francja:	ANSES-Lyon, Unité MND 31, avenue Tony Garnier 69 364 LYON CEDEX 07
Niemcy:	Friedrich-Loeffler-Institut Institute for Novel and Emerging Infectious Diseases at the Friederich-Loeffler-Institut Federal Research Institute for Animal Health Suedufer 10 D-17493 Greifswald Insel Riems
Grecja:	Ministry of Agriculture — Veterinary Laboratory of Larissa 6th km of Larissa — Trikala Highway GR-41110 Larissa
Węgry:	Veterinary Diagnostic Directorate, National Food Chain Safety Office (VDD NFCSO) Tábornok u. 2 1143 Budapest
Irlandia:	Central Veterinary Research Laboratory Department of Agriculture, Food and Marine Backweston Campus Celbridge Co. Kildare

▼ **M51**

Włochy:	Istituto Zooprofilattico Sperimentale del Piemonte, Liguria e Valle d'Aosta — CEA Via Bologna, 148 I-10154 Torino
Lotwa:	Institute of Food Safety, Animal Health and Environment (BIOR) Lejupes Str. 3 Riga LV 1076
Litwa:	National Food and Veterinary Risk Assessment Institute J. Kairiūkščio str. 10 LT-08409 Vilnius
Luksemburg:	CERVA-CODA-VAR Centre d'Étude et de Recherches Vétérinaires et Agrochimiques, Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie, Veterinary and Agrochemical Research Centre Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles
Malta:	Veterinary Diagnostic Laboratory Department of Food Health and Diagnostics Veterinary Affairs and Fisheries Division Ministry for Rural Affairs and the Environment Albert Town Marsa
Niderlandy:	Central Veterinary Institute of Wageningen UR Edelhertweg 15 8219 PH Lelystad P.O. Box 2004 NL-8203 AA Lelystad
Polska:	Państwowy Instytut Weterynaryjny (PIWet) 24-100 Puławy al. Partyzantów 57
Portugalia:	Setor diagnóstico EET Laboratório de Patologia Unidade Estratégica de Investigação e Serviços de Produção e Saúde Animal Instituto Nacional de Investigação Agrária e Veterinária Rua General Morais Sarmento 1500-311 Lisboa
Rumunia:	Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală (Institute for Diagnosis and Animal Health) Department of Morphology Strada Dr Staicovici nr. 63, 5 București 050557
Słowacja:	State Veterinary Institute Zvolen Pod dráhami 918 SK-960 86, Zvolen
Słowenia:	University of Ljubljana, Veterinary faculty National Veterinary Institute Gerbičeva 60 SI-1000 Ljubljana
Hiszpania:	Laboratorio Central de Veterinaria (Algete) Ctra. M-106 pk 1,4 28110 Algete (Madrid)
Szwecja:	National Veterinary Institute SE-751 89 Uppsala
Zjednoczone Królestwo:	Animal Health and Veterinary Laboratories Agency Woodham Lane New Haw, Addlestone, Surrey KT15 3NB

▼ **M51****ROZDZIAŁ B****Laboratorium referencyjne UE**

1. Laboratorium referencyjnym UE ds. TSE jest:

The Animal Health and Veterinary Laboratories Agency

Woodham Lane

New Haw

Addlestone

Surrey KT15 3NB

Zjednoczone Królestwo
2. Do funkcji i obowiązków laboratorium referencyjnego UE należy:
  - a) koordynacja, w porozumieniu z Komisją, metod stosowanych w państwach członkowskich do diagnostyki TSE oraz określanie genotypu białka prionowego u owiec, w szczególności poprzez:
    - przechowywanie i dostarczanie odpowiednich tkanek zawierających czynniki chorobotwórcze TSE w celu opracowania lub produkcji odpowiednich badań diagnostycznych lub w celu fagotypowania szczepów czynników chorobotwórczych TSE,
    - dostarczanie surowic standardowych i innych odczynników referencyjnych krajowym laboratoriom referencyjnym w celu normalizacji badań i odczynników stosowanych w państwach członkowskich,
    - gromadzenie i przechowywanie zbioru odpowiednich tkanek zawierających czynniki chorobotwórcze i szczepy TSE,
    - organizację okresowych badań porównawczych dotyczących procedur związanych z diagnozowaniem TSE i określaniem genotypu białka prionowego u owiec na poziomie UE,
    - gromadzenie i zestawianie danych i informacji o stosowanych metodach diagnostycznych oraz wynikach badań przeprowadzanych w UE,
    - opis izolatów czynnika chorobotwórczego TSE z zastosowaniem najnowszych metod pozwalających na lepsze zrozumienie czynników epidemiologicznych choroby,
    - śledzenie rozwoju w dziedzinie nadzoru, epidemiologii i zapobiegania TSE na całym świecie,
    - utrzymywanie stanu wiedzy fachowej na temat chorób wywołanych przez priony w celu przeprowadzenia szybkiej diagnostyki różnicowej,
    - nabywanie gruntowej wiedzy na temat przygotowania i stosowania metod diagnostycznych używanych do kontroli i zwalczania TSE;
  - b) aktywną pomoc w diagnostyce ognisk TSE w państwach członkowskich poprzez analizę próbek pochodzących od zwierząt zakażonych TSE, przysłanych w celu potwierdzenia rozpoznania, opisu oraz przeprowadzenia badań epidemiologicznych;
  - c) ułatwianie szkoleń oraz ponownych szkoleń ekspertów w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej w celu harmonizacji technik diagnostycznych na terenie całej UE.

ROZDZIAŁ C**Pobieranie próbek i badania laboratoryjne**

1. **Pobieranie próbek**

Wszelkie próbki przeznaczone do badania w kierunku obecności TSE pobierane są z zastosowaniem metod i protokołów określonych w najnowszym wydaniu podręcznika badań diagnostycznych i szczepionek dla zwierząt lądowych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) („podręcznik”). Oprócz metod i protokołów OIE, lub w przypadku ich braku, oraz celem zagwarantowania dostępności wystarczającej ilości odpowiedniego materiału właściwy organ zapewnia wykorzystanie metod pobierania próbek i protokołów zgodnie z wytycznymi wydanymi przez laboratorium referencyjne UE.

▼ **M51**

W szczególności właściwy organ pobiera odpowiednie tkanki, zgodnie z dostępnymi zaleceniami naukowymi oraz wytycznymi laboratorium referencyjnego UE, celem zagwarantowania wykrycia wszystkich znanych szczepów TSE u małych przeżuwaczy oraz przechowuje przynajmniej połowę pobranych tkanek w stanie świeżym, ale nie zamrożonym, aż do uzyskania ujemnego wyniku szybkiego testu. W przypadku gdy wynik testu jest dodatni lub niejednoznaczny, pozostałe tkanki należy poddać badaniu potwierdzającemu i następnie przetworzyć zgodnie z wytycznymi laboratorium referencyjnego UE w sprawie badań różnicujących i klasyfikacji — *TSE strain characterisation in small ruminants: A technical handbook for National Reference Laboratories in the EU* (Opis szczepu TSE u małych przeżuwaczy: podręcznik techniczny dla krajowych laboratoriów referencyjnych w UE).

Próbki prawidłowo oznacza się w celu zidentyfikowania zwierzęcia, od którego pobrano próbkę.

2. Laboratoria

Wszelkie badania laboratoryjne na obecność TSE przeprowadza się w urzędowych laboratoriach diagnostycznych wyznaczonych do tego celu przez właściwy organ.

3. Metody i protokoły**3.1. Badania laboratoryjne na obecność BSE u bydła****a) Podejrzane przypadki**

Próbki tkanek bydła przesłane do badań laboratoryjnych na podstawie przepisów art. 12 ust. 2 należy niezwłocznie poddać badaniu potwierdzającemu z użyciem co najmniej jednej z następujących metod i protokołów określonych w ostatnim wydaniu podręcznika:

- (i) metoda immunohistochemiczna (IHC);
- (ii) Western blot;
- (iii) wykazanie obecności charakterystycznych włókien w mikroskopie elektronowym;
- (iv) badanie histopatologiczne;
- (v) kombinacja szybkich testów, zgodnie z akapitem trzecim.

Jeżeli wynik badania histopatologicznego jest niejednoznaczny lub ujemny, tkanki poddaje się dalszemu badaniu z zastosowaniem jednej z pozostałych metod potwierdzających i protokołów.

Szybkie testy można stosować zarówno w przypadku pierwszych badań przesiewowych podejrzanych przypadków jak i, gdy wynik jest niejednoznaczny lub dodatni, dla dalszego potwierdzenia, zgodnie z wytycznymi laboratorium referencyjnego UE — *OIE rules for the official confirmation of BSE in bovines (based on an initial reactive result in an approved rapid test) by using a second rapid test* (Przepisy OIE dotyczące urzędowego potwierdzenia BSE u bydła (na podstawie początkowego wyniku reaktywnego w zatwierdzonym szybkim teście) z użyciem drugiego szybkiego testu) — oraz pod warunkiem że:

- (i) badania potwierdzające przeprowadzane są w krajowym laboratorium referencyjnym ds. TSE; oraz
- (ii) jeden z dwóch szybkich testów przeprowadzany jest metodą Western blot; oraz
- (iii) drugi z zastosowanych szybkich testów:
  - obejmuje kontrolę ujemną tkanki oraz kontrolę dodatnią tkanki przy użyciu próbki BSE bydła,
  - jest innego typu niż test zastosowany do pierwszego badania przesiewowego; oraz
- (iv) jeżeli pierwszy szybki test przeprowadzany został metodą Western blot, wynik tego testu musi być udokumentowany, a uzyskany obraz przedstawiony krajowemu laboratorium referencyjnemu ds. TSE; oraz
- (v) w przypadku gdy wynik pierwszego badania przesiewowego nie został potwierdzony kolejnym szybkim testem, próbka musi zostać poddana badaniu z zastosowaniem jednej z pozostałych metod potwierdzających; jeżeli do tego celu wykorzystano badanie histopatologiczne, lecz jego wynik jest niejednoznaczny lub ujemny, tkanki poddaje się dalszemu badaniu z zastosowaniem jednej z pozostałych metod potwierdzających i protokołów.

▼ **M51**

Jeśli wynik jednego z badań potwierdzających, o których mowa w akapicie pierwszym ppkt (i)–(v), jest dodatni, zwierzęta uznaje się za pozytywne przypadki BSE.

b) **Monitorowanie BSE**

Próbki tkanek bydła przesłane do badań laboratoryjnych na podstawie przepisów załącznika III rozdział A część I poddaje się szybkiemu testowi.

W przypadku gdy wynik szybkiego testu jest niejednoznaczny lub dodatni, próbkę należy niezwłocznie poddać badaniu potwierdzającemu z użyciem co najmniej jednej z następujących metod i protokołów określonych w ostatnim wydaniu podręcznika:

- (i) metoda immunohistochemiczna (IHC);
- (ii) Western blot;
- (iii) wykazanie obecności charakterystycznych włókien w mikroskopie elektronowym;
- (iv) badanie histopatologiczne;
- (v) kombinacja szybkich testów, zgodnie z akapitem czwartym.

Jeżeli wynik badania histopatologicznego jest niejednoznaczny lub ujemny, tkanki poddaje się dalszemu badaniu z zastosowaniem jednej z pozostałych metod potwierdzających i protokołów.

Szybkie testy można stosować zarówno w przypadku pierwszych badań przesiewowych jak i — gdy wynik jest niejednoznaczny lub dodatni — dla dalszego potwierdzenia, zgodnie z wytycznymi laboratorium referencyjnego UE: *OIE rules for the official confirmation of BSE in bovines (based on an initial reactive result in an approved rapid test) by using a second rapid test* (Przepisy OIE dotyczące urzędowego potwierdzenia BSE u bydła (na podstawie początkowego wyniku reaktywnego w zatwierdzonym szybkim teście) z użyciem drugiego szybkiego testu) oraz pod warunkiem że:

- (i) badania potwierdzające przeprowadzane są w krajowym laboratorium referencyjnym ds. TSE; oraz
- (ii) jeden z dwóch szybkich testów przeprowadzany jest metodą Western blot; oraz
- (iii) drugi z zastosowanych szybkich testów:
  - obejmuje kontrolę ujemną tkanki oraz kontrolę dodatnią tkanki przy użyciu próbki BSE bydła,
  - jest innego typu niż test zastosowany do pierwszego badania przesiewowego; oraz
- (iv) jeżeli pierwszy szybki test przeprowadzany został metodą Western blot, wynik tego testu musi być udokumentowany, a uzyskany obraz przedstawiony krajowemu laboratorium referencyjnemu ds. TSE; oraz
- (v) w przypadku gdy wynik pierwszego badania przesiewowego nie został potwierdzony kolejnym szybkim testem, próbka musi zostać poddana badaniu z zastosowaniem jednej z pozostałych metod potwierdzających; jeżeli do tego celu wykorzystano badanie histopatologiczne, lecz jego wynik jest niejednoznaczny lub ujemny, tkanki poddaje się dalszemu badaniu z zastosowaniem jednej z pozostałych metod potwierdzających i protokołów.

Zwierzę uznaje się za pozytywny przypadek BSE, jeśli wynik szybkiego testu jest niejednoznaczny lub dodatni i wynik co najmniej jednego z badań potwierdzających, o których mowa w akapicie drugim ppkt (i)–(v), jest dodatni.

c) **Dalsze badanie pozytywnych przypadków BSE**

Próbki od wszystkich pozytywnych przypadków BSE przekazuje się do wyznaczonego przez właściwy organ laboratorium, które pozytywnie przeszło organizowane przez laboratorium referencyjne UE najnowsze badania biegłości laboratorium w zakresie badań różnicujących potwierdzonych przypadków BSE i w którym próbki te są poddawane dalszym badaniom zgodnie z metodami i protokołami określonymi w metodzie laboratorium referencyjnego UE dotyczącej klasyfikacji izolatów TSE u bydła (metoda 2-blot w celu tymczasowej klasyfikacji izolatów TSE u bydła).

▼ M51**3.2. Badania laboratoryjne na obecność TSE u owiec i kóz****a) Podejrzane przypadki**

Próbki tkanek owiec i kóz przesłane do badań laboratoryjnych na podstawie przepisów art. 12 ust. 2 poddaje się niezwłocznie badaniu potwierdzającemu z zastosowaniem co najmniej jednej z następujących metod i protokołów określonych w ostatnim wydaniu podręcznika:

- (i) metoda immunohistochemiczna (IHC);
- (ii) Western blot;
- (iii) wykazanie obecności charakterystycznych włókien w mikroskopie elektronowym;
- (iv) badanie histopatologiczne.

W przypadku gdy wynik badania histopatologicznego jest niejednoznaczny lub ujemny, tkanki poddaje się dalszemu badaniu z zastosowaniem jednej z pozostałych metod potwierdzających i protokołów.

Szybkie testy mogą być stosowane w przypadku pierwszych badań przesiewowych podejrzanych przypadków. Testy te nie mogą być stosowane dla dalszych badań potwierdzających.

W przypadku gdy wynik szybkiego testu zastosowanego do pierwszych badań przesiewowych podejrzanych przypadków jest dodatni lub niejednoznaczny, próbkę poddaje się badaniu z zastosowaniem jednego z badań potwierdzających, o których mowa w akapicie pierwszym ppkt (i)–(iv). Jeżeli do tego celu wykorzystano badanie histopatologiczne, lecz jego wynik jest niejednoznaczny lub ujemny, tkanki poddaje się dalszemu badaniu z zastosowaniem jednej z pozostałych metod potwierdzających i protokołów.

Jeżeli wynik jednego z badań potwierdzających, o których mowa w akapicie pierwszym ppkt (i)–(iv), jest dodatni, zwierzęta uznaje się za pozytywne przypadki TSE i wykonuje się dalsze badania określone w lit. c).

b) Monitorowanie TSE

Próbki tkanek owiec i kóz przesłane do badań laboratoryjnych na podstawie przepisów załącznika III rozdział A część II (Monitorowanie owiec i kóz) poddaje się szybkiemu testowi w celu zapewnienia wykrycia wszystkich znanych szczepów TSE.

Jeżeli wynik szybkiego testu jest niejednoznaczny lub dodatni, tkanki wybrane do próbki niezwłocznie wysyła się do urzędowego laboratorium w celu przeprowadzenia badań potwierdzających z zastosowaniem histopatologii, immunohistochemii, metody Western blot lub wykazania charakterystycznych włókien w mikroskopie elektronowym, o czym mowa w lit. a). Jeżeli wynik badania potwierdzającego jest ujemny lub niejednoznaczny, tkanki poddaje się dalszemu badaniu z zastosowaniem immunohistochemii lub metody Western blot.

Jeżeli wynik jednego z badań potwierdzających jest dodatni, zwierzęta uznaje się za pozytywne przypadki TSE i wykonuje się dalsze badania określone w lit. c).

c) Dalsze badanie pozytywnych przypadków TSE**(i) Pierwsze badanie molekularne z różnicującą metodą Western blot**

Próbki tkanek podejrzanych przypadków klinicznych oraz zwierząt przebadanych zgodnie z załącznikiem III rozdział A część II pkt 2 i 3, które są uznane za pozytywne przypadki TSE, lecz nie są przypadkami trzęsawki atypowej zgodnie z ustaleniami uzyskanymi w wyniku przeprowadzenia badań, o których mowa w lit. a) lub b), lub które wykazują cechy uznane przez laboratorium przeprowadzające badanie za uzasadniające przeprowadzenie badania, są badane z zastosowaniem różnicującej metody Western blot wymienionej w wytycznych laboratorium referencyjnego UE w urzędowym laboratorium diagnostycznym wyznaczonym przez właściwy organ, które przeszło z wynikiem pozytywnym ostatnie badanie biegłości zorganizowane przez laboratorium referencyjne UE w odniesieniu do takiej metody.

▼ **M51**

- (ii) Drugorzędowe badanie molekularne z dodatkowymi metodami badania molekularnego

Przypadki TSE, w odniesieniu do których nie można wykluczyć obecności BSE zgodnie z wytycznymi wydanymi przez laboratorium referencyjne UE w drodze pierwszego badania molekularnego, o którym mowa w ppkt (i), są natychmiast przekazywane do laboratorium referencyjnego UE wraz ze wszystkimi dostępnymi stosownymi informacjami. Próbkę poddaje się dalszym badaniom i badaniom potwierdzającym z zastosowaniem co najmniej jednej metody alternatywnej, różniącej się pod względem immunochemicznym od pierwotnej pierwszej metody molekularnej, w zależności od ilości i charakteru przekazanego materiału, jak opisano w wytycznych laboratorium referencyjnego UE. Wspomniane dodatkowe badania będą przeprowadzane w następujących laboratoriach zatwierdzonych w odniesieniu do danej metody:

Agence Nationale de Sécurité Sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail

31, avenue Tony Garnier

BP 7033

F-69342 Lyon Cedex

Commissariat à l'Energie Atomique

18, route du Panorama

BP 6

F-92265 Fontenay-aux-Roses Cedex

Animal Health and Veterinary Laboratories Agency

Woodham Lane

New Haw

Addlestone

Surrey KT15 3NB

Zjednoczone Królestwo

Wyniki analizuje laboratorium referencyjne UE wspomagane przez panel ekspertów zwany grupą ekspertów ds. fagotypowania szczepów (*Strain Typing Expert Group* — STEG), w którego skład wchodzi przedstawiciel stosownego krajowego laboratorium referencyjnego. O wynikach tej analizy niezwłocznie informuje się Komisję.

- (iii) Próba biologiczna na myszach

Próbki poddane drugorzędowemu badaniu molekularnemu i wskazujące na obecność BSE lub niejednoznaczne co do obecności BSE poddaje się dalszej analizie z zastosowaniem próby biologicznej na myszach w celu uzyskania ostatecznego potwierdzenia. Charakter lub ilość dostępnego materiału może mieć wpływ na schemat badania, który będzie za każdym razem zatwierdzany przez laboratorium referencyjne UE wspomagane przez STEG. Próby biologiczne będą przeprowadzane przez laboratorium referencyjne UE lub przez laboratoria wyznaczone przez laboratorium referencyjne UE.

Wyniki interpretuje laboratorium referencyjne UE wspomagane przez STEG. O wynikach tej interpretacji niezwłocznie informuje się Komisję.

- 3.3. *Badania laboratoryjne na obecność TSE u gatunków innych niż gatunki, o których mowa w ppkt 3.1 i 3.2*

Metody i protokoły określone dla badań przeprowadzanych w celu potwierdzenia podejrzenia obecności TSE u gatunków innych niż bydło, owce i kozy muszą obejmować co najmniej badanie histopatologiczne tkanki mózgowej. Właściwy organ może również wymagać przeprowadzenia badań laboratoryjnych za pomocą immunohistochemii, metody Western blot, wykazania charakterystycznych włókien w mikroskopie elektronowym

▼ **M51**

lub innych metod przewidzianych w celu wykrycia form chorobowych białka prionowego. W każdym przypadku przeprowadza się co najmniej jedno inne badanie laboratoryjne, jeżeli wynik pierwszego badania histopatologicznego jest ujemny lub niejednoznaczny. W przypadku pierwszego wystąpienia choroby przeprowadza się co najmniej trzy różne badania o wynikach dodatnich.

W szczególności jeżeli BSE podejrzewa się u zwierzęcia z gatunku innego niż bydło, dane przypadki przekazuje się do laboratorium referencyjnego UE wspomaganego przez STEG w celu sporządzenia dalszego opisu.

4. Szybkie testy

Do celów przeprowadzania szybkich testów zgodnie z art. 5 ust. 3 oraz art. 6 ust. 1 jako szybkie testy do monitorowania BSE u bydła stosuje się jedynie następujące metody:

- test immunoblot oparty na procedurze Western blot, wykrywający odporny na działanie proteiny K fragment PrP^{Res} (test Prionics-Check Western),
- test immunologiczny warstwowy na wykrycie PrP^{Res} (krótki protokół testu) przeprowadzony po etapie denaturacji i koncentracji (szybki test Bio-Rad TeSeE SAP),
- test immunologiczny na mikropłytkce (ELISA) wykrywający PrP^{Res} odporny na proteinę K za pomocą monoklonalnych przeciwciał (test Prionics-Check LIA),
- test immunologiczny wykorzystujący chemiczny polimer do selektywnego wychwycenia PrP^{Sc} i przeciwciała monoklonalne wykrywające skierowane przeciw konserwatywnym regionom cząsteczki PrP (IDEXX HerdChek BSE Antigen Test Kit, EIA & HerdChek BSE-Scrapie Antigen (IDEXX Laboratories)),
- test immunologiczny „lateral flow” wykorzystujący dwa różne przeciwciała monoklonalne do wykrycia frakcji PrP odpornych na proteinę K (Prionics Check PrioSTRIP),
- test immunologiczny warstwowy wykorzystujący dwa różne przeciwciała monoklonalne skierowane przeciw dwóm epitopom obecnym w rozwiniętej cząsteczce występującego u bydła PrP^{Sc} (Roboscreen Beta Prion BSE EIA Test Kit).

Do celów przeprowadzania szybkich testów zgodnie z art. 5 ust. 3 oraz art. 6 ust. 1 jako szybkie testy do monitorowania TSE u owiec i kóz stosuje się jedynie następujące metody:

- test immunologiczny warstwowy na wykrycie PrP^{Res} (krótki protokół testu) przeprowadzony po etapie denaturacji i koncentracji (szybki test Bio-Rad TeSeE SAP),
- test immunologiczny warstwowy na wykrycie PrP^{Res} z zastosowaniem TeSeE Sheep/Goat Detection kit przeprowadzony po etapie denaturacji i koncentracji z zastosowaniem TeSeE Sheep/Goat Purification kit (szybki test Bio-Rad TeSeE Sheep/Goat),
- test immunologiczny wykorzystujący chemiczny polimer do selektywnego wychwycenia PrP^{Sc} i przeciwciała monoklonalne wykrywające skierowane przeciw konserwatywnym regionom cząsteczki PrP (HerdChek BSE-Scrapie Antigen (IDEXX Laboratories)),
- test immunologiczny „lateral flow” wykorzystujący dwa różne przeciwciała monoklonalne do wykrycia frakcji PrP odpornych na proteinę K (Prionics — Check PrioSTRIP SR, protokół odczytu wizualnego).

W przypadku wszystkich szybkich testów próbka tkanki musi być poddawana badaniu zgodnie z instrukcją użytkownika załączoną przez producenta.

Producenci szybkich testów muszą stosować system zapewnienia jakości zatwierdzony przez laboratorium referencyjne UE, gwarantujący stabilność wykonywanych testów. Producenci muszą dostarczyć do laboratorium referencyjnego UE protokoły badań.

▼ M51

Zmiany w szybkich testach lub protokołach badań są dopuszczane wyłącznie po uprzednim zawiadomieniu laboratorium referencyjnego UE oraz pod warunkiem że laboratorium referencyjne UE stwierdzi, że zmiana nie wpływa na czułość, swoistość i wiarygodność szybkiego testu. Stwierdzenie to należy przekazać Komisji i krajowym laboratoriom referencyjnym.

5. Testy alternatywne

(do ustalenia)

▼ M31
